

СЪВЕТ ЗА ЕЛЕКТРОННИ МЕДИИ

ПРОТОКОЛ

№ 20

от редовно заседание, състояло се на 28.06.2022 г.

ПРИСЪСТВАТ: Габриела Наплатанова, Галина Георгиева, Пролет Велкова, Симона Велева и Соня Момчилова – председател

Начало на заседанието 10.30 часа, водено от Соня Момчилова – председател на СЕМ.
Съставил протокола – Нина Иванова.

Изслушване на кандидатите за генерален директор на Българската национална телевизия по реда на подадените в деловодството на СЕМ документи, както следва:

1. Емил Кошлуков (вх. № РД-21-24-00-5/ 27.05.2022 г.)
2. Венелин Петков (вх. № РД-21-24-00-6/ 27.05.2022 г.)
3. Красимир Ангелов (вх. № РД-21-24-00-7/ 27.05.2022 г.)
4. Светлана Божилова (вх. № РД-21-24-00-8/ 27.05.2022 г.)

Соня Момчилова: Добър ден на всички в залата! Пожелавам успех на днешните събеседници – четиримата претенденти, които ще изслушаме днес във втория ден от третия етап на процедурата по избор на генерален директор на Българската национална телевизия. Започваме с господин Емил Кошлуков, обясним е интересът към неговата личност. Ще остане ли на стола директор на обществената телевизия – това ще разберем утре.

Да припомним регламента. Имате Вашите 15 минути, за да чуем и видим концепцията Ви, след което ще зададем нашите въпроси. Очакваме въпросите на Вашите подчинени от Българската национална телевизия. След това ще имате възможност да обърнете внимание на репортерите, които са с нас в залата, в случай че имате желание и те имат въпроси. Заповядайте. Да не се бавим повече.

Емил Кошлуков: Благодаря Ви много за тази възможност да представя днес концепцията. Добър ден на всички членове и на цялата зала добър ден, разбира се! Позволете ми, първо, да благодаря и на колегите от БНТ, които ме подкрепиха за това явяване, за мен тази подкрепа е важна, както и на партньорите ни от киното, театъра, операта, с които работим и които ми дадоха доверие в аванс. Надявам се днес да го защитя, като направя добро представяне и концепция.

През последните години участвах в множество дискусии на тема обществени медии и на тях медийни експерти от всички поприща – журналисти, теоретици, преподаватели, философи, социолози, от всичките звена споделяха своите виждания. В техните концепции, в техните представи как трябва да изглежда БНТ прави впечатление липсата на една голяма тема, която е водеща в Европа за европейските медии, но тук при нас като че ли почти отсъства и това е медийната среда. Сякаш, когато говорим за БНТ, ние я разглеждаме откъсната от всичко. Няма значение какво правят търговските медии – ние сме обществена телевизия. Говорим винаги за стандарти, ценности, принципи и никога за технологии, защото това е някаква инженерна дейност, не е толкова важна. Какво се случва на световния пазар също не ни вълнува. А тези три ключови фактора оказват огромно въздействие – силната конкурентна среда, която я знаем, огромните мултинационални компании, които изцяло променят начина,

по който правим телевизия, и консумацията на телевизионна продукция у зрителите вече е съвсем различна. Ако не отчетем това рискуваме, каквито и разговори да имаме за БНТ, да я обречем на изоставане и провал. За да разберем може би какво говорим, нека дадем едно финансово измерение на конкурентна среда. В синьо са всичките 66 обществени медии в Европа, в ЕСРТ – Европейския съюз за радио и телевизия. В червено са само първите десет телекома – търговски медии и техногиганти. Тези бюджети, които са в десетки и стотици пъти по-големи спрямо всяка една медия, не означават само финансова сила, означават източване на таланти и кадри, просто взимат по-добрите режисьори и оператори, навлизане и продукция с технологии, които обществените медии не могат да си позволят. Може би да покажем за какво става дума при телевизионната дейност именно на тези гиганти. Обърнете внимание на Амазон. Амазон, който е на последно място, ако не броим Алибаба, тази компания не се занимава чак толкова с дейности, има едва 7% от приходите си от телевизионна дейност, практически не е важна за него. Но ако видите растежа на Амазон през последните 10 години само в Европа, ще установим, че всъщност европейските му приходи задминават бюджетите на всички европейски телевизии. Това е само една компания. Това ни кара да се обърнем внимателно към финансовата дейност, за мен това беше основа и на сегашното управление, и е един от важните стълбове в моята концепция. Изключително строга финансова дисциплина, не бива да си позволяваме експерименти с бюджета, никакви странни идеи и екзотични предложения, които просто харчат пари, засилване на собствените приходи и силна инвестиция в хората, и не само в заплатите, които все още са под пазарното ниво, а и в квалификация, обучение, развитие. Разбира се, телевизията, освен изкуство, е и индустрия и бизнес. Ние трябва да имаме необходимите неща, материалната база. Това беше за мен линия на поведение през този мандат, ще продължи да бъде и в другото – развитие на студията, инвестиция в техника и технологии. Говорейки за техника и технологии, може би ако дам един пример ще стане по-ясно. Това е сериалът „The Mandalorian“ на Disney+, чийто цял първи сезон 50% е заснет по този начин. Това е видеостена след екран, където директно се снима. Вие познавате нашия грийнбокс – технологията, която ползваме, където камерите имат ограничено движение, ефектите се добавят в пост-продукция, практически има бликове и проблясъци. Снимането е много по-трудно и по-некачествено. Сравнението между грийнбоксовете, които ползваме и това е като парен локомотив и влакът-стрела. Ако ние нямаме тези технологии рискуваме да не можем да произвеждаме качествено съдържание. Разбира се, ние работим нещо по тази тема. В това видео ще видите студията как изглеждаха преди и след обновлението. Предаването е „Сто процента будни“. *(Показва в презентацията.)* Това е новото студио, което виждате. Разбира се, не сме достигнали все още технологиите, които има „The Mandalorian“, но за първи път БНТ има добавена реалност. Това е технология, която ползват и други телевизии, за нас е нова. Вече можем да произвеждаме 3D ефект вътре в студиото и да развиваме снимането. Защо наблягам толкова на тези технологии? Защото това е бъдещето и те влияят не просто на производството, но как (ще разберем по-късно) и на изпълнение на обществената мисия. Трябва да правим тази връзка.

Говорейки за гигантите, нека да погледнем зрителите как разпределят своето време. В нашите дискусии за телевизия ние казваме, че работим в името на зрителя и дори не се интересуваме пред кой е кран е той, къде се намира. Времето се е удвоило за гледане на платените видеодоставчици като Netflix, HBO, Disney+. Забележете при младите в зелено колко по-високи са стойностите. Може би, ако погледнем самото разпределение по екраните ще разберем по-добре за какво говорим. При по-възрастните зрители, не чак толкова възрастни, че и ние сме в тази група вече, говоря за себе си, спада с 15%, но все още два часа стоят пред ефирната телевизия, три пъти по-малко пред смарт телевизорите и пет пъти по-малко пред компютри и телефони. Виждате младите – спадът е 30% от ефирната, но практически времето е разделено между тези устройства – компютър, телевизор, смартфон,

смарт ТВ. Ние, ако искаме да доставяме обществената услуга, трябва да намерим къде са хората, които ще я ползват.

В корелация, просто за любопитство го показвам това, с насищането на пазара в червено е продажбата на смарт телевизори, които не растат чак толкова много. В синьо обаче виждате колко стремглаво расте времето, прекарано пред тях. И тази графика ще ви даде още по-ясен отговор на драматичните промени, които навлизат. За някои хора гледането на YouTube телевизия е едно и също. Когато ние говорим за телевизия, не знаем какво гледат. А за повече от 1/3 от домакинствата в Европа след пет години няма изобщо да гледат ефирно. Ние се опитваме да дадем отговор на това като търсим новите канали и връзки и това ще бъде основно развитие и в бъдещото ми управление, ако спечеля вашето доверие. Това е Вайбър, нека да покажем как стигаме вече при зрителите там, където те предпочитат да бъдат – на телефоните си. Договорът ни с Вайбър ни слага на първо място в неговия канал, говорим за новинарското приложение. Тук чувате и изкуствения интелект, робота, който ползваме, за да превръщаме текста в реч. Не е кой знае каква голяма стъпка, но е единствената в България, само ние имаме това приложение от всички телевизии. Търсим и подкастите, опитваме се да работим и тук. С младежки лидери – това е Флора, която е известна инфлуенсърка, работи на този пазар, с изкуство, представено за тях по начин, по който на тях им е добре. Социалните мрежи се развиват, защото казваме от предната графика, че хората стоят там, просто гледат там. Това са мрежите, които ползва телевизията. Социалните и обществените медии и мрежи се припокриват. Това е карта на разпределението в Европа. В статистиките отдясно ще видите, че в България двете обществени медии – радиото и телевизията, при радиото развиват една, ние сме счели за важни четири. И в картата са изписани страните, които развиват тези устройства.

В концепцията ми наблягам и това е една от големите цели в бъдещото ми управление, да включим все повече хора, които са в неравностойно положение. За мен една цивилизация се познава по отношението към по-слабите. Това е другото ни приложение, което позволява на хората с увреден слух да следят цялата програма.

Може би, ако се опитаме да направим връзката между това, за което говорим, и ценностите на европейските телевизии, тези шест ценности, по които работим в ЕСРТ – универсалност, независимост, достойнство, разнообразие, отчетност, иновативност, нека да видим как ние практикуваме тази ценност и как я налагаме. Универсалност, първата – с директно субтитриране, за да може да достига до хората и с жестомимичен превод все повече да достига до хората, които са затруднени със слуха, с аудионовини, които могат слепите да ползват, с всички мрежи, с които можем да работим в момента, тоест по канали и устройства, където публиката стои, особено младежката е там. Технологиите помагат да развиваме ценностите и на пръв поглед изглежда странно, но всъщност това ще бъде бъдещето. Ако ние не инвестираме тук, няма да изпълняваме дори обществената си мисия. Вече само да кажем, че правим невероятно предаване, знам, че винаги разговорите за телевизия вървят така, всеки става режисьор като дойде тук, казва какво трябва да е предаването, как да е облечен водещият, винаги има такива коментари, но всъщност ние го изпълняваме благодарение на това, което ви показвам.

Това са четирите посоки, които за мен са в основата на развитието на телевизията – адаптирането към променените потребителски раници е много важно, технологичното развитие и програмното и съдържателно обновление.

Нека да ви покажа и още нещо, което предстои да направим. Това е аудиотрака за описание за хора, които изобщо не слушат. В скоби звуковото описание на звука – описанието на това, което става, и те не могат да чуят. По това работим и се надявам в най-скоро време да можем да го въведем. Разбира се, трябва да се договорим и с кабелните оператори, това е допълнителен канал при разпространението.

Тази политика доведе в БНТ и до международно признание, ако мога така да се изразя. Казват го не само като оценка за работата, но и като посока за развитие. Част от моята

концепция е партньорството. Аз смятам, че обществените медии е време да си подадат ръка и да работят заедно и с технологичните компании, и със съседните страни и телевизии, и с международните институции, за да могат да се развиват. Видяхте в първата графика бюджетите. Ако ние не обединим ресурси и като талант, и като хора, и като кадри няма как да постигнем развитие. Това са ни договорите с Вайбър, ЮНЕСКО и Гугъл. За първи път телевизията сключва такива договори, което е, разбира се, за достоверността и качеството на нашите новини. Договорите за новини за ЮНЕСКО е рекламиране на наследството на ЮНЕСКО – културното и историческо наследство. Същите писма ги имаме и от „Филмаутор“, Народния театър, Съюзът на артистите и Операта, които са оценка и за мен, но и на партньорството, на посоката. Твърдо съм убеден, че ще трябва да правим телевизия съвместно с тези институции. Видеосъдържание – Галерия Тейт го прави, големите музеи по света го правят, трябва да го направим и ние.

Соня Момчилова: Две минути имате, господин Кошлуков.

Емил Кошлуков: Приключвам. Това, разбира се, казвам го накрая, защото искам да завърша с благодарност отново към колегите – това е подкрепата, която получих. Надявам се да не ви разочаровам. И ще спестя едната минута, за да остане за разговора.

Соня Момчилова: Благодарим Ви.

Колеги, наш ред е. Госпожа Наплатанова.

Габриела Наплатанова: Аз се радвам, че Вие се стараете да не разочаровате Вашите колеги. И все пак в обществото има доста противоречиви мнения по отношение на това, което се случва в БНТ и как БНТ се държи.

Соня Момчилова: Само искам да напомня, че бихте могли, уважаеми колеги, зрители, граждани, вашите въпроси на нашия имейл на СЕМ, както и тук присъстващите също ще имат тази възможност. Само напомням. Съжалявам. Продължете.

Габриела Наплатанова: Първото, което искам да Ви питам, е дали се чувствате като личност, която се ползва с обществено доверие?

Емил Кошлуков: Да, разбирам въпроса Ви добре, въпросът е за доверието. Може би по-важно е да покажем моята работа, която изгражда доверие, да не коментираме себе си персонално. Това е последното изследване на „Ройтерс“ за последната година за телевизиите в България. Националната телевизия е с най-високо доверие в 2022 г. след тригодишно мое управление. Това е картата за 2021 г., обединена за Европа, защото сега още не е подготвена съвместната. В европейските страни обществените медии са доста доверен източник на информация. Благодаря е в тъмно синьо – там, където са най-добрите, с най-голямо доверие сред всичките обществени медии. Виждате, че така не е във Франция и Испания, например. Може би трябва да видим и това. Радиото е медията, която се ползва в 24 от 37 държави, телевизията в 7 държави се ползва с доверие. Благодаря е сред тях. Отново виждате картата в синьо, което е телевизия и тъмносиньо, което е радио. И това е доверието на европейските граждани в телевизията. В целия регион България е с високо доверие. Това е отговорът...

Габриела Наплатанова: В статистиката е ясно. Искам сега да си продължа въпроса. Има от миналата година доста интересен доклад на наблюдателите от Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа по отношение на изборите и ролята на БНТ. Те са правили мониторинг. Ето какво се казва вътре: „Обществената българска национална телевизия БНТ е третият по популярност телевизионен оператор. БНТ се финансира от държавния бюджет, като правителството има значителна свобода по отношение на отпуснатата сума. Пет дни след изборите на 4 април 2021 г. правителството в оставка предостави на БНТ допълнително 20 млн. лв., за да покрие натрупаните от телевизията дългове за електронни и комуникационни услуги. Някои от събеседниците, с които са разговаряли наблюдателите, разтълкуваха това като награда за удобната редакционна политика.“ Подобни заключения има и в доклад на „Репортери без граници“. Моля да коментирате и това.

Емил Кошлуков: Да, знам този доклад. Реагирахме много остро на тези неверни твърдения, ще Ви обясня защо. И вследствие на нашата реакция медийният наблюдател в групата за

изборите беше сменен, беше освободен, а на следващите избори беше изпратен друг, защото се оказа, че просто по някой път пише откровени лъжи. А за тези 20 милиона истината е следната – те са целеви трансфер. Когато идва от Министерството на финансите целеви трансфер, ти не можеш да го ползваш...

Габриела Наплатанова: Защо след изборите?

Емил Кошлуков: Трябва да попитате Министерския съвет. Но да ви обясня какво става с милионите. Нито една стотинка няма как да остане в БНТ, те са за разпространение. Това са натрупаните задължения, за които и други, предполагам, са говорили тук, нямах възможност да гледам всичките, съжалявам, които плащаме на мултиплекса. И винаги откакто телевизията е на мултиплекс, мога да Ви покажа тази графика, през годините правителството превежда допълнителен целеви трансфер за разпространение. Винаги – при Вяра Анкова и при предишните ръководители, защото няма как иначе да се платят, не са ни в субсидията.

Габриела Наплатанова: Да, но така телевизията е зависима и се държи в зависимост от властта.

Емил Кошлуков: Ако ми позволите пак да обясня. Не, парите не можем да ги ползваме. Дори да бъдат 20 милиона, 2 милиона или 2 лв. те преминават в компанията. Ние не взимаме нищо от това.

Габриела Наплатанова: Да, но в програмата си за управление сте посочили, че има идея да се свалят от мултиплекса част от каналите. Защо не сте я осъществили, за да ги спестите тези пари?

Емил Кошлуков: Ако отворите пощата при вас ще видите, че съм изпратил писмо до СЕМ, тъй като способът на разпространение се определя в лицензиите, които Вие давате, с което съм ви помолил, в предишния състав, не в този, да направите именно това. Предишният състав отказа, надявам се сегашният да реагира малко по-добре, но това съм го свършил още в началото на мандата.

Габриела Наплатанова: И последно ще Ви попитам притеснявате ли се от обществените реакции по повод на Вашето участие в този конкурс? Няма да забравя 2020 г. БНТ беше обстрелвана с яйца по време на протестите. Това донякъде се дължи, вероятно, и на политиката, която Вие сте провеждали.

Емил Кошлуков: Винаги върху телевизията, и Вие го казахте добре в началото, тъй като финансирането е зависимо от кабинета. Знаете, че сега то се определя по норматива час програма, при който се събира Министерският съвет и Финансовото министерство казва: час програма на БНТ струва 2000 лв. Колко часа имат? 35 хиляди часа годишно. Значи бюджетът Ви е 70 милиона, примерно. Как се определя този час програма не знам, това е работа на Министерския съвет. Винаги може да бъде променен и през годините е променян. Примерно, при Орешарски беше отрязан бюджета, сега беше отрязан бюджета. При различни кабинети е намаляван и увеличаван и сте напълно права – това е възможност за въздействие върху обществената медия от кабинета, който и да е той. Предполагам, че заради това повечето политици виждат БНТ, макар че е обществена телевизия, като държавна и тяхна – след като те дават парите, те могат да казват какво да става.

Габриела Наплатанова: Казват ли Ви?

Емил Кошлуков: Опитват се винаги, предполагам, че и при другите генерални директори, от целия спектър. Например протести пред БНТ, ако в единия край сложите Христо Иванов и „Да България“, в другия Волен Сидеров и „Атака“ – и двамата са идвали да правят протести. Винаги има такива напрежения. Според мен работата на директора е да не допуска това напрежение да слиза по етажите. Трябва да го поема аз, дори с риск на репутационен проблем, дори да се изложи, но колегите трябва да работят добре. Така че претенциите на политиците към БНТ, по принципа, може би: „Който плаща, той поръчва музиката, след като ние даваме парите, ще внимаваме какво правите“, са съществували подозирам през цялата история и преди 1989 г., когато е била изцяло казионна и държавна. Наша задача като ръководители е тези претенции да бъдат удържани. И това сме работили. Между другото,

вие имате мониторингов доклад в СЕМ точно за тези избори, за които споменахте в доклада, където не е отчетено нито едно нарушение на правилата. Нещо повече, за да разберете откъде идват тези спекулации, позволявам си да кажа това, да разберете защо се прави – има поне три институции по време на изборите, които контролират предизборния процес: СЕМ, който прави мониторинг, вие такъв направихте и няма никакви проблеми; ЦИК, които следят спазването на политическото споразумение на БНТ с партиите и имат право на санкции, те могат да ни глобяват, няма нито една санкция от ЦИК; и трето политическите партии, в тези избори бяха към 30, от които няма нито един сигнал за такова нарушение, каквото този човек беше написал в доклада, те затова го уволниха. Няма нито един сигнал от самите партии, които са пряко засегнати, те първи ще реагират, от ЦИК и от СЕМ. Това е отговорът ми. Сега може би разбирате по-добре кой има интерес да организира такива кампании, след като няма нито един факт подкрепата им. Но аз съм директор на телевизията и не ми е работа да се занимавам с политика. Политиците имат право да критикуват, да организират кампании. Ако този дебат беше в парламента, щеше да звучи много по-грозно предполагам. Друг е животът там, друг е животът тук.

Габриела Наплатанова: Благодаря.

Емил Кошлуков: И аз.

Соня Момчилова: Госпожо Георгиева, Вашите въпроси.

Галина Георгиева: Благодаря. Поемам отговорност да бъда организирана, тъй като присъствието в ефир означава именно това. Ще помоля и гостите в залата.

Чувствам нуждата да направя едно уточнение, тъй като беше цитиран доклад на ОССЕ. Както всички присъстващи и зрители знаят, аз съм част от предишен състав на Съвета за електронни медии и ние сме правили няколко срещи по темата с въпросния доклад. Категорично твърдяното в доклада беше опровергано и човекът, с който ние се срещаме, вече не е част от този екип. И ми се струва до известна степен нужно, но и толкова ненужно да влизаме в този дебат, тъй като аз съзнавам отговорността да правим днес изслушване с Вас, господин Емил Кошлуков, и да си поговорим за обществения доставчик, да сложим проблемите на масата и очаквам от Вас Вие да бъдете гарант, в случай че бъдете избран, или в случай че избор не бъде проведен, да кажете къде не осъществихте намеренията си, с кое се забавихте, БНТ в криза ли е? Заповядайте.

Емил Кошлуков: Да. Къде не осъществих намеренията си и се забавихме? Например, забавихме се в изграждането на проверка на новините за фалшиви новини, особено при тези хибридни атаки. Чак сега успях в края да спечеля един проект, съвместно с румънците, „Българо-румънска обсерватория за дигитални медии“ се нарича – БРОД, в който основата е Франс прес, тъй като за проверка на фактите трябва голяма световна агенция. Договора го подписахме на 15 септември, но ми отне години да направя тази комуникация за сътрудничество. Проверката на фактите е много скъпо нещо. Ако дойде снимка от Украйна, дали да провериш дали е така – трябва да има още поне пет други от това място, те са от други агенции, трябва ти партньорство. Затова го направихме с Румъния, като словенци участват и французи. Този проект БРОД вече е факт и БНТ единствена в България ще има такъв механизъм за проверка на новините. Ето това нещо го забавихме, можеше вече да работи, но трудно става.

Неща, които не успяхме да направим, са доста. Например не успяхме да развием детската програма, вие сте ни критикували много за това. Знам, че има нужда телевизията, но не се извинявам, просто обяснявам, че имаше по-належащи проблеми като дефицита, не бяха провеждани пет години филмови сесии и БНТ не правеше конкурси, трябваше да ги започнем. Имаше неща, които... Не, че детските не са важни, не искам да ме разбирате погрешно, но например не успях това да направя. Ей тук съм пробвал да търся, програмни намерения имам с предавания на 22 езика, 190 държави – ровя ги, търся ги да направим нещо, което е съвременно, което го гледат. Това шоу, например, това е 15 минути, където деца водят дискусии и говорят за рециклиране... Търся варианти, опитвам се да направя. В една

от сесиите поставихме изрично изискване сериалът да е с детско-юношеска насоченост. Това са такива сериали, понеже ползвам английски, гледам предимно американски и английски, не знам други езици. Това е един от пропуските.

Забавянния имаме в много неща, някои от тях по обективни причини. Например дори в промяната на автомобилния парк поради ковида става бавно, фирмите не произвеждат, много трудно доставят. Имаме да оправяме програма и да развиваме развлекателни предавания, в които сме доста слаби. Факт. Entertainment-а (развлечението) при нас не е на ниво. Още можем да направим. Мога да изброявам пропуски доста, но не беше и лесно време – година и половина имаше ковид, практически всичко беше затворено, след това една година четири пъти правихме избори, знаете, че БНТ се занимава активно с това, за разлика от търговските, към които няма такива изисквания. Не се оправдавам, но да, ако трябва да съм честен – детски предавания, подобрене на програмата, развлечения. Кореспондентските бюра, които трябва да възстановим, тук преговаряме с Радиото и с БТА и вече се разбрахме да делим парите за съседните държави, поне да знаем какво става около нас. Не мое хората в Русе да не знаят как се казва кметът на Букурещ, той им е на 60 км. Не знаем, защото не излъчваме, защото не казваме. Трябва ни кореспондент, трябва да споделим парите с БНР и с БТА. По тези проекти се надявам да работим.

Ако имате нещо конкретно предвид, така ми е трудно.

Галина Георгиева: Предлагам Ви разговорът да е под формата на диалог. Да продължим с въпроса, аз вече го зададох, БНТ в криза ли е?

Емил Кошлуков: В момента дефицитът е 5 милиона, който е в рамките на половината на допустимия от Закона дефицит и вярвам, че при добро управление той може да бъде стопен изцяло в следващия мандат. Разбира се, добре е бюджетът на БНТ да се определя по друг начин и да се преизчисли, защото сегашният механизъм е лош. Ние направихме това в работни групи за нов проектозакон, където заложихме методология, надявам се и парламентът да стигне дотам някой ден и да го гледа. Така че не, не бих казал, че е в криза. Има технологично изоставане, което трябва да навакса. Има материални проблеми, които трябва да реши – най-вече това са заплатите, които въпреки увеличенията, което успяхме да направим, са доста под пазарното ниво и вие виждате, че кадри излизат. Ние губим лица, губим специалисти, когато им предложат по-добри заплати от други медии или корпорации. Мисля, че не е в криза. Смятам, че можем да се справим, ако имаме подкрепата и на СЕМ, и на парламента и Медийната комисия. Например това със способа на разпространение, ако решим да свалим 2 и 3 – това освобождава милиони и милиони. Това е много важно. Или спътника да махнем, което е безсмислено. Телевизия се гледа вече с IP протоколите навсякъде. Писал съм писмо и за това до Министерския съвет. Не реагираха. Опитвал съм се. Но може би съвместно можем да оправим още повече нещата.

Галина Георгиева: Благодаря.

Соня Момчилова: Госпожо Велкова, Ваш ред е.

Пролет Велкова: Здравейте, господин Кошлуков. За мен беше ценно да чуя тази лекция, така бих нарекла встъплението Ви по повод новите технологии, начинът, по който потребителите ползват телевизионните услуги. Много е хубава и похвална мисълта Ви за хората в неравностойно положение. Тук обаче започва моето голямо но. Аз имах възможността и на друго заседание на СЕМ да кажа, че според мен едно от водещите изисквания за бъдещия генерален директор на телевизията, Вашата личност не отговаря на него и то е „обществен авторитет“. Няма да кажа нищо обществено неизвестно в това, което мисля, ще прибавя само факта, че човек не е само работата му в последните години, месеци, да, знам, че сте свършили доста и по отношение на заплатите на хората в телевизията, имате много добри стъпки по отношение на технологичното обновление. Това са факти, които не могат да бъдат отречени, но в по-далечната Ви история, а и в качеството Ви на програмен директор и на генерален директор на БНТ има много пробойни, които смятам, че обосновават това мое твърдение за неналичие на нужния обществен авторитет. Има ли нужда

да припомням това, че има доста неясноти все още около управленския Ви стаж в телевизия „Алфа“, че имахте партийна принадлежност към най-различни политически формации, някои от тези политически формации изповядват идеологии напълно несъвместими с европейската ни принадлежност?

Емил Кошлуков: Само, ако уточните коя е тя? Тази информация, която е с идеологията несъвместима?

Пролет Велкова: Телевизия „Алфа“ чия телевизия е и беше?

Не бива да се подценяват тези доклади и на ОССЕ, и на „Репортери без граници“. Това не са случайни организации. И двете констатираха факта, че обществената медия е допринесла за несвободата на журналистиката. Да, правилно казвате, че когато се говори за обществената телевизия се пропуска един много голям въпрос за медийната среда. Аз смятам, че във Вашето управление обществената телевизия не допринесе за подобряване на медийната среда, а всички ние знаем каква е връзката между състоянието на обществените медии и състоянието на демокрацията. Пряка е тази връзка. И в този смисъл смятам, че не бива да бъдат подценявани онези протести, които вървяха безпрецедентно под прозорците на Вашия кабинет. Това не бяха маргинални хора, които устояваха маловажни или отнасящи се само до тях интереси. Те отстояваха една посока на обществото, която, струва ми се, беше потвърдена и в необходимостта да се движим в нея, беше утвърдена и от последвалите избори.

Бих Ви попитала: от СЕМ санкционирани ли сте досега?

Емил Кошлуков: По първите твърдения – това е Вашата оценка за авторитета, която не бих си позволил да коментирам, това е доста субективно нещо.

Пролет Велкова: Да, това е оценка засега. Аз бих Ви попитала също някои въпроси, като първият от тях е дали сте санкциониран от СЕМ?

Емил Кошлуков: Да, отговарям. Първо на това ли да отговоря?

Пролет Велкова: Да. Да разговаряме, ако искате.

Емил Кошлуков: Винаги. Имаме актове от СЕМ и за нарушения в търговски съобщения с реклама, и за различни неща СЕМ издава актове. Така че да, имам актове, както всеки генерален директор винаги има някакви пропуски и нарушения в телевизията. Но няма акт, който да е свързан със свободата на словото. Например, когато господин Минев като служебен министър си позволи да атакува телевизията доста неприятно според мен и аз реагирах остро, той направи възражение, писа до СЕМ и СЕМ издаде акт за ограничаване на свободата на словото, за липса на право на отговор, който съдът отмени, има решение вече на съда. Така че да, има нарушения и винаги ще има. Все пак телевизията е доста добре контролирана.

Иначе по предните твърдения отново искам да кажа, на мен ми е малко неловко да говоря за себе си каква ми е биографията и какво съм правил. Не бих си позволил да коментирам и който и да е друг, мисля, че това е въпрос на възпитание. Но искам да Ви кажа, че биографията ми е от край време на човек демократ, антикомунист, ако това е някаква политическа ориентация, и човек, който си отстоява позицията и мнението – от ученик, през затвора и до сваляне на БКП та до ден днешен. Възстановяване на телевизията, защото тя беше в много тежко положение преди да я поема. И аз предпочитам да съдя по резултатите, а не по коментарите. Всеки има право на становище, но важно е накрая какво си свършил.

Пролет Велкова: Ще кажа, че се позовах на факти в биографията Ви, които формират моето мнение.

Емил Кошлуков: Кой?

Пролет Велкова: Не просто на мнение, което не почива на факти.

Емил Кошлуков: Първо, не съм членувал в партия „Атака“ и никога не съм членувал в партия „Атака“. Второ, работил съм в много телевизии – ТВ 7, бил съм, разбира се, и в „Алфа“, бил съм в БНТ, бил съм в Евроком. Аз имам доста голяма телевизионна биография, не знам дали трябва да я разказвам.

Пролет Велкова: Мисля, че тя е известна и аз няма да Ви попитам сега дали се гордеете точно с участието си в тези телевизии, но какво ще кажете по отношение на тази анкета, която беше направена от синдикатите в БНТ, Вие тук я илюстрирате в своята презентация. Тя се намира и пред нас. 70% подкрепа за Вас, при виждаме почти никакви проценти за всички останали кандидати. Мислите ли, че тази анкета реално отразява отношението на колегите Ви към Вашето управление, при положение че се случва в телевизията, която Вие управлявате? И колко ли са се чувствали свободни Вашите подчинени да отговорят искрено и изобщо да отговорят на тази анкета?

Емил Кошлуков: Може би трябваше да Ви обясним как е направена и тогава ще Ви стане по-ясно. Анкетата е анонимна. Обикновено при такива конкурси и сега колегите казаха, правим списъци в подкрепа за тези, които смятаме, че заслужават доверие. Но този път, това е идея на синдикатите, решиха да направят гласуване на вътрешния портал в анкета, която е анонимна, няма имена, тя е само за служители. Мисля, че е по-обективно това, отколкото да се правят списъци и хората да се ангажират индивидуално. Дали е проведена добре или зле – може би самите синдикати ще могат да кажат по-късно, ако имат време за говорене.

Пролет Велкова: Да, може би и те ще кажат, и другите Ви колеги. Факт е обаче, че в такава атмосфера хората се притесняват да бъдат искани в своите...

Емил Кошлуков: Ако ми позволите да не се съглася? Атмосферата е доста ведро и колегите са тук, те водят разговори.

Пролет Велкова: Добре, това е моето виждане и това беше моят въпрос към Вас. Вие така ми отговаряте.

Много въпроси пристигнаха при нас и голяма част от тях са свързани с прозрачността при конкурсите за външни продукции. През годините беше трудно да се намерят на сайта документи за участие в конкурси, правилата на тези конкурси. Какво ще кажете по този въпрос за прозрачността на конкурсите, свързани с външни продукции?

Емил Кошлуков: И вътрешни. Ние направихме конкурси, последния беше за вътрешни продукции с колегите преди месец-два за продължение на варианта на „БНТ на 60“, които са добри предавания, но доста скъпи, за съжаление. Конкурсите, които правим в телевизията, това важи и за филмовите сесии, и за продукциите, винаги се разглеждат правилата, офертите, предложенията. Те са по задания. Ако ни трябва развлекателно предаване, търсим специалисти в тази област. Ако ни трябва образователно предаване или документалистика – търсим в тази област. Така че винаги се преценяват компаниите, които предлагат идеите, съобразно капацитета им. В последните години не сме правили много външни продукции, практически нямаме нови, защото бюджетният дефицит беше голям и финансовото състояние не ни позволяваше. Изпълняваме си квотата, ако не се лъжа по чл. 19 за външните продуценти от Закона. Като той е и за европейски продуценти, така че квотата се реализира и от европейски продукции. Но и това може би е един от пропуските – трябва да правим повече външни продукции, да работим с независими продуценти. Моето желание беше да пусна филмовите сесии, тъй като пак казвам – пет години БНТ не ти беше правила. Дойде ковидът, сценичните изкуства и филмовите бяха в изключително тежко положение. Националният филмов център през това време имаше доста проблеми и не отпускаше финансиране. Практически ние бяхме единствените, които даваха пари за кино. Така че се фокусирах там, признавам си, и направихме две сесии. Доста големи сесии всъщност, ако ми позволите да ви ги покажа като позиции. Това са три „Ситком“-а...

Пролет Велкова: По-скоро въпросът ми беше достъпът до информация за процедурата, по която са провеждани тези конкурси, дали го е имало.

Емил Кошлуков: Да, на сайта. Вижте ги пред вас. „Ситком“-ите са три броя – само един класирахме. Три броя 12-сериен сериал – нещо, което рядко се прави, пак ви казвам, това не е правено от години. Шестсериен сериал – два броя. Игрални пълнометражни, късометражни, документални филми, дебюти, „Присейл“-и – това е десетки часове кино на външни фирми и продуценти, които участват в конкурси и правилата на конкурсите са

обявени публично на сайта. Документите се разглеждат от комисия, в която участват, включително и външни представители за оценяване – на гилдиите, на Съюза на филмовите дейци, на ВИТИЗ – вече НАТФИЗ. Да, не само че се знаят, но и участват външни хора.

Пролет Велкова: Твърдите, че и правилата за конкурса, и участниците, цялата процедура е била ясна и прозрачна.

Емил Кошлуков: Можете да я погледнете на сайта и да я видите.

Пролет Велкова: Защото сме правили това усилие, аз в журналистическа битност до скоро, да се доберем до тази информация. Винаги сме се натъквали на недостатъчност.

Емил Кошлуков: Ще Ви я изпратя, ако позволите, след конкурса.

Пролет Велкова: Да, може би ще е добре. Това е важно.

Още нещо искам да Ви попитам, това присъства също в доста от въпросите, отправени към СЕМ. Ще цитирам един въпрос, който от вчера седи при нас. Ние впрочем поехме ангажимент въпроси, постъпващи отвън, да ги артикулираме ние и през нас да бъдат зададени и адресирани към Вас. От Игор Стоянов един въпрос.

Емил Кошлуков: Прощавайте да попитам: това време брои ли ми се за разговора?

Пролет Велкова: Това е в рамките на 20-те минути, които ние имаме. Имаме време, не се притеснявайте.

Ще върнете ли уволнените от телевизията в онази вълна и поредица на хора, които трябваше да я напуснат, или пък си тръгнаха просто защото средата там не беше подходяща от тях от гледна точка на това, че се почувстваха под натиск? Някои бяха освободени, други под натиск си тръгнаха. И конкретен въпрос имаме тук от лицето Игор Стоянов, не знам кой е този човек: ще върнете ли и други хора от тях, като например Кедъра?

Емил Кошлуков: В случая с Горан Благов, който е тук, той подаде молба за напускане, самият той. В случая с Боряна Пунчева, която е тук, съдът я възстанови на работа, тя пак подаде молба за напускане, като помоли само да ѝ сменим основанието за напускане – да е по взаимно съгласие, а да не е поради некадърност, поради несправяне с работата. Кедърът си води делата, предполагам, че съдът ще го възстанови. Просто нямаше как да поеме тази позиция, тъй като се искаше висше образование. Слава богу, той го завърши и вече може да се върне спокойно. Да, хората, които съдът реши и ги възстановява, са добре дошли.

Пролет Велкова: Това е новина. Тези хора, които Вие споменахте, намират ели ги за добри професионалисти?

Емил Кошлуков: Ми, сега не е красиво да говорим тук за конкретни колеги, а в мотивите за освобождението на тези хора...

Пролет Велкова: Всеки управленец има право да освобождава хора, ако смята, че те не отговарят на професионални критерии и в този смисъл Вие сте в правото си.

Емил Кошлуков: Госпожо Велкова, сама си отговорете. Пет години, примерно, госпожа Пунчева, която съм я освободил аз, не е напуснала, сега напусна, след като се възстанови. Пет години не е проведена филмова сесия. След като дойдох направихме две. А тя отговаряше за студио „Екран“. Според Вас справя ли се с работата?

Пролет Велкова: Това е въпрос. Аз тук отговор нямам.

Емил Кошлуков: Е, нали питате.

Пролет Велкова: Да. И Ви благодаря за отговора.

Емил Кошлуков: Съжалявам, но трябва да подбирате хора, които работят, защото в телевизията има страшно много хора, които са професионалисти, и които са доста демотивирани, когато виждат, че някой не върши работа, пък просто си взима заплата. Това действа демотивиращо на останалите. На всичкото отгоре се създават и проблеми. Това са важни сектори. Така че тези мениджърски решения ги взима всеки генерален директор.

Пролет Велкова: Да, така е. Въз основа на какви принципи ги взима – това бих искала да уточним и Ви благодаря за отговора.

Соня Момчилова: Госпожо Велева, заповядайте.

Симона Велева: Благодаря Ви.

Благодаря Ви за тази презентация, господин Кошлуков. Аз към Вас ще задавам бързи въпроси и ще Ви моля за бързи отговори. Мисля, че така ще бъдат интересни както за зрителите ни, така и за всички присъстващи. Като аз наистина подхождам изключително обективно към Вашата презентация, към Вашето цялостно представяне. Ще Ви кажа няколко неща, които са свързани с личността Ви и от гледна точка на професионалните качества, които според мен трябва да има генералният директор, и после ще Ви кажа няколко неща по отношение на съдържанието.

Бих искала да Ви попитам защо показахте среден пръст 2018 г. по телевизията?

Емил Кошлуков: За това нещо се извиних, защото гостите ни тогава, показваха среден пръст на нашия оператор и аз исках да попитам дали е приятно да го види това нещо и излезе, че сякаш аз съм го показал. Съжалявам, че така се поучи.

Симона Велева: Защо СЕМ не Ви прие отчета на 10 февруари 2021 г.?

Емил Кошлуков: Нямам представа.

Симона Велева: Защо не изпълнихте лицензията в частта детски предавания?

Емил Кошлуков: Изпълнявам я и е въпрос на методология, макар че нарушавам лицензията с половин процент, някой път дори повече, защото е много трудно да създаваме детски предавания. Гледаме да я компенсираме с готови продукти и детски сериали и така осъществяваме лицензията.

Симона Велева: Защо пуснахте фалшива новина, свързана с Народния съд около протестите на „Изправи се! Мутри вън!“, след което БНТ Се извини?

Емил Кошлуков: Защото по някой път репортерите не проверяват. Съответният колега написа писмени обяснения, беше наказан за това нещо, но и те са хора, правят грешки.

Симона Велева: Защо махнахте „Сънчо“?

Емил Кошлуков: Отговарям Ви ясно, защото в осем часа познавате ли някой дете, което си ляга днес?

Симона Велева: Да, моето.

Емил Кошлуков: В осем?

Симона Велева: Да, в 8,00.

Емил Кошлуков: На колко години е?

Симона Велева: Година и половина.

Емил Кошлуков: Предполагам, че няма и да гледа „Сънчо“ на година и половина, няма да го разбере. Но „Сънчо“ не е махнат, той е по БНТ 2.

Симона Велева: Някой гледа ли го? Има ли гледаемост?

Емил Кошлуков: Стига да има желание за „Сънчо“ е добре дошъл, все още го доставяме.

Симона Велева: Съвсем скоро казахте, че ще дадете наградата си от конкурса в Свети Влас на журналисти. Направихте ли го? На кого дадохте наградата?

Емил Кошлуков: Да. На директорите, които ще я разпределят между хората, които заслужават според тях. Не мога аз да определям.

Симона Велева: Тоест вече сте я предал. Ще има ли публичност, ще се отрази ли това, че някой е получил награда от Вас?

Емил Кошлуков: Ако решат – да, но не искам аз да я давам.

Симона Велева: Защо сега решихте да го направите, след като сте получил наградата преди години?

Емил Кошлуков: Защото видях решението на последния конкурс, което според мен е недостойно. Не може Сашо Марков – нашият репортер, да направи първите репортажи за Украйна, България разбра от БНТ, че има война, 75 държави ги излъчват 540 пъти, нашите, на БНТ. Той не взе награда. Аделина Радева направи единствените дебати между кандидат-президентите, никой друг не успя...

Симона Велева: На тях ли дадохте наградата?

Емил Кошлуков: Не, те кандидатстваха на конкурса във Влас.

Симона Велева: Да, но на тях ли ще дадете наградата?

Емил Кошлуков: Това вече е решение на дирекцията. Предполагам, че тези хора също трябва да вземат, те са номинирани.

Симона Велева: Говорите много за оптимизация на разходи и говорите много за възнагражденията в БНТ. Поздравления за това, че сте вдигнали заплатите на БНТ, действително заслужава уважение.

Договорът, който сте сключили със СЕМ, постановява... Мога ли да кажа каква Ви е заплатата. Мисля, че би било интересно.

Емил Кошлуков: Тя се определя в закона.

Симона Велева: Точно така е. Тя е в размер равен на възнаграждението на председател на постоянна комисия на Народното събрание. Съветът за електронни медии, уважаеми зрители и гости, има практика през последните години да въвежда една допълнителна клауза в този договор, който се сключва с генералните директори на БНР и БНТ, а именно да си увеличават собствената заплата по своя преценка с 40%. Вие вдигнал ли сте си заплатата?

Емил Кошлуков: Свалих я.

Симона Велева: Така ли? Колко е? На минимума ли сте, или има процент, който взимате.

Емил Кошлуков: Това обяснявам. Когато започнах, първите три месеца, което е моя грешка, заплатата по решение на предишния Управителен съвет е била увеличена. След като разбрах не само че я свалих, а възстанових и парите, които съм взимал, защото то е напълно законно, но напълно неморално. Така че, не само че съм я свалил, а върнах парите за тези три месеца.

Симона Велева: Взимате ли процент отгоре над това възнаграждение, което е доста солидно, то е на председател на постоянна комисия в Народното събрание. Имате ли процент над това.

Емил Кошлуков: Аз сам взех решение на Управителния съвет да не взимам процент.

Симона Велева: Никакъв процент не взимате?

Емил Кошлуков: Никакъв.

Симона Велева: Добре. В концепцията си говорите, че ни е необходима публична отчетност на всяко полугодие, механизъм за обратна връзка с обществото. Това означава повече прозрачност, повече правомощия на дирекциите и ръководителите. Аз много внимателно се запознах със сайта на БНТ и с отчетите, които са качени на сайта, обаче да Ви кажа моето впечатление е, че няма публичност и отчетност в смисъла, в който аз искам да разбера, например, къде са отишли парите за външни продукции по пера. Това, което аз виждам, е една екселска таблица с не повече от десет реда, в които много схематично е дадено това, за което отиват парите на БНТ, а това са едни сериозни пари. Намирам плащания за други удръжки от възнаграждения за персонала – 11 милиона, издръжка – 650 хиляди, плащания за дълготрайни активи – милион и 200 хиляди, заплати, възнаграждения и други плащания, нетна сума за изплащане – милион и 700 хиляди. Тоест, когато говорите във Вашата концепция за повече прозрачност и отчетност какво имате предвид и защо не сте го постигнал досега в сегашния си мандат?

Емил Кошлуков: Тук сте права – не успяхме досега. Имам точно това предвид и започваме да го правим. Трябва повече прозрачност. Опитах се да внасям отчетите си и в Медийната комисия, смятам, че и депутатите трябва да ги знаят. Опитах се да пращам на СЕМ и това ще продължаваме да го правим, и прогнозните бюджети, не само отчетите, за да знаят как си представяме дейността. Понякога, Вие сте юрист и знаете, че има търговска тайна и не всички неща можем да ги качим.

Симона Велева: Да, но може да се пратят до СЕМ. Няма проблем тази разбивка да бъде пратена до СЕМ.

Емил Кошлуков: В такъв случай съм готов да Ви я връча още сега.

Симона Велева: Дайте я.

Емил Кошлуков: Това е по пера, но доста по-подробно.

Симона Велева: Благодаря. Ще се запозная много внимателно.

Искам да Ви попитам по отношение на този доклад вчера, не знам дали гледахте изслушването на Вашата колега Василена Матакиева.

Емил Кошлуков: Не успях, но кажете.

Симона Велева: Ставаше дума за доклада на АДФИ. Това е всъщност единственият източник, от който аз мога да се информирам подробно за финансовото състояние на БНТ. Пак казвам – от тези отчети информацията е крайно незадоволителна. Но там има няколко договора, които са сключени. Запознат ли сте с договора със „Сейл Хаус“? Вие сте бил програмен директор тогава. Вярно, не част от Управителния съвет, но сте бил програмен директор.

Емил Кошлуков: Не, като програмен – не. Затова като генерален го развалих веднага.

Симона Велева: Да, но все пак има плащания до 2020 г.

Емил Кошлуков: Няма.

Симона Велева: Има. Поне има предвидени. Ще ми бъде много интересно да разбере дали сте ги преустановил.

Емил Кошлуков: Развален е договорът и те се съгласиха. По взаимно съгласие е развален.

Симона Велева: Чудесно. Това е много хубаво да се знае. Ето такива неща може да казвате на СЕМ.

Кажете ми по отношение на автомобилите, които има БНТ – 167 автомобили, 86 леки. Според Вас една такава структура има ли нужда от толкова автомобили, или пък са недостатъчно.

Емил Кошлуков: Въпросът Ви е доста общ. Имаме автомобили, които по съвременните европейски изисквания вече не могат да се движат, стари са. Няма този катализатор. Те са в автопарка и се водят, но практически трябва да ги бракуваме. Имаме четири телевизионни центъра – Благоевград, Русе, Варна и Пловдив, които също имат, този автопарк важи и за тях, там също имат автомобили, не само репортерски. Примерно, за сутрешните блокове хората, които ги караме, ни трябват бусове. Сега опитваме да оправим ПТС-ите, но знаете с какви големи камиони работим. Така че този автопарк в числеността, подозирам, че поради счетоводни или амортизационни причини всичките се водят така. Не разбирам толкова от счетоводство. Практически много по-малко коли работят. Нуждата на колите мога да Ви я кажа.

Симона Велева: Оставете за колите. Кажете ми сега големият въпрос, който стои пред мен, и истински си го задавам, е по отношение на следното: мислите ли, че има репутационна щета за БНТ, бидейки Вие във Ваше лице генерален директор на БНТ? Ще Ви кажа защо Ви питам. Има подписка действително от 3200 интелектуалци, имаме протести на 5.07.2019 г., на 10.06.2020 г., на 27.06.2020 г., на 13.07.2020 г., на 14.07.2020 г. – серия, поредица от протести. Вие преди малко казахте във Вашето изложение, че тези протести са по-скоро организирани от политически партии. Първият ми въпрос към Вас е: мислите ли, че тези протести са автентични или не? И второ, ако станете генерален директор, би ли имало репутационна щета за БНТ? Защото Вие тук говорите за доверието в телевизията и аз нямам съмнение, че има доверие в телевизията, но по отношение на Вашата личност и оставането Ви на поста генерален директор, това би ли се отразило негативно върху БНТ? Абстрахирайте се, че Вие именно сте на този стол. Ако бяхте на мое място как бихте преценили, как бихте оценили Вашата собствена личност и репутационното влияние, което Вашата личност има върху Българската национална телевизия, за да може да ме убедите наистина, че то е позитивно, че това ще подобри имиджа на БНТ.

Емил Кошлуков: Аз не бих си позволил да давам съвети, ако съм на Ваше място, защото не е възпитано, но...

Симона Велева: Мисля, че въпросът ми е много обективен и той е важен.

Емил Кошлуков: Да, в моите разбирания, в моята лична хигиена човек не бива да съди, аз се въздържам от такива неща.

Симона Велева: И аз се въздържам. Затова Ви питам.

Емил Кошлуков: През тези години като политик съм гледал подобен тип кампании срещу много хора, те могат да се организират лесно срещу всеки. Дали са автентични – да, има хора, които са недоволни. Естествено. Сигурен съм, че имам грешки и трески за дялане. Категорично. Но нали, поне аз така си го представям, нали съдим за един човек по делата, а не по думите му?

Симона Велева: Точно така. Така е.

Емил Кошлуков: Нали трябва да видим БНТ днес как е. Като генерален директор аз това правя – управлявам компанията и тя трябва да има добри резултати. Не трябва да се харесвам на хората. Може би е хубаво да бъда по-харесван, но сега на тези години да се промениш ми е малко трудно, аз съм бил по-чепат винаги. Но ако бях се харесал на всички политици, което е възможно – отиваш, пускаш ги в предавания, съгласяваш се с каквото искат и няма никаква репутационна щета и проблем, нямаше да устоявам този мой морал и виждане за развитие на телевизията, който аз споделям вътрешно. За мен това е ценното. Нямаше тези колеги днес да ми гласуват доверие. Така го разбирам. А телевизията в момента е много по-добре и прави неща, които за първи път прави в историята си. Всички други с чудесен образ не са го направили никога. Лесно е да даваме оценки и затова в Евангелието е казано „Не съдете, за да не бъдете съдени самите вие“. Трудно е да се извърши работа. Аз съм се постарал да върша работа. Най-вероятно на някои хора не допадам по различни причини – политически, морални, телевизионни, по всякакви. Сигурно е така, но не ми е било целта да се харесам.

Симона Велева: Конкретно ще Ви питам: мислите ли, че оставането Ви на поста генерален директор, би имало репутационна щета за БНТ?

Емил Кошлуков: Това е ваше решение.

Симона Велева: Да или не? Какво мислите Вие?

Емил Кошлуков: От резултатите, които Ви представям, напротив – има развитие за БНТ.

Симона Велева: Добре. Понеже стана дума много пъти за тази анкета на синдикалните организации и наистина предполагам, че и те са автентични, не го оспорвам, за мен, понеже Ви казвам, че наистина много се старая да Ви погледна обективно, да погледна обективно на Вашата работа, на Вашата презентация, писмото, което получихме с искането да не бъдете допуснат до днешното изслушване и резултатите от тази анкета са двете страни на една и съща монета. За мен абсолютно двете неща са тенденциозни.

Емил Кошлуков: Тогава не ги отчитайте.

Симона Велева: Отчитам какво казва тази анкета и каква е нагласата на колегите, но това, което истински ме интересува, и това е втората част от моя въпрос е за съдържанието на БНТ. По отношение на рейтингите на предаванията – вярно е, че БНТ е обществена, че не следва да гони рейтинги, обаче това, което ме смущава и аз последният един месец гледам много внимателно БНТ, е как това съдържание да бъде направено атрактивно. Защо мислите, че не успява БНТ да се позиционира в предавания, в които има всички възможности да настигне комерсиалните телевизии? Говоря конкретно за сутрешните блокове, за начина, по който е подредена програмната схема, така че да бъде истински атрактивно. Защото, знаете ли, всички, с които говорих, бяха страшно много хора от всякакви спектъри и изобщо неангажирани по какъвто и да било начин политически, казаха: БНТ ни лъха на овехтялост. Как ще осъвремените тази визия?

Емил Кошлуков: Ами опитваме се във всяко едно предаване и с тези способности, които Ви показвах, и с нови екипи, правим Телевизионна академия, в която привличаме и млади хора, да развием телевизията и всъщност тя има растеж. Ако ми позволите да ви покажа GARB, който е една система, която работи за всички телевизии, поне мерят и bTV, и Нова пийпълметрията. Това е постигнатият рейтинг на „България в 60 минути“ спрямо предаването в този слот преди това. Виждате сезоните как са направени. Имаме растеж, само че е от ниска база. Но това е растеж, който е на GARB, и който...

Симона Велева: Това отразява ли се с рекламите?

Габриела Наплатанова: Само да кажа, че тук не са отразени на търговските телевизии резултатите. Това е само на БНТ.

Емил Кошлуков: Да, това е растежът по GARB спрямо предишния сезон. Тук мерим 2018 – 2020 спрямо 2020 – 2022 г. за периоди, тоест как самата програма на БНТ расте във времето. Примерно, ако са ни гледали 10 човека, сега ни гледат 16 човека. Това е растежът в пийпълметрията. Това са данните на „Говори сега“, които ги виждате също като растеж за периодите. Това са данните на „Коментари и анализи“ – така в GARB наричат горе-долу...

Симона Велева: Ако няма хазартни реклами, какво ще остане?

Емил Кошлуков: Не трябва ли да покажем, за да знаете как расте?

Симона Велева: Кажете ми какво ще остане, ако няма хазартни реклами?

Емил Кошлуков: Приходите ни са с 80% по-високи. Не са от хазарт.

Симона Велева: От реклами ли?

Емил Кошлуков: Да. Имам ги в отчета. От реклами, хазартът не е най-голям при нас.

Симона Велева: Кой е най-големият рекламодавец при вас?

Емил Кошлуков: Позволете ми да не го казвам. Това все пак е търговска тайна. Не мога да ви кажа компаниите, с които работим.

Симона Велева: Добре. И последният ми въпрос е...

Емил Кошлуков: Нека да Ви покажа още „Последният печели“ как се развива в сезоните, а онлайн медиите се развиват още по-добре. Така че ние работим в тази посока, но тръгваме от ниска база. Това е.

Симона Велева: И последният ми въпрос към Вас, понеже казахте социалните мрежи и развитието на социалните мрежи, в момента страницата на БНТ във Фейсбук ще взема конкретно, защото е най-популярна, има 125 хиляди харесвания и последователи. bTV има половин милион. Как ще настигнете тези ръстове, така че БНТ да бъде водеща в социалните мрежи?

Емил Кошлуков: С много труд. Това е ръстът в процента на уебсайтовете, които виждате пред вас. Това са новините. Това е каналът ни в YouTube както расте. И това е Фейсбук страницата ни. Например Фейсбук страницата преди три години, преди да поема, беше три пъти по-малка. Развитието е бавен процес, трябва да работим. И на мен ми се ще да сме по-големи, но сме били много малки. Именно заради този стереотип, който споменах в началото, че БНТ е обществена медия, не е важно колко ни гледат, а кои, те са каймакът на обществото. Ние работим за друга висока култура, не я разбират всички. И този светоглед е доста дълго време развиван и насаждан и сред специалистите, и сред нас. Стремим се да гледаме рейтинги, да се съобразяваме със зрителите тръгна сравнително наскоро. Това е едно от нещата, но които аз държа. Вярвам, че можем да настигнем и задминем, особено в приложенията и в мрежите. Например нашият сайт <https://bnt.bg> е по-посещаван от <https://www.btv.bg>. bTV новините ни бият в пъти – това, което казахте. Просто са много по-добри от десет години на пазара. От 11 е bTV новините. Как да ги настигнем, като ние пуснахме миналата година. Тези 10 години са проспани. Тепърва трябва да работим.

Симона Велева: Разбрах. Последният ми въпрос към Вас е: ако не бяхте генерален директор и си пуснете телевизията, коя телевизия бихте си пуснал?

Емил Кошлуков: БНТ 1 категорично.

Симона Велева: Защо? Три нейни неща ми кажете и с това приключваме. Три качества, които има пред всички останали канали?

Емил Кошлуков: Мога да Ви ги покажа дори.

Симона Велева: Не, кажете ми ги: първо, второ и трето.

Емил Кошлуков: Добре, ще Ви ги кажа. Това е телевизията със сериозно съдържание. Забележете разликата в определенията на зрителите, не моите. Разбира се, че ни бият в много места. Говорим за възприятия. Това е телевизия, която отразява, далеч повече се гледа така, телевизия, която може да се има и телевизия с повече публицистика и телевизия с образователна програма. Това са мотивите на зрителите да предпочитат нас в изследванията.

Така че и за мен БНТ е по-сериозната телевизия в момента. Аз например с цялото ми уважение към търговските медии, но няма да гледам „Ергенът“, просто няма. Но бих гледал предаванията на БНТ и викторината с Орлин Горанов, смятам, че е по-смислена.

Симона Велева: Благодаря Ви.

Соня Момчилова: Господин Кошлуков, казус Б ли сте Вие? във вече хронифициралото противопоставяне на обществото ни и Вие сте тема за противоречиви реакции. Аз бях най-изявения Ви критик в СЕМ. Сега обаче виждам, че няма необходимост да говорим за репутационни щети и за имиджови поражения, защото всичко се каза по темата. Допуснахме Ви до изслушване, защото СЕМ е независим орган и поне докато аз съм председател на Регулатора, никакви списъци и подписки не могат да оказват влияния върху решенията, които взимаме. Абсолютно никакви! Прави впечатление, че хора с колкото се може по-семпло минало, толкова съответно по-смело раздават оценки за това кой е противоречив, кой е уместен, кой е правилен в наши дни. Мен това много ме притеснява. Приемете го като опит за леко извинение.

Сега по същество. Понеже е много вероятно да участваме в избори наесен, как ще преодолеете размиването на рекламното с програмното съдържание, което се отчете и при мониторинга, който споменахте, и който наистина свидетелства за добрата и професионална работа на поверената Ви телевизия? Това ми е първия въпрос.

Емил Кошлуков: Разминаването на рекламното с програмното в какъв смисъл?

Соня Момчилова: Нашият мониторинг и не само, и обикновеният зрител установява, че в програмното време участват хора, които са обвързани, които са зависими, които се ползват с доверието и са мотивирани финансово от НПО, тинк танкове и прочие, и са активни участие в публицистичните Ви формати. Съжалявам, че буквализирам, но това имам предвид. За плурализма – натам вода. Като обичайните заподозрени хората, които гледаме в търговските медии, след това се придвижват... Навремето Петьо Блъсков имаше една фраза по темата, няма да я цитирам.

Емил Кошлуков: Да, права сте. Много от гостите се повтарят – тези говорещи глави, които така наричаме, много от тях най-вероятно са политически пристрастни, но, от една страна, аз не съм си позволил за тези три години да сляза на нито една оперативка на новините и на публицистиката, колегите го решават, те имат достатъчно опит, знаят да балансира, търсят винаги различните гледни точки. Може би невинаги успяваме, но мисля, че балансът е намерен. Вие сте права, че има съмнение, но това пак означава да давам оценки и да съдя хората, което не бих си позволил. Може би го знаем, но тези хора се представят като експерти и граждани. Това, което съм се опитвал да правя и преди като влязох в телевизията, дори сме имали скандали с някои от предаванията, е, че трябва да се изписва, ако човекът е в ръководството на партия, защото, когато човек говори, е важна не само информацията, но и източникът на информация, за да знае зрителят дали да вярва или не, дали този човек не е пристрастен, не е обвързан, но е много трудно. Много трудно. Все пак не можеш да знаеш всички организации и зависимости, няма как да го разбереш и колегите преценяват. Всъщност отговорът е един – доверявам се на професионализма и опита на журналистите в БНТ. Това е.

Соня Момчилова: Споменахте Сашо Марков – наистина над 35 страни излъчиха негови репортажи.

Емил Кошлуков: 75. Той взе наградата на СИРКОМ. Може във Влас да го пропускат, но в СИРКОМ го знаят.

Соня Момчилова: Добре. Защо след това оставихте нещата без представител на обществената телевизия в Украйна. Тоест имаше кореспондент – екзотичен по моя субективна оценка. Нямахте ли начин да изпратите Ваш човек?

Емил Кошлуков: Да, разбирам за кой случай говорите. Той предизвика известни коментари в телевизията, но, пак казвам – аз не се меса в решенията на ръководството. Изпращаме мисии, няма как да поддържаме постоянна, но ние сме абонати като всички други телевизии

на големите доставчици на информация – „Ройтерс“, „Асошиейтед Прес“, така че има достатъчно видеоматериал за Украйна. Невинаги, разбира се, можем да си позволим наш кореспондент, наш репортер.

Соня Момчилова: Организацията за културен диалог на средиземноморските страни имаше форум миналата седмица. Защо не ни поканихте?

Емил Кошлуков: Мой пропуск, извинете ме! Просто защото покрай този конкурс съм се шашнал, а беше важно – за първи път България е домакин.

Соня Момчилова: Беше важно. Потърсиха среща персонално с нас представители на други регулатори. Това е и много работещо.

Емил Кошлуков: Ами, нямам какво да кажа. От глупост.

Соня Момчилова: Приемаме извинението.

Netflix – започвате, цитирайки техен сериал в концепцията, която ни представихте. Понеже има и въпроси на зрители до нас по повод на конкурса, който премина наскоро, финансирането на филмова продукция, смятате ли, че този път така отличените проекти носят добри идеи и ще бъдат оценени по достойнство?

Иван Такев: Госпожо Председател, кой пита: пак ли Игор Стоянов?

Соня Момчилова: Не, има друг въпрос. Аз питам за идеите.

Емил Кошлуков: Искрено се надявам, че тези сесии са станали добре. Миналата сесия дадохме две задания – едното да е по български автор, смятам, че това bTV и Нова няма да го направят, трябва ние да го правим и казахме: като ще снимате, ще снимате с български автори. Направихме „Войната за буквите“, това е по една книга на Людмила Филипова. Сериалът е за българската азбука. Надявам се да стане добър. Фактът, че сме улучили показва, че към него преди да започне се присъединиха американски и италиански продуценти. Това се случва за първи път в телевизията – преди да го видят даже вече идват. Вторият сериал „Вина“, който снимат и напредват снимките, ние даваме репортажи от него, мисля, че ще стане много хубав също. Това е от миналогодишната сесия. Тази сесия на първо място класирахме един сериал, който миналата година беше на второ, те го подобриха. Мисля, че ще стане хубав. И два шестсерийни сериала одобриха колегите, които за мен са нови. Единият е леко фентъзи, това не е правено, на Захари Бахаров. Мисля, че ще стане, мисля, че е любопитен. А другият е леко женски, не е точно чиклит, но Цветана Манева, Койна Русева, Теди Духовникова – четири мацки се събират и си говорят. Не е правено такова женско досега, исках да пробвам в тази област. Мисля, че е добър изборът, смятам, че ще се случат. Финансирахме филми. Например сега от продукцията взимаме Максим Гечев това за Иван-Александър – мисля, че е важна историческа тема. Севда Шишманова – бившия програмен директор, с някаква група, мисля, че филмът е добър. Мисля, че това, което колегите са отсели, ще стане. Много трудно е да подбиращ телевизионна продукция. Те идват и си правят неща, които стават за кино, или за гледане някъде, не са телевизионни. И се опитваме да търсим вече повече за телевизията.

Соня Момчилова: Като споменахте госпожа Шишманова, парите от „Под прикритие“ успяхте ли да ги намерите?

Емил Кошлуков: Както може би ще каже госпожа Велева, това е търговска тайна. Как да Ви кажа? Може би общо да ви кажа така: от едната продажба, която аз направих на „Под прикритие“, и то в България на Нова телевизия, изкарваме толкова, колкото има да ни плаща разпространението за целия остатък дотук. Не се бъркам, това е друг договор, не бих си позволил да коментирам позиция и работа на колеги.

Соня Момчилова: Много бързо с въпроси отвън. Боряна Пунчева: „Вашето ръководство промени Правилника за филмопроизводство като унищожи демократичния принцип на избор на художествените съвети, и даде цялата власт за този избор на генералния директор. И тук е въпросът ми: какъв е замисълът на това Ваше и на Вашия управителен съвет решение?“

Емил Кошлуков: Аз не разбрах много-много какво казва.

Соня Момчилова: Унищожен е демократичният принцип на избор на художествените съвети. Тоест цялата власт в момента е при Вас. Вие сте факторът, който решава и избира. Това казва, ако не се лъжа, госпожа Пунчева. Ще има възможност и сама да зададе въпроса.

Галина Георгиева: Аз бих искала да припомня и за всички колеги процедурата, за да не направим по-сериозно нарушение. Молбата ми е да я следваме и всички, които не са служители на БНТ, да останат в залата и да зададат своите въпроси. Изправяме кандидатите пред равни начала и не бих искала да ме разбирате погрешно. Тъй като един от членовете превиши сериозно своето време. Това не дава възможност на нашия председател...

Соня Момчилова: Не, ние не нарушаваме. Точно в рамките сме.

Галина Георгиева: Молбата ми е да се придържаме. Благодаря.

Соня Момчилова: Благодаря Ви и аз. Много бързо. Трябва да отговорим накратко, моля.

Емил Кошлуков: Отговарям накратко – нищо не е нарушено. За първи път филмопроизводството работи. То практически не работеше при госпожа Пунчева, казвам Ви, нямаше филмови сесии.

Соня Момчилова: Тя ще има възможност допълнително да Ви попита и това ще бъде излъчено.

Въпрос на Горан Благоев, той също е в залата. Не зная защо и чрез нас. Искате ли лично да зададете въпроса, за да не губим време сега?

Горан Благоев: Да.

Соня Момчилова: Добре, благодаря. Ще продължа нататък с другите въпроси на хора, които не са в залата.

Сигурен ли сте, че новите функции за хора в неравностойно положение работят добре? Автоматичният превод на БНТ 1 на сайта например, вкарва цинични думи и работи с голямо забавяне.

Емил Кошлуков: Не, не работи със забавяне, можете да го пробвате. Понеже това е изкуствен интелект, робот, който се самообучава. Например, ако го пуснете на новите на турски, ще видите, че превежда много смешно, защото не знае турски, знае български заедно. Най-вероятно има да се доразвива, но по последните ни изчисления 97% беше адекватен, релевантен превод, тоест абсолютно точно сваля думите, като ги слуша. Сега, ако в студиото влязат Любо Дилов с Татяна Дончева, няма да разбере много, но горе-долу хваща, горе-долу се разбира.

Соня Момчилова: Защо изтъквате договорите с Вайбър и Гугъл, които са стандартни за много държави в Европа след натиск към големите технологични компании? Сигурен ли сте, че в перспектива договорът Ви с Гугъл е добра идея. Доста обществени медии в Европа отказват такива договори.

Емил Кошлуков: Договорът с Гугъл представлява договор, който Гугъл плаща на нас, а не ние на Гугъл, за да купува от нас новини. И купува от БНТ най-много новини. Взима и от Радиото, взима и от други места. Първият е с нас и взима най-големия обем. Това показва доверие в новините ни. Гугъл знае какво купува. На всичкото отгоре ни плаща, ние получаваме приходи. Как е заплахата, като взимаме пари от Гугъл? А нашият канал е безплатен, дето се казва вие можете да си го излъчите навсякъде и сами, той е безплатен.

Соня Момчилова: Защо БНТ плаща скъпо и прескъпо на Ефтим Милошев, за да се тегли тотото по БНТ? Защо Милошев е избран без конкурс? Не може ли вие да снимате тиражите? Благой Карагергов.

Емил Кошлуков: Договорът ни с тотото за излъчване на тиража е договор със спортния тотализатор. Ние подбираме продуцентите, но се консултираме и одобряваме, защото това са хората, които правят този бизнес, те трябва да одобрят тази продукция, то е за тях, това не е мое предаване. Така че винаги го консултираме. Договорът беше доста висок, аз го намалих наполовина, когато станах генерален директор. Всъщност той е с 50% намален.

Соня Момчилова: Питат Ви: кой е направил презентацията Ви и дали сте използвали услуги на телевизията за това? Симеон Денев.

Емил Кошлуков: Това, което виждате, са публична информация, изследвания и социология, която всеки може да намери, ако реши да рови и да търси, ако го интересува телевизията, това не е нещо секретно. Видеата, които ги правят, се правят с телефон, вие видяхте как изглеждат. Разбира се, ако някой иска да ползва и да снима в телевизията е добре дошъл.

Симона Велева: Мисля, че въпросът е дали сам сте си правил презентацията?

Емил Кошлуков: Е, кой да я прави?

Симона Велева: Просто пояснявам.

Соня Момчилова: Аз имах и други въпроси. За съжаление времето ни изтече. Това е рискът да си последен. Пожелавам Ви успех.

Има въпроси от БНТ. Колеги, ваш ред е, заповядайте.

Емил Розов: Тук сме представители на три от четирите синдиката, един от колегите отсъства. Ние нашите въпроси и въпросите на нашите колеги зададохме на всички тези кандидати, които се отзоваха на нашата покана, така че ние въпросите на господин Кошлуков сме ги задали, нашите колеги са чули неговите отговори, но аз искам да направя едно уточнение и се обръщам специално към доктор Симона Велева. Първо, тези срещи с кандидати за генерални директори, тази е пета поред, тоест те не са организирани специално за някои от кандидатите. За първи път въведохме анкета, защото много, повярвайте ми – много хора самоинициативно искаха да се правят подписки в защита на един или на друг, няма да цитирам. Тъй като считаме това за една отживелица и тогава би могло да се говори за манипулация, ние направихме анкетата анонимна. Гласуваха над 600 души, резултатите са такива, каквито са. Категорично не съм съгласен, че тук има тенденциозно...

Симона Велева: Изрично казах, че не се съмнявам по никакъв начин в резултата.

Емил Розов: Не, Вие казахте, че има тенденциозност. Няма такава. Глас народен – глас божий в крайна сметка.

Симона Велева: Казах, че...

Емил Розов: Моля, не ме прекъсвайте! Това са в крайна сметка резултатите от анкетата. Ние написахме и специално писмо до госпожа Момчилова, в което заявяваме, че познавайки процедурата и правилата за избор на генерален директор, за разлика от други, които си позволяват да пишат разни предложения към Съвета за електронни медии, ние само за сведение ви предоставяме тази анкета, както сме я предоставили и на други институции. Това е, което имам да кажа.

Що се отнася до въпросите, задали сме каквото сме преценили и каквото са ни помолили колегите на господин Кошлуков, както и вчера затова и не зададохме въпроси, защото вчера всичките тези колеги, с изключение на Ирина Величкова, бяха поканени, отзоваха се, казаха каквото имат да казват. Ние познаваме всички, работили сме почти с всички.

Реплика: Някои отказаха.

Емил Розов: Да, има и такива, които отказаха, тяхно право е. когато сме ги канили, сме заявили, че те могат да приемат поканата, могат и да не я приемат. Някои не я приеха. Това е, което имах да кажа.

Соня Момчилова: Благодаря.

Има ли следващ въпрос? Господин Благоев, имахте желание да попитате?

Горан Благоев: Аз не съм от БНТ, аз съм от квотата след БНТ. Благодаря, госпожо Председател. Сега ли мога да задам въпроса?

Соня Момчилова: След това.

От БНТ? Нямаме други въпроси. Благодаря.

След минути продължаваме с господин Венелин Петков, който е втори в реда на изслушване днес.

Горан Благоев: А ние можем ли да си зададем въпросите?

Соня Момчилова: Закриваме заседанието и можете да попитате, стига господин Кошлуков да проявява насрещен ентузиазъм.

Соня Момчилова: Продължаваме с втория ден на изслушването от третия етап на процедурата по избор на генерален директор на Българска национална телевизия.

Само искам да припомня с няколко думи регламента на изслушване, за да няма недоразумения.

Кандидатът ни има право на 15 минути за време, в което да ни презентира и да ни представи и своята визия за развитието на обществената телевизия, след което пет минути време се полага на всеки един от съветниците, за да зададе своите въпроси, 20 минути съответно е времето за отговор на кандидата. Служителите в Българската национална телевизия имат правото на въпроси след това и в случай че кандидатът има желание да отговори на въпросите на медиите, които присъстват тук, в залата, сме отредили още 20 минути.

Господин Венелин Петков е следващият кандидат за поста генерален директор. Заповядайте, господин Петков – слушаме Ви.

Венелин Петков: Добър ден! Благодаря. Здравейте, колеги! Добър ден и на нашите зрители по БНТ 2. Мисля, че тези изслушвания още от вчера имат доста голям успех сред аудиторията, доста хора ги следят, което е и доказателство за това, че съдържанието, особено когато то е важно и интересно, води и интереса на аудиторията към платформата, в случая канала на Българската национална телевизия.

Започвам с едно резюме на моята концепция, с която Вие сте се запознали. Направил съм една доста дълга презентация и ако не успея да стигна, до края ще ползвам слайдовете за демонстрация и илюстрация на различни тези, ако ми зададете въпроси.

Първо, изключително важно е да подчертаем, че за мен БНТ е един спящ великан – спящ великан, който спи дълбок сън и е крайно време да се събуди. Моите наблюдения от 1999 г. насам – 1999 г., когато съм се върнал в България, и оттогава работя, включително и в БНТ, са, че това е една мощна организация, мощна компания, която спи и ѝ е време да се събуди. В последните няколко години, като директор на „Новини, актуални предавания и спорт“ вече мога да говоря и като опит като мениджър на една от водещите телевизионни медийни групи в България, мога да Ви кажа, че никой в бранша, никой на пазара не гледа на БНТ като на конкурент. Всички гледат на БНТ в най-добрия случай като партньор, което е време да се промени. БНТ трябва да води пазара, а не да се крие зад думите за обществената си функция и за това, че не трябва да бъде конкурентен играч. Напротив, БНТ трябва да бъде конкурентен играч и не просто конкурентен, а лидер на този пазар, що се отнася до новини и актуални предавания, тоест журналистика и що се отнася до българските продукции – филми, сериали и документалистика. Това е изключително важно и е свързано с обществената мисия на телевизията. Когато казвам „телевизията“, имам предвид нещо повече от телевизионните канали и ще стане ясно малко по-нататък.

За какво говорим, когато говорим за телевизия в днешно време? Телевизията не е просто едни канали, които хората си пускат и гледат линейно. Това въобще можем да го забравим.

Когато става дума за младата аудитория – говорим за 20 и няколко годишни и надолу, това са хора, които изобщо не гледат линейна телевизия. Не просто не гледат, а те изобщо не гледат линейна телевизия. Те гледат телевизионно съдържание, но на други платформи, тоест за тях телевизорът е технология от миналия век и за тях не можем да очакваме, че ще ги привлечем да гледат линейна телевизия. Те трябва да бъдат търсени другаде. Какво трябва да направим? Ние трябва да направим синергия на платформите. Аз ще стана на 50 години след 2 месеца, тоест поколението на 40-50-годишните и нашите родители са тясно свързани с телевизора и телевизията като линейно разпространение на сигнала. Тест, за нас телевизията е важна, ключова. За по-младите, по-надолу в стълбицата на поколенията това става все по-незначително до момента, в който 20- и надолу годишните не гледат телевизия. Тоест, ние тях трябва да ги търсим в интернет. Като създател на съдържание Българската национална телевизия има уникалната възможност да направи синергията на платформите

така, че телевизионното съдържание да намери своя път към младата аудитория в интернет, където тя очаква то да бъде и го търси. Така че мисията на БНТ е и това: да направи прехода от линейно към дигитално разпространение без да губи по-възрастната аудитория и без да прави компромиси със съдържанието в интернет.

Друго важно нещо, което трябва да се каже от самото начало – БНТ трябва да бъде прозрачна организация, тя трябва да бъде прозрачна като бюджет и направени разходи. Това е изключително важно. В момента това не е така, за съжаление, на всички нас. Говоря като гражданин, не просто като професионалист и човек, който работи с медии и в медии.

Част от проблемите, за които и другите кандидати говориха вчера и днес, са свързани с ефективността на управлението и ефективността на работата в БНТ. Тоест, това е проблем на вътрешната структура, вътрешните комуникации, дублиране на длъжности, дублиране, включително и лидерски такива позиции. Това трябва да престане, защото означава преразход на ресурс.

И както казах, за да свърша с резюмето, безусловното лидерство над БНТ трябва да бъде в журналистиката и българските продукции. Важно е за всички нас като граждани, като професионалисти да върнем журналистиката в българския национален ефир. Журналистиката изчезна от българския национален ефир в последните може би две години вече. БНТ е призвана да я върне там. Това е ключова мисия. Ние не бива в никакъв случай да я забравяме във всеки един момент, когато говорим за ролята на БНТ.

Позволил съм си да извадя няколко скрийншота от сайта на обществената телевизия на Австрия, ORF, в която се вижда какво всъщност представя ORF на своята аудитория, като мисия, приоритети, на първо място, от лявата страна, ако обърнете внимание. В сайта на ORF са публикувани мисията, ценностите на компанията, какво изповядва тя, как го постига, всякакви детайли, свързани с това що е ORF и какви са нейните задължения към аудиторията. От дясната страна – другата картинка, която съм сложил, е висшият мениджмънт на компанията. Както виждате, там е генералният директор на ORF. Отдолу е финансовият директор, програмният директор, директорът на радиото, защото ORF има и радио, и техническият директор. В интерес на истината на мен тук ми липсва една фигура, ще Ви кажа коя е тя.

Следващият слайд е представянето на Българската национална телевизия – що е то БНТ и какви са нейните ценности, стойности и какво тя предлага на аудиторията, правилници и закони, PDF-файлове, които някой може да отвори и да прочете, Правилник за вътрешния ред и всякакви чисто административни документи, които на практика са неатрактивни и аудиторията няма да тръгне да ги чете, а още по-малко да разбере каква е мисията на държавната телевизия.

От дясната страна съм представил картинка с управлението на БНТ. Връщам един слайд нагоре. От тази картинка се вижда, че БНТ има генерален директор, който е известен, популярна личност, включително има публикувана снимка. Има Управителен съвет, който е практически неизвестен за цялата аудитория, има кратки представяния, но нищо повече. Нищо не се знае – кой какво изпълнява в този управителен съвет. И най-отдолу има изпълнителен директор, линкът към снимката е счупена, това повече от месец следя, никой не се е сетил да го поправи.

Съдейки по тази страница, по това представяне – БНТ няма програмен директор, няма директор на новини, това е, което ми липсва и от страницата на ORF. БНТ няма финансов директор. БНТ няма технически директор. БНТ няма представяне на хората, които оглавяват кореспондентските центрове. Между другото на ORF това също е част от презентацията, но нямаше място и не съм го включил. Тоест впечатлението, което ние добиваме като потребители на тази информация, е, че БНТ се ръководи от един-единствен човек, подкрепен от Управителен съвет от хора, които ние широко не познаваме. Това трябва да се промени. Ние трябва да гарантираме прозрачността на решенията, които се вземат в БНТ, първо, като покажем хората, които ги вземат. Това не е един човек, който е царят на БНТ, независимо

кой е той. Това е генералният директор, който представлява телевизията и работи с екип от хора, всеки един от които има своите функции. Директорът на новините е ключов. Ако питате аудиторията, по-голямата част от хората няма да могат да Ви кажат кой е директорът на новините на БНТ. А мисля, че всички знаят кой е директорът на новините на bTV или поне кой беше, така че това е изключително важно.

Оттук нататък следват детайли относно развитието на телевизионните канали – такива, каквито в момента те са. Първо, БНТ е политематичен и ефирен канал. Той трябва да остане такъв. Той трябва да бъде достъпен до всички български граждани на всички възможни платформи – ефир, кабел, интернет. Този канал има ключова мисия. Той трябва да бъде така форматирани и програмирани, че да може да изпълнява обществената си функция. Оттук нататък обаче следват едни много сериозни подробности, на които трябва да обърнем внимание. Трите канала – БНТ 1, БНТ 2 и БНТ 3, са качени на мултиплекса. За тази услуга всяка година Българската национална телевизия плаща една сума, която аз успях да намеря в Доклада на АДФИ от 2019 г., който е публикуван на страницата на БНТ, и съм си позволил да извадя цитат, съответно подчертано в жълто. „Договор № ..., сключен с „НУРТС Джджитъл“ е сключен през 2016 г. за срок от 10 години, като поетият ангажимент от страна на БНТ е на стойност 92 млн. 894 хил. 100 лв., тоест ако направим груба сметка, за тези 10 години по 9 млн. лв. на година отиват за ефирното разпространение на три канала – БНТ 1, БНТ 2 и БНТ 3. От тези три канала единственият канал, който е гледаем, има потенциал като ефирен канал, е БНТ 1. БНТ 2 и БНТ 3 са канали без идентичност, без сериозна програмна схема и без съдържание, тоест тяхната гледаемост, за съжаление, аз не разполагам с такива данни, понеже нямам вътрешна информация и смятам, че е неетично да я искам от близки и познати, БНТ 2 и БНТ 3 трябва да бъде проверено каква е тяхната гледаемост, за да бъде направена съответно преценка дали тези канали има смисъл да бъдат разпространявани по ефир. Защото всяка година за разпространението на двата канала, съдейки по ето този договор, отиват около 6 млн. лв. – 6 млн. лв., които могат да бъдат инвестирани в каквото пожелаете: съдържание, заплати, каквото можем да си помислим, интернет, капацитет и така нататък. Тоест, едни 6 млн. лв., които буквално няма смисъл да бъдат давани.

Тук обаче, казвайки това, не означава, че ние се лишаваме от тези канали. Напротив, проникването на кабелната телевизия в България по официални данни е близо 90%. Казвам „официални“, защото по неофициални е по-високо. Освен това по Закона за радиото и телевизията всички кабелни оператори са задължени да разпространяват каналите на Българската национална телевизия в своите платформи. Тоест кабелни канали БНТ 2 и БНТ 3 биха имали точно толкова голямо разпространение сред аудиторията, изпълнявайки по този начин мисията на Националната телевизия, колкото и ако ги държим на мултиплекса, плащайки милиони на годишна база. Тоест много е важно да се започне да се мисли в посока на сваляне на негледаемите тематични, подчертавам, канали от мултиплекса, за да може тези ресурси да бъдат насочени някъде другаде.

БНТ 2 в момента е културно-образователен канал, в който на практика има предавания, които имат много, много нисък потенциал и според мен изключително ниска гледаемост. Там има и повторения. Просто това е канал, който е запълнен със съдържание, просто защото няма какво друго да се сложи там. Поне така изглежда на пръв поглед.

БНТ 3 е спортен канал, само че проблемът е, че БНТ не разполага с правата за нито едно значимо спортно събитие вече, тоест спортен канал, в който няма спортно съдържание, на практика е обречен. Тоест, тук трябва да се търсят решения. Аз съм ги описал в концепцията. Мога доста да говоря по темата, но предпочитам ако има въпроси, след това да се спра на тях.

Важно е да подчертаем – БНТ 3 като културно-образователен канал според мен няма потенциал. Той има огромен потенциал като информационен канал. Ако ние превърнем БНТ 2 в информационен канал, разбирайте информационен новинарски, това може да бъде решение, което рязко да повиши интереса към БНТ 2, по който канал в момента излъчваме

и този сигнал. Тоест, БНТ 2, превръщайки го от културно-образователен в информационен, рязко покачва възможността той да бъде гледаем, независимо дали остане на мултиплекса, или стане чисто кабелен канал. Тост това е възможност, за която е много важно да говорим.

Отварям скоба. Аз съм противник на идеята, че генералният директор на БНТ е цар, който прави нещо с подкрепата на Управителен съвет, който никой не познава. Когато говоря „трябва да направим“, това означава дискусия със СЕМ и дискусия с Комисията по културата в Народното събрание. Тоест генералният директор на БНТ е фигура, която е на подчинение на Народното събрание и съответно следва да се...

Соня Момчилова: Времето Ви почти изтече.

Венелин Петков: Да, за съжаление, доста неща са натрупани.

Соня Момчилова: Така е.

Венелин Петков: Важно е да говорим и за нещо друго. Ефирното съдържание е едно, но бъдещето и настоящото е друго. Тук съм предложил няколко варианта за съдържание, което да таргетира аудитория, която ние не можем да хванем – деца, ученици. Образователните предавания по БНТ 2 в момента не достигат учениците. Аз съм учител в момента – нито едно дете не гледа телевизия, нито едно, но всички гледат интернет и всички гледат ето такива устройства, без изключение, тоест ние трябва да ги търсим там.

Другото нещо, което държа да подчертая – ние трябва да създадем видео портал, в което цялото съдържание на БНТ да бъде качено и да бъде достъпно по всяко време от всеки един зрител. Може би тук трябва да приключа, защото с 2 минути или с 1 минута, мисля, че просрочих.

Галина Георгиева: Господин Петков, аз съм първа в поредица от задаване на въпроси и ще се постарая с моите въпроси да дам възможност да довършите своята презентация.

Нещо, което ми дава основание да хвана от последното Ви изказване, е именно желанието Ви да се преосмисли ефирното разпространение и аз бих искала да направим дебат по тази тема. Вие самостоятелно ли смятате да вземете това решение? Генералният директор ли ще прецени? Тъй като Вие знаете, че покритието на кабелните оператори на територията на Република България не е 100-процентово, има населени места, до които не стига – нито кабелен оператор, по който да се получава сигналът, нито такова разпространение на интернет, тоест платформи като IPTV и достъп до интернет, за да се достъпи телевизия, е на практика невъзможно. Как гледате да доразвиете тази си част?

Говорите за едно предефиниране на профилите на каналите на БНТ. Бих искала да обърнем малко по-специално внимание в тази част. Наричате „порочен“ финансовия модел. Бих искала да развиете по възможност Вашето виждане, Вашата визия за начина, по който следва да бъде финансирана Българската национална телевизия, така че тя да изпълнява обществената си мисия. Вие може би сте запознат с предложението това да се случва с процент от БВП. Запознат сте може би и с това, че в Народното събрание отлежава един ЗИД на Закона за радиото и телевизията.

И не на последно място, бих искала да Ви благодаря за професионалния подход и за представената пред нас днес Ваша презентация. Благодаря Ви.

Венелин Петков: И аз благодаря за въпросите. Всъщност те са доста.

Да започна от ефирното и кабелното разпространение на сигнала. Първо, аз съм привърженик на вземането на решения въз основа на твърди данни. За да вземем едно решение, ние първо трябва да получим достатъчно широка гама от данни, на която да се позовем. В случая е необходимо да се направи анализ, и то количествен, на първо място, анализ на гледаемостта на всички канали на БНТ, особено на БНТ 2 и на БНТ 3, защото за тях става дума в момента. След това, трябва да се направи качествен анализ на съдържанието им, да се види какво всъщност предлагат тези канали и на базата на тези изследвания, на тези твърди, подчертавам, данни ние можем да вземем решение дали има смисъл да запазваме тези канали като ефирни или е по-логично и напълно оправдано те да станат кабелни. Това, първо.

Второ, както казах, не съм привърженик на концепцията, че генералният директор е цар и взема решения абсолютно на своя глава самостоятелно. Напротив, генералният директор на БНТ е управител на една компания, която е държавна собственост. Този управител на тази компания се назначава от СЕМ и всички Вие на практика сте назначени тук от институции, които са изборни – Народното събрание, Президент. Тоест, Вие на практика възплъщавате волята на българския избирател и на тази база Вие избирате управител на държавната компания БНТ. Ако следваме обратната логика, управителят на държавната компания БНТ е длъжен да съобразява всички свои решения, да ги предлага в случая на регулатора СЕМ и да ги консултира със СЕМ и, естествено, да влиза в дебати, защото управителят на въпросната компания е длъжен да има мнение и да го защитава с данни. По този начин трябва да бъдат вземани решенията и те трябва да бъдат публични.

Галина Георгиева: Следва ли по модела на мандатността и изборът на тези мандатни позиции да бъде променен според Вас?

Венелин Петков: Моделът на мандатните позиции.

Галина Георгиева: Да.

Венелин Петков: Мандатността е важна и е добър подход, но 3 години мандат са много кратко време.

Галина Георгиева: Членовете на СЕМ?

Венелин Петков: Говорим за управителя, генералния директор на БНТ.

Галина Георгиева: Да, за членовете на СЕМ какво е Вашето виждане?

Венелин Петков: Аз кандидатствам за генерален директор на БНТ.

Галина Георгиева: Кой да избира членовете на СЕМ е моят въпрос.

Венелин Петков: На този етап процедурата е, да кажем, максимално добра, тоест това е демократична процедура и квотният принцип в СЕМ при неговото спазване очевидно дава резултат, при който има сблъсък на мнения и сблъсък на тези. Поне това е по презумпция.

Тъй като този състав на СЕМ е изключително разнороден, може би за първи път от много време насам, благодарение на разнородния състав на Народното събрание и президентската институция, този състав на СЕМ възплъщава на практика духа на закона и духа на демократичния принцип на избирането на членове на СЕМ. Тоест в този смисъл мисля, че това е доста ползотворно и би довело до ползотворни дебати.

Галина Георгиева: Разбрах Ви. Да минем към финансирането и модела, по който се финансира БНТ.

Венелин Петков: Благодаря за този въпрос. Аз имам цял слайд приготвен за това и той е някъде към края, даже са два. Финансирането на БНТ е един изключително парещ проблем и всички, които го дискутират, започват от това каква субсидия трябва да получава БНТ – дали трябва да получава субсидия, или трябва да получава някакъв друг вид форма на финансиране. Аз бих започнал своя анализ за това как трябва да бъде финансирана БНТ с анализ на два много сериозни фактора: първо, къде отиват парите, и, второ, кой, какво и колко работи, защото колкото и пари да получава БНТ като държавна субсидия, независимо каква е формата на тази държавна субсидия – дали е процент от брутният вътрешен продукт, дали е сума на час програма, както е в момента, или нещо друго, ако ние имаме кофа с продънено дъно, от която субсидията изтича, незнайно къде, парите никога няма да стигат. Напротив, те ще са – нека да кажа така – те ще са предпоставка за корупционни интереси, защото когато няма дисциплина на харчовете, корупционните интереси рязко скачат. В този смисъл нека да започнем от там: къде отиват парите?

Аз съм си позволил да извадя отново снимка от Отчета за дейността на БНТ в периода юли – декември 2021 г., така както е публикуван той в сайта на БНТ. Тук от една голяма таблица, аз съм я публикувал наполовина, се вижда, че за заплати за този период, за който съм посочил, отиват над 28 млн. лв. За издръжка, каквото и да означава това, са отишли над 61 млн. лв. За разходи за външни услуги са отишли близо 56 млн. лв. Искам, първо, като гражданин, и второ, ако получа възможността да стана генерален директор, искам да видя

какво стои зад тези дефиниции – разходи за външни услуги, изброените там издръжка и така нататък. Защото това са едни огромни суми годишно, които отиват по ето тези пера. Но искам да видя какво стои зад тези пера. Това, първо.

Второ, кой, какво и колко работи? В БНТ по същия този документ, публикуван на сайта на Националната телевизия, работят повече от служителите на двете частни национални медийни групи, взети заедно. Тоест, по официалните данни средногодишният брой щатни бройки в БНТ е 1180 души. В bTV и в Нова са горе-долу между 500 и 600 души. Мисля, че горе-долу в двете медийни групи, взети заедно работят толкова колеги, колкото в БНТ. Тоест трябва да видим кой, какво и колко работи. Като, аз тук усещам, че синдикатите веднага ще ми зададат въпрос, ние не говорим за съкращения, ние говорим за анализ на това кой, какво прави. Защо въпреки този огромен брой колеги, които работят в телевизията, тя е далечният трети и неконкурентен – подчертавам – играч, и как можем да направим така, че тези колеги да започнат да си вършат работата, и то с удоволствие, така че БНТ да залее с качествено съдържание както ефира, така и интернет.

Галина Георгиева: Какви са Вашите стъпки за такива структурни промени?

Венелин Петков: Стъпка № 1: пълна финансова ревизия на договорите от последните години, може би минимум три. Пълна финансова ревизия! Аз искам да видя какво е платено, на кого е платено и защо е платено. Другата стъпка, също в тази посока: функционален анализ на длъжностите и работещите в организациите хора. Функционален анализ кой, каква длъжност изпълнява, какъв е смисълът от тази длъжност, има ли нужда от толкова голяма администрацията? Аз погледнах органограмата на БНТ. Мисля, че тази, която имам, е стара, тя беше сменена наскоро. Вътре като структура нещата изглеждат относително нормално, но като се зарови човек в детайлите вижда, че има доста дублиране на отдели, длъжности, които, да кажем, че будят въпросителни. Така че оттам бих започнал. И след това на базата на тези данни, на тези анализи – подчертавам, аз държа всички решения да бъдат вземани на базата на обективни количествени и качествени данни – на базата на тези данни съответно мога да предложа съответните решения.

Галина Георгиева: Благодаря.

Венелин Петков: И аз благодаря.

Соня Момчилова: Госпожа Велкова.

Пролет Велкова: Стратегията за развитие на БНТ, която ни представихте, е изключително амбициозна, предвижда големи, дълбоки реформи. Предлагам в диалог да разговаряме, ще се опитам да са кратки въпросите ми и разчитам на по-кратки отговори, за да успеем да поговорим.

Първият ми въпрос: ще имате ли подкрепата на работещите в БНТ? На какво се осланяте, за да я получите? Как ще я търсите? Защото, сигурна съм, много от работещите в БНТ ще одобрят тази Ваша стратегия. Много от тях са обезпокоени и ще има нужда да получите подкрепа за реформи. Как?

Венелин Петков: Аз разчитам на колегите от БНТ. Познавам се със страшно много хора, които работят там. Работил съм там около година – година и половина. Засичал съм се с много колеги по събития, като репортер, като продуцент или като водещ, включително и като мениджър, така че разчитам на подкрепата на колегите. Как? Аз искам да разбера какво пречи на тези колеги да бъдат № 1!? Защо те са принудени да бъдат в далечния догонващ трети? Искам това да разбера. Защо предаванията с огромен потенциал като публицистика, новини, защо тези предавания с огромен потенциал са в далечния трети както в рейтингите, така и в актуалните данни на интернет и социалните мрежи? Искам, на първо място, да разбера какво пречи? След това, когато разбера какво пречи, ще направя всичко възможно тези пречки да ги няма.

Пролет Велкова: Добре. Разчетох във Вашата презентация убеждението, че настоящата управленска структура е доста тежка и (ще се съгласите ли с това мое наблюдение върху Вашето твърдение, такова ли е), че в голяма степен тя натежава върху творческия импулс на

хората, на екипите, на редакциите? Мислите ли, че в БНТ има достатъчно творчески потенциал, за да осъществите амбициозния си план?

Венелин Петков: Започвам от последните Ви думи. Амбициозен план. Това, което съм предложил, е еволюция, това не е революция, макар че изглежда, може би дори и стряскащо за човек, който следи процеса. Това е еволюция. БНТ разполага с огромен творчески потенциал. Огромен! В БНТ работят страхотни колеги, първо. Второ, БНТ разполага с най-мощната база и техническа инфраструктура от всички медии в страната. Тоест на тази база няма от какво да се притесняваме. Трябва да видим къде е спирачката. Те може би са много. Част от спирачките вероятно са административните процедури или прекалено тежката администрацията, това трябва да се провери. Аз не съм вътрешен човек за БНТ, нямам достъп до информация от кухнята и по никакъв начин не съм се старал да получавам такъв достъп, за да мога да правя бомбастични разкрития. Смятам, че това не е съвсем коректно.

Но в моята презентация тук – нарочно се придвижих назад в слайдовете, а също и в концепцията има някои ключови неща, които трябва да бъдат реализирани в БНТ.

В БНТ, както във всяка голяма организация, тоест БНТ не прави изключение тук, най-вероятно на базата на наблюдения и на базата на това, което виждаме в ефира, преобладава културата на силовите. Културата на силовите е един бич, който на практика съсипва всички големи организации, включително и частни такива.

Пролет Велкова: Може ли да поясните?

Венелин Петков: Това е една култура, в която всеки професионалист работи само в интеграция с най-близките си колеги, без да споделя информация и без да комуникира с колегите си в останалата част от организацията. Това води обикновено до неразбиране каква е мисията, преразход на ресурси, дублиране на длъжности, често се случва двама души да правят едно и също, често се случва за колегите, които ходят по събития, да видят два екипа на БНТ на едно и също събитие. Тоест, което единият силов, едната част от структурата буквално не знае какво прави другата част от структурата, тогава се получава някакъв сблъсък и в най-лекия случай се получава преразход на ресурс. Тази култура трябва да бъде преодоляна. Стъпките за това са лесни, не е нещо кой знае какво е. Но първото е да осъзнаем, че тази култура е вредна.

Пролет Велкова: Ще търсите екипност, свързаност между екипите. Но как преценявате своите възможности да създавате Вие самият творческа среда за работа около себе си, да проявявате уважение към хората, с които работите? Сега ще си позволя да кажа нещо, което съм чувала от Ваши колеги от bTV, което няма да Ви прозвучи със сигурност много ласкателно, но ми се струва, че е важно, именно от гледна точка на екипността и на творческата атмосфера, която ще създадете около себе си. Имате ли се за избухлив човек и имате ли епизоди в управленската си биография, които бихте искали да не са се случвали или оценявате като грешки на растежа, с които бихте се разделили? Дали съм ясна?

Венелин Петков: Да, разбирам какво ми казвате и тук ще си позволя да цитирам публикация в една жълта медия, в която се твърди, че съм замерял колеги с пепелник, което е абсурдно.

Пролет Велкова: Не, не е това моят източник.

Венелин Петков: Не, не, аз Ви слушах, нека да ме изслушате и Вие.

Пролет Велкова: Да, разбира се.

Венелин Петков: Всички тези твърдения, които се разпространяват по мой адрес в жълтите издания, да не ги назоваваме, се пускат там с определена цел. Каква е тази цел също мога да обяснявам, но няма смисъл.

Пролет Велкова: Нека да забравим тези медии.

Венелин Петков: Да, не, защото Вашият въпрос е точно в този ред на мисли, който аз смятам за отвратителен. За резултатите от дейността на един човек професионалист, в случая мениджър, говори следата, която той е оставил. Няма да срещнете нито един колега, който и да е той от bTV, който да Ви каже, че когато аз съм бил директор на „Новини, актуални предавания и спорт“, там е било лошо, че съм се държал с него или с нея лошо, или че съм

постъпил по някакъв агресивен или друг начин, който пишат във въпросните жълти издания. Това просто е абсурдно.

Има хора и аз знам кои хора визирате, на които им би било изключително удобно, изключително приятно да излезе така, че едва ли не аз съм агресивен, избухлив човек и така нататък. Аз съм принципен човек, но не съм агресивен и не съм избухлив човек. Ако някой се е засегнал на принципни забележки и на разговори на принципна база за това що е то журналистика, що е то телевизия и що е то да си вършим работата – това е съвсем друга тема. Между другото за въпросното издание в момента подготвям искова молба и ще го съдя, както съдя един друг персонаж от недалечното политическо минало.

Пролет Велкова: Това е Ваше право. В никакъв случай не исках да Ви тласна по тази плоскост и да влезем в наратива на тези издания. Честно казано, не ги чета и дори не знам какво съдържат те.

Нямате яснота за моите източници. Ще кажа, ще си позволя тук малък коментар, че същите тези източници не са един и два, едновременно с твърдението, че невинаги сте били достатъчно уважителен към своите колеги, са убедени, че сте принципен човек, че сте били принципен ръководител на звената, които сте управлявали, че не сте се подавали на политически влияния, въздействия, внушения, което е дълбоко оценено от същите тези хора, които има критики по отношение на така наречените меки управленски умения. Не бях предвидила да правя този коментар, но може би за да имаме яснота за какво говорим, ако искате да кажете нещо по този въпрос, ако не – да Ви питам и още нещо нататък.

Венелин Петков: Аз изчерпах всичко това.

Пролет Велкова: Добре. Да минем нататък.

Венелин Петков: Мога много да говоря по темата, включително да подкрепя с документи.

Пролет Велкова: Почувствах се длъжна аз да обясня, че няма тенденциозност и злонамереност...

Венелин Петков: Добре.

Пролет Велкова: ...в тази информация, която имам. Това е въпрос.

Венелин Петков: И да подкрепя с документи някои, за съжаление, не особено симпатични факти, не за мен имам предвид, но на този етап мисля, че и това изслушване няма това за цел. Тези документи съм си ги запазил. Както казах, срещу изданията предстои да заведе дела, ще заведе дела и ще си потърся правата срещу всеки, който си позволява да разпространява такива неща по мой адрес.

Пролет Велкова: Може ли сега нещо по съществуващото на намеренията Ви да сложите силен акцент в БНТ върху информацията, актуалните предавания, което аз намирам, че е изключително ценно? Как разбирате плурализма и дали той включва всяка една гледна точка и ако има гледни точки, които според Вас не бива да бъдат допускани до екран – било то споделяния най-вече от журналисти или пък от гости, има ли гледни точки, които според Вас не би трябвало да получават публичност през екрана на БНТ?

Венелин Петков: Плурализмът на мненията и гледните точки е задължителен. Има гледни точки, които нямат място в ефира на нито една национална медия, и това са призоваването към агресия, призоваването към насилие, особено насилие над деца, изповядване на крайни националистически, бих казал, тип фашистки тези и допускането на такъв тип изказвания да получат публичност и въздействие над аудиторията, благодарение на това, че по някаква причина и по конкретен повод им е бил даден достъп до национален ефир. Защото отговорността на Българската национална телевизия не е просто да дава плурализъм на гледните точки, а да се грижи за обществения интерес. Като някои от тези гледни точки – крайно манипулативни, крайно националистически тези се правят този с тази цел, за да бъде манипулирано обществото и съответно техните представители да получат ореол или някакво влияние, което не съответства на техните намерения. Изключително важно е такъв тип послания да бъдат следени внимателно, хората, които ги изказват, също да бъдат следени внимателно. Имам предвид от журналистите. И в момента, в който тези хора по една или

друга причина бъдат активирани или се активират, да се внимава какво могат да произведат в национален ефир, като обикновено това е тежка манипулация. Тук държа да подчертая и ролята на журналиста, който провежда интервюто. Аз не казвам, че трябва да спираме хората от ефир, но е изключително важно журналистът, който води интервюто или е направил разследването, независимо каква е формата на журналистическото предаване, ключова е ролята на журналиста да направи така, че на аудиторията да стане ясно, че тезите на конкретния човек, който и да е той, представляват пропаганда, представляват призоваване към агресия или каквото и да е недопустимо поведение. Ключова е ролята на журналиста.

Пролет Велкова: Благодаря Ви. Изконсумирахме времето си. Благодаря за отговорите.

Соня Момчилова: Госпожа Велкова.

Симона Велева: Благодаря Ви за презентацията, господин Петков, за презентацията.

Аз ще Ви задавам бързи, блиц въпроси и ще Ви моля за бързи, блиц отговори – кратички.

Бихте ли запазили новините за осем часа?

Венелин Петков: Абсолютно да.

Симона Велева: А как ще ги направите по-конкурентни спрямо останалите новини?

Венелин Петков: Не мога блиц отговор да дам на това. Трябва да върнем журналистиката в новините. Тя изчезна! В новините има само информация, журналистиката изчезна. Върнем ли журналистиката, журналистическите разследванията в по-кратка форма в новините в осем, всички ще гледат новините в осем, особено ако промотираме добре това съдържание.

Симона Велева: А как ще върнете разследващата журналистика? Ще направите ли отделно разследващо предаване или ще го сложите като част от новините?

Венелин Петков: Зависи от формата. В момента в БНТ има поне две предавания, които позволяват по-дълъг формат на журналистика „След новините“ и „Следите остават“. Но мястото на журналистиката не е само във форматните предавания с по-дълго времетраене. Всеки репортаж носи елемент на разследване. Всички колеги го знаят и трябва да се върнем там.

Симона Велева: Бихте ли пуснали новини на запис?

Венелин Петков: Новини на запис никога не бих пуснал и никога не бих подкрепил такова управленско решение, което предполага пускане на видео запис. За съжаление...

Симона Велева: Да, това щеше да е следващият ми въпрос, кажете.

Венелин Петков: Аз знам защо ми задавате този въпрос. За съжаление, като директор на „Новини“, въпреки протестите ми и съответно предупреждението, че пускането на новини на запис е кошмар, който просто чака да се случи, тогавашният изпълнителен директор на bTV взе управленско решение, въпреки всички съвети, да премести новините на запис. Съответно кошмарът, който всички знаехме, че ще се случи, се случи – аз бях потърпевшият, нали си спомняте?

Симона Велева: Кои предавания с потенциал бихте развил? Казахте – има много предавания с потенциал, как бихте ги развил и как бихте ги променил Кое бихте махнал?

Венелин Петков: В предаванията на БНТ – ние говорим за актуална...

Симона Велева: БНТ 1.

Венелин Петков: БНТ 1 – всички предавания на БНТ, окей.

Симона Велева: Да, актуални.

Венелин Петков: Нека да се концентрираме на актуалните.

Симона Велева: Актуални предавания.

Венелин Петков: Праймтаймовите предавания са изключително ценни: „История БГ“, „Референдум“, „Панорама“. Впечатление прави почти пълното отсъствие на видео в тези предавания и почти пълното отсъствие, може пълното отсъствие на живи връзки в тези предавания. Тоест, тези предавания са едни студийни участия на гости, които в зависимост от темата, могат да се развият в дебати, а могат и да не се развият в дебати. Тоест, тези предавания, всяко едно от тях, в зависимост от темата, трябва да бъде динамизирано. В това

предаване трябва да бъде въведено видео като основен водещ момент и на базата на тези видеа съответно да бъдат развивани дебати и тези.

Симона Велева: Чувствате ли, че ще отстоявате свободата на словото и плурализма?

Венелин Петков: Абсолютно. Аз затова съм се явил на този конкурс.

Симона Велева: Мислите ли, че в миналото Ваши колеги журналисти, които са били сваляни от ефир, вярно и от конкурентни медии, е следвало да им подадете ръка тогава, когато сте могъл да го направите, от сегашната си гледна точка?

Венелин Петков: Да, аз на много от колегите съм подал ръка, но, както Ви казах, понякога не всичко е в ръцете на един-единствен човек. С много от колегите сме водили разговори, с много от колегите сме влизали в дискусии и с много от колегите сме в брилянтни отношения. За съжаление, част от управленските решения, включително тези, свързани с човешки ресурси, не са били само в мои ръце. Нека така да се изразя.

Симона Велева: Как ще направите БНТ дигитална? Говорите тук за REEL серията на BBC, говорите за развитие на графичния дизайн, откъде ще вземете тези ресурси и как си представяте наистина да направите това съдържание, хайде, да кажем новините да е конкурентно на другите две медии, особено ако остане в осем часа?

Венелин Петков: Ние говорим за дигиталното съдържание?

Симона Велева: За дигиталното и за новините – да, и за двете.

Венелин Петков: Нека първо да се концентрираме над дигиталното съдържание. В момента БНТ – сайта, който виждаме, основният сайт БНТ 1 bnt.bg и bntnews.bg, съответно двата новинарски сайта, са доста рудиментарен, тоест те са доста далече назад от конкурентните сайтове в това отношение. Сайтът bnt.bg трябва да бъде развит като портал, който да бъде вход към вселената на съдържанието на БНТ. В момента сайтът bnt.bg следва класическия модел на сайтовете отпреди, да кажем, десетина-петнадесет години.

Симона Велева: Това е важно. Това как си го представяте?

Венелин Петков: Да, това е на практика едно много грубо представено на това какво може да има в този портал. Порталът на БНТ трябва да включва вход към всички части от вселената на БНТ. Под портал, разбирайте, влизате там и на практика дълго време не излизате, защото Вие ходите по различни места. В момента сайта на БНТ е една амалгама от видео, текст, служебна информация – всички тези документи, за които стана дума в началото. Всичко това е събрано в един сайт, което на практика го лишава от целенасоченост, той просто е един сбор. Сайтът трябва да стане портал и хората трябва да започнат да влизат в този сайт, в този портал и съответно на неговите сайтове на базата на интересите си. И оттам нататък, аз съм дал много примери, сега не знам дали имам време да пускаме, но всички тези линкове работят. Например едно от нещата, които държа да подчертая, е образователната секция на този сайт.

Симона Велева: Дайте пример.

Венелин Петков: Дал съм за пример BBC Teach, което е образователната платформа на BBC. Не знам дали няма да тръгне.

Симона Велева: През това време кажете за детско съдържание, ще има ли детско съдържание?

Венелин Петков: Детско съдържание. Много е важно да подчертаем каква е силата на телевизията в днешно време. Силата на телевизията е да създава общности и да създава усещане за общностно изживяване. Това все още никоя друга медия не може да го направи. Детски предавания трябва да има, но ние трябва да имаме представата, че децата няма да търсят телевизора като средство за прекарване на свободното си време. Защото децата на възраст от 20 години надолу отдавна не възприемат линейното съдържание като нещо свое. Тоест, те ще го търсят ето там! (*Сочи към мултимедийния екран.*) Но ако ние направим съдържание, включително и детски предавания, които да могат да съберат семейството, особено с по-малки деца, по едно и също време пред екрана, така че децата след това

продължението на това съдържание да го търсят ето там, това би бил успех. Аз такова детско съдържание бих търсил и бих предложил.

Да се върна на платформата BBC Teach. Това са безплатни образователни ресурси, които BBC публикува в помощ на образователния процес на степените от основно до начално образование, като тук има тематични страници. В България, за съжаление, те не се отварят – видеата не се отварят, понеже са геоблокирани, но това е един добър пример за това какво би представлявал един сайт, част от вселената на БНТ. Ето Ви примери: „Изкуство и дизайн“ за съответните възрасти. Всички тези, каквото и да е – химия...

Симона Велева: Представяте си го същото и на БНТ. Добре. Кажете ми, понеже споменахте много пъти, че генералният директор не е властелин, какви хора бихте включили в Управителния си съвет? С какви функции бихте ги нагърбили?

Венелин Петков: В Управителния съвет трябва да влизат хора, които, на първо място, не са конформисти. Генералният директор не е властелин. Той трябва да има около себе си хора, които да му кажат: това не е правилно, това няма да работи, това е безсмислено и е прекалено скъпо. Тоест, такива хора бих предложил.

Симона Велева: Бихте ли включили хора, които в момента са в БНТ?

Венелин Петков: Разбира се, но ще си позволя да не споменавам имена.

Симона Велева: Не, не с имена, говорим за профили.

И последният ми въпрос към Вас е: казвате, че ще гарантирате прозрачност, бихте направил, ако станете генерален директор, подробен отчет, обаче как ще гарантирате тази прозрачност в дългосрочен план? По какъв начин? Защото същият отчет, който ми покажете, аз също го търсих на сайта на БНТ и как си представяте Вие да изглежда, така че да бъде максимално подробен и същевременно да не издава някаква супер чувствителна или конфиденциална информация, която е търговска тайна, но все пак да дава прозрачност?

Венелин Петков: На първо място, трябва да бъде публикувана мисията на БНТ. Трябва да бъдат публикувани всички публични разходи, финансовите отчети, доста подробна разбивка. Между другото, доста е трудно човек да се ориентира в това, което е публикувано в момента като финансови отчети. Аз този файл, който съм ползвал, е текстови файл с информация до голяма степен ограничена. Тоест, там доста информация липсва. Аз бих направил така, че всички разходи, всички управленски решения, да бъдат публикувани на сайта на БНТ, и то в специална секция. В частните компании това се води корпоративен сайт или корпоративна секция – такъв тип секция, който да показва управленски решения, обосновка, а защо не и тип блок на генералния директор, каквата практика има в някои от големите телевизии в Западна Европа например.

Симона Велева: Да, мерси.

Венелин Петков: Би било доста добро решение, когато генералният директор обосновава някакви свои управленски...

Симона Велева: Тоест след блока по телевизията.

Венелин Петков: Не, не, говорим за... Никой няма да гледа в телевизията монолога на генералния директор.

Симона Велева: Последен въпрос. Мислите ли, че в момента има плурализъм в БНТ? Ако да, бихте ли продължили тази линия, която е в момента? Ако не, какво бихте променил? Бързичко, кратичко.

Венелин Петков: В момента в БНТ, първо, журналистиката до голяма степен изчезна, тоест там има информация. Опитвам се тук да намеря тук един доклад, който ми е част от презентацията. Плурализмът на мненията съществува до известна степен с тежък превес към определени политически формации. Тук ще се позова на наблюдението на мисията на Парламентарната асамблея на Съвета на Европа от 2021 г. по време на първите избори от многото, в които заключението е, че както БНТ и всички частни национални телевизия, наблюдавани от въпросната мисия, са предоставили изключително голямо отразяване на дейностите на тогавашния министър-председател и министъра на здравеопазването, като

дватамата – цитирам тук това от Доклада – са членове на ГЕРБ и кандидати съответно в изборния процес. Тоест, плурализъм има, да, само че превес в определени посоки категорично също има.

Симона Велева: Благодаря.

Соня Момчилова: Госпожа Наплатанова.

Габриела Наплатанова: Колкото време остана, да го използваме ефективно.

Соня Момчилова: И аз все пак бих следвало да задам въпрос.

Габриела Наплатанова: Да, да използваме все пак ефективно времето с първото Ви изречение от концепцията. Как смятате БНТ да бъде превърната в основен двигател за оздравяването на медийната среда у нас?

Венелин Петков: Чрез работата на журналистите в БНТ. На първо място, върнем ли журналистиката в БНТ, всички ще усетят промяната веднага. Когато започнат да се правят репортажи в новините – „По света и у нас“, в осем часа, които носят елемент на разследване, когато разследващите журналисти започнат да публикуват материали за обществени поръчки в която и да си поискате сфера и аудиторията разбере, че това вече се прави в БНТ, тогава аудиторията ще започне да се връща в БНТ. Това ще бъде двигателят на промяната. Това се отнася както за ефир, така и за уеб. Защото един от основните проблеми пред БНТ, също и в уеб, е липсата на съдържание, което да привлече аудиторията, независимо от възрастта ѝ. Когато говорим за журналистическо съдържание, когато в това съдържание липсва журналистиката, няма как да дойде аудиторията там. Така че връщането на журналистиката е приоритет № 1.

Габриела Наплатанова: Как смятате да трансформирате дирекция „Информация“?

Венелин Петков: Първо трябва да се запозная точно каква е структурата на дирекция „Информация“. На първо място, съдейки по това, което виждам, в ефир и в уеб, дирекция „Информация“ и дирекция „Мултимедия“ са две отделни структури и по тази причина сайтовете на БНТ, особено новинарският сайт, са доста бавни и съдържанието им е доста бедно. На първо място, това, което е логичното решение, е да бъдат направени реструктурирания, които да позволят на журналистите от редакция „Информация“ да публикуват бързо проверена информация на сайта на bntnews.bg. Това е една от първите промени, които трябва да бъдат направени. След това разпространението на готовата, вече проверена информация, до която журналистите на БНТ са стигнали, трябва да бъде максимално улеснена на базата на вътрешна комуникация както в самата редакция, така и на комуникация с други структури в телевизията. На първо четене това е нещо, което задължително трябва да бъде направено и това е нещото, което аз виждам като потребител и на базата на своя опит като мениджър виждам, че липсва. Тоест това е първото нещо, което трябва да се направи.

Габриела Наплатанова: Не остана време да кажете в концепцията си какво сте предвидили за филмовото производство и как ще се финансира то.

Венелин Петков: Филмовото производство е регламентирано в ЗРТ, както и в...

Габриела Наплатанова: Дали ще ползвате външно финансиране?

Венелин Петков: Външното финансиране може да бъде ползвано като копродукция с други организации, обикновено може да бъде с партньорски обществени телевизии, може да бъде и с други компании. Важното е това да бъде прозрачно, за да не се стига до казуса, който тук от няколко дни се обсъжда – къде са парите от „Под прикритие“? БНТ може да произвежда, неслучайно съм се спрял на два примера, които не са част от българския ефир, БНТ може да произвежда страхотни сериали и страхотни филми, които могат да бъдат конкурентни на световния пазар. „Под прикритие“ е един добър пример в това отношение. Ето ви два примера от недалечното минало – „Хартиената къща“ (Money Heist), един сериал започнат от една испанска телевизия, изкарал един сезон, след което сериалът е взет, на практика правата му са откупени от Netflix, и този сериал предизвика световна експлозия. Друг сериал от този тип, макар че са на тотално различна тематика исторически – „Последното кралство“,

исторически сериал, който е продуциран, мисля два сезона от BBC, след което Netflix откупа правата, първо като копродукция и след това като оригинално свое съдържание. Сериал, базиран на хрониките на крал Алфред, който е приблизително съвременник на българския княз Борис Михаил покръстител. И съдбите и на двете държави, и на двамата владетели по това време са доста сходни. Това са страхотни теми за разработване в такъв тип сериали – атрактивни, екшън, невероятни с историческа автентичност. Тоест нищо не пречи на БНТ, буквално нищо не пречи да произвежда такива сериали, които да се конкурират. И защо не да бъдат след това продадени на Netflix или на някоя от другите стрийминг услуги? Какво пречи? Нищо.

Габриела Наплатанова: Трябва ли БНТ да има свое съдържание в YouTube? Те развиват там свой канал, качват неща, но все пак може би е редно да имат своя собствена платформа. Бихте ли обяснили Вашата идея как да стане това и как да се изплати?

Венелин Петков: Един чудесен въпрос. Аз вчера слушах част от участниците. Всички говорят за YouTube канала и за платформата YouTube. Трябва да се знае, че платформата YouTube е частна компания и е чужда платформа, тоест тя не е под контрола на БНТ или на който и да е. Това е платформа, която монетизира нашия труд. Тоест, ако ние в БНТ произвеждаме съдържание и го качваме в YouTube, някой друг монетизира това съдържание, тоест пуска там реклами и така нататък. Споделянето на приходите е въпрос на определени правила на платформата. Тоест на тази база използването на YouTube канала като основен комуникационен канал в интернет, не е логично. И то е по-скоро мързеливият подход да ползваме интернет и да разпространяваме БНТ. БНТ трябва да развие свой собствен портал, включително и видеоцентричен такъв, в който да разпространява свое собствено съдържание, за да може, първо, хората, които имат интерес към това съдържание, да не го търсят в една платформа, която ние не можем да контролираме, която утре може да смени правилата си. И второ, ние като БНТ да можем да монетизираме това съдържание. Не на последно място искам да дам пример от Германия – всички компании, или по-голямата част от компаниите, които произвеждат телевизионно съдържание в Германия преди няколко години, две или три, се обединиха и започнаха да разработват обща интернет платформа, разбирате мобилно приложение, на която всички участници в тази инициатива качват своето съдържание, така че германският потребител да може да го достъпва. Това го направиха, защото осъзнаха, че гигантите като YouTube, Амазон, Netflix, Hulu и така нататък, настъпват в Европа. И ако ние не публикуваме нашето съдържание на наши платформи, с които нашите зрители да го търсят и с които да ни свързват, нашите зрители ще отидат на другите места, включително и в YouTube. Тоест от тази гледна точка най-логичното развитие е БНТ да инвестира ресурс, включително и време в разработването на своя атрактивна платформа, в която да публикува съдържание, което хората да търсят там. Каналът в YouTube на този етап не пречи и в по-дълга перспектива не пречи, но той не трябва да бъде основният канал на Българската национална телевизия в интернет.

Габриела Наплатанова: И последен въпрос, за да има време и за другите, да Ви попитам все пак защо не сте се явили на тази среща със синдикатите да се срещнете със служителите на БНТ, за да им разясните своите идеи? И дали смятате, че тригодишният мандат би Ви стигнал да реализирате всички тези мащабни реформи?

Венелин Петков: Аз очаквах този въпрос от представителите на синдикатите, които виждам, че са в залата. Първо, аз смятам, че не е редно аз да се появявам и да говоря със служителите на БНТ, представлявани от синдикатите или не, няма значение, защото аз на практика нито съм служител в БНТ, нито имам правомощия за каквото и да било. Аз имам колеги и приятели там, с които мога да говоря като колеги и приятели, няма значение. Това, първо. Второ, в момента тече конкурс, който е регламентиран в Закона за радиото и телевизията, и съответно в правомощията на СЕМ е да направи преценка кой да бъде генералният директор на БНТ. Много е важно да подчертаем и държа да бъде ясно – много е важно да знаем, че изборът на управител на една компания е задължение и право на нейните

собственици. Собственикът на БНТ е българският народ. Българският народ по силата на демократични процедури е излъчил на практика свои представители, които са натоварени със задължението да определят управителя на компанията БНТ, на държавната компания БНТ. Този управител трябва да следва определени принципи и да изпълни това, което е обещал, на базата на което са го избрали. Синдикатите във всяка една организация имат на практика задължение да защитават правата на служителите в тези компании, да се борят трудовото законодателство да бъде прилагано точно, да се борят служителите им да получават най-различни възможности, свързани с таланта и със съответното законодателство. Всичко това е задължение на синдикатите, но не е право на синдикатите да определят кой ще бъде управителят на компанията, чийто собственик в случая е българският народ. По тази причина аз учтиво отказах среща със синдикатите. И тук, за съжаление, пак ще ми се наложи да се върна на тезата за жълтите медии, нашият разговор с представителя на синдикатите, който е в залата, няколко дни по-късно със съответната украса, доста сериозна украса се появи в една от жълто-кафявите медии. На този разговор нямаше други присъстващи. Тоест диалогът със синдикатите не е работа на хора, които нямат никакви правомощия и не са никой в структурата на БНТ. Ако аз бъда избран за генерален директор, може би първото нещо, което ще направя, е да говоря със синдикатите. И тук ще се върна на въпросите на колегата: моята врата като директор на „Новини, актуални предавания и спорт“ винаги е била отворена за колегите. За разлика от предходни изпълняващи тази длъжност там, аз не съм имал щори на стъклата, тоест всичко, което съм правил като директор, е абсолютно видимо, прозрачно и на практика достъпно за всеки, който има достатъчно време да погледне или да дойде да попита. В този смисъл е и това, което бих искал да кажа за синдикатите в БНТ. Ако СЕМ прецени, че аз съм подходящ за управител на компанията БНТ, първата ми работа като такъв ще бъде да се срещна със синдикатите. И моята врата винаги ще бъде отворена както за техните членове, така и за хората, които не членуват в тях.

Габриела Наплатанова: За мандата. Дали ще Ви стигнат три години да реализирате тези мащабни промени.

Венелин Петков: Това, което казах преди малко, е, че моята концепция не е революционна, тя е еволюционна. Три години са много малко време да бъде реализирана такава еволюция. Пет години най-вероятно са малко време, но са по-добре от три. Въпреки това за тези три години може да бъде положено началото и който и да бъде генерален директор на БНТ, трябва да положи това начало, защото иначе нямаме избор. Иначе БНТ ще остане далечният трети в ефир и далечният някой в уеб.

Габриела Наплатанова: Много благодаря.

Венелин Петков: И аз благодаря.

Соня Момчилова: Господин Петков, много се радвам да Ви видя. Върнахте ме почти 25 години назад с демонстрирания присъщ Ви ентузиазъм, хъс, енергия. Казвате, че е спящо чудовище...

Венелин Петков: О, не – великан. Великан!

Соня Момчилова: Спящ великан. Успокоих се малко, че еволюционно ще се върви, няма с шамари да се излиза от анестезията.

Венелин Петков: О, не.

Соня Момчилова: Искане ми се може би да споделите мислите си по повод на това какво докара до този дълбок сън, до тази упойка? Дали не е токсичността на медийната среда? Защото твърдите, че медийната среда е болна. Аз съм съгласна с Вас. И тук как точно ще се случи това реанимиране на авторитета на старата дама?

Венелин Петков: Медийната среда е токсична и в такава я превърнаха всички политици в последните вече доста години на преход, които по един или друг начин се упражняваха в опити за контрол и откровен натиск на всички колеги в тази медийна среда. Аз се извинявам, свършихте ли въпросите, понеже започнах да отговарям.

Соня Момчилова: Не съм, но ще Ви задам допълнително следващия. Слушам Ви.

Венелин Петков: Добре. Проблемът с токсичността на средата не е от вчера и не е от днес. Проблемът е, че БНТ по някакъв начин стои малко встрани от тази среда. БНТ не иска да влиза в конкуренция в областта на журналистиката, публицистиката. Това е съществено за мен. В момента, в който българското общество осъзнае, че БНТ е фактор в българската журналистика, и то не просто фактор, а водещ фактор, това ще бъде начало на процеса, който ще оздрави медийната среда, защото то ще създаде конкуренция. Ако журналистите в БНТ започнат да изпълняват мисията си в защита на обществения интерес, а не просто да следват дневния ред на институциите, защото това обикновено се случва в последните години. Всички медии правят това – следват дневния ред на институциите, и работата в „Новини“ и в „Актуални предавания“ обикновено се свежда до този казус, този го контрира, а третия му припява, с извинение. Това е порочен модел. Това не е журналистика, това е отразяване на дневния ред на някой друг. Журналистите имат силата и на практика задължението с работата си да определят дневния ред на обществото и на институциите, защото, когато някой извади наяве корупционни схеми, особено когато става дума за злоупотреба с обществени средства по линия на обществените поръчки, това причинява сътресения и задейства целия апарат, ако щете, на държавата. Но това се случва само, ако журналистическата среда е достатъчно развита, за да се развие темата във всички медии. Но трябва да има начало и началото е задължение на БНТ. Частните няма да го направят, то се вижда.

Соня Момчилова: Да продължа малко. Грижата за правилност и за политкоректност кога има опасност да се превърне в цензура? И вече не сме ли минали оттатък?

Венелин Петков: Има опасност, да. Политкоректност – има опасност да се превърне в цензура, но винаги има една граница, която трябва да се спазва. Тоест, ако не преминаваме границата, ако ние с поведението си или с работата на който и да е не засягаме правата на някой друг, това е границата. Това означава, че не сме я преминали. Всеки има прав и ние това трябва да го осъзнаем. Така че политкоректността, когато се прилага в екстремни казуси, да, разбира се, хората казват: ето, вие цензурирате информацията, защото не е удобно да казвате това и онова, и си пускат някой ютюбър, който говори каквото му дойде.

Соня Момчилова: Понякога и истината съобщава.

Венелин Петков: Понякога истината, но често и абсолютни измишльотини.

Соня Момчилова: Добре. Как демонстрирате кураж и мъжество, присъщо Ви, пак казвам, когато се вляхте в редиците на трудещите се в БНТ преди много години направихте същото впечатление и то ми е много симпатично, но като говорим за този корпоративен мениджърски подход на управление, цитирахте подходите и стила на ORF – австрийската национална телевизия, запознат ли сте с размера на възнагражденията не само на генералния директор, а на хората, които работят там.

Венелин Петков: Говорим за ORF?

Соня Момчилова: Да, за ORF.

Венелин Петков: В интерес на истината не съм.

Соня Момчилова: Това са най-добре платените държавни служители в Австрия.

Венелин Петков: Нямам съмнение. Дал съм пример с ORF като демонстрация на идея за публичност на мисията и на мениджърския състав. В ORF сигурен съм, че има...

Соня Момчилова: Защото се размечтахме всички тук.

Венелин Петков: ...проблеми, които ние дори не можем да подозираме. Но в този смисъл това е добър пример за публичност. Има и други.

Соня Момчилова: Така е. Те нямат сутрешен блок. В този смисъл ще има ли и ще запазите ли тези формати в БНТ?

Венелин Петков: Абсолютно. Благодаря за коментара за сутрешния блок. България е единствената страна в Европа, най-вероятно и в света, в която сутрешните блокове са толкова натоварени с политика и актуалност. Няма друг ефир в Европа, най-вероятно и в света, за Европа съм сигурен, в който денят да започва с тежки политически дискусии, тежки, ако

щете и криминални теми, и тежки словесни престрелки между политически или икономически лидери и фактори в държавата. Всички опити за последните 20 и няколко вече години, този модел и сутрешен блок да бъде олекотен, подменен, се провалят...

Соня Момчилова: Личен опит имам.

Венелин Петков: Да, точно така. ...защото аудиторията започва денят да започне по този начин. Българската аудитория е силно политизирана и това няма да се промени, не и скоро. Тоест форматът на сутрешния блок, какъвто е, той в последните двадесетина години не може да бъде променен. Това, което трябва да бъде направено в БНТ, е БНТ да бъде лидер в този формат.

Соня Момчилова: Тъй като времето ни изтече, не забелязах, поправете ме, ако греша, нищо в концепцията Ви за хората със зрителни и слухови нарушения.

Венелин Петков: Да, не съм го написал, но и към момента „По света и у нас“ има жестомимичен превод. Съвсем логично е всички емисии на БНТ да имат жестомимичен превод. Това предполагам, че е много лесно за правене и не би трябвало да е никакъв проблем.

Соня Момчилова: Но се случва. Благодаря Ви. Желая Ви успех!

Сега Ви оставяме на въпросите на служителите на Българската национална телевизия. Господин Розов.

Емил Розов: Много се радвам, че присъствам на един толкова благ разговор. Мислех да не задавам въпроси, защото така се бяхме разбрали с господин Петков – той в диалога, който проведохме по телефона и правилно, коректно го отрази тук, отказа среща с мотива, че концепцията е в СЕМ и че ще разговаря със синдикатите след избора. Нали така, господин Петков?

Венелин Петков: Да, ако бъда избран.

Емил Розов: Точно така. Разбира се, ако бъдете избран. Ако не бъдете избран, може да си говорим за друго. Със сигурност ще се наложи да разговаряте със синдикатите по разни въпроси и Вие същото го казахте. Що се отнася до публикуваното в жълтия вестник, нямам нищо общо с това, уверявам Ви. И не съм човек, който би си позволил подобни... Ако е изтекла украсена информация, даже не знам за кой вестник говорите, но това е между другото.

Сега, тъй като съм станала, ще си позволя да Ви задам няколко въпроса. Първият въпрос: тъй като говорите за промени, които трябва да се направят, да се върне журналистиката, не Ви ли притеснява и как бихте се справили с текучеството? Това текучество, което е един направо износ на качествен материал от БНТ в рай-различни посоки. При това говорим и за колеги, които са се научили на занаята в БНТ. Един по един ще Ви задавам въпросите, ако обичате.

Венелин Петков: Така е по-добре. Благодаря Ви за този въпрос.

Аз като директор на „Новини, актуални предавания и спор“ ще си призная пред Вас и Вие може би си давате сметка, че съм се опитвал да открадна хора от БНТ и съм успявал, които да дойдат да работят в bTV. И те са идвали да работят в bTV по две причини. Първо, възможността да си упражняват професията. Второ, по-доброто заплащане. Това са и моите отговори на Вашия въпрос как ще преодолее текучеството – с възможност хората да упражняват професията си и с по-добро заплащане. Мисля, че е лесно осъществимо.

Емил Розов: Което ще трябва Вие да осигурите обаче, или Вашият екип.

Казахте преди малко, даже се оплакахте от липса на информация, обаче договорът с НУРТС е факт и Вие го покажахте. Бихте ли споделили откъде го имате?

Венелин Петков: Абсолютно. Договорът с НУРТС сега ще Ви го покажа.

Емил Розов: Аз го знам.

Венелин Петков: Вие го знаете, но ми задавате въпрос и аз ще Ви отговоря на него. Договорът с НУРТС е публикуван като част от доклада на АДФИ за извършена финансова инспекция на БНТ. Посочил съм го като цитат с точна страница на въпросния доклад, който е публикуван на уеб страницата на БНТ. Този доклад, който е много подробен, съдържа най-

различни детайли на базата на тази проверка, които са публични. Вие и всички останали български граждани, могат да се осведомят от сайта на БНТ и този договор е публикуван там.

Емил Розов: Благодаря. И накрая, тъй като изслушахме Вашата концепция, както и разяснения около нея, уважаемите съветници от СЕМ задават селективно въпроси очевидно, бихте ли споделили кой Ви е помагал при концепцията, ако има такъв, при написвате ѝ?

Венелин Петков: Концепцията съм написал абсолютно сам. В интерес на истината ми отне доста време да свалям картинки и да търся линкове. Така че никой не ми е помагал, буквално никой. Единственият човек, който ми е помогнал, беше синът ми на година и половина, който тази година ми пипна компютъра.

Емил Розов: Да го поздравите от мен. Успех Ви желая!

Венелин Петков: Благодаря.

Соня Момчилова: Заповядайте.

Лиляна Трайкова: Аз съм председател на синдикат „Техника“ в БНТ. Господин Петков, слушах Вашата концепция, да, може би е кратко времето, но чух само много новини, много публицистика. Всички може би са запознати и знаят, че в БНТ в момента новини и публицистика са 40 часа седмично, говоря за БНТ 1. Тъй като чух за реформа за каналите, което е интересно, БНТ 2 с какво бихте запълнили отново при този голям обем за новини по мое виждане? И къде остава културата и образованието, детските предавания? Може би направихте лек щрих, но и аз като родител имам мнение. Благодаря Ви.

Венелин Петков: Да започна от БНТ 2. БНТ 2, ако стане информационен канал, това предполага новини на всеки кръгъл час и схема, при която поне половин час от астрономическия час трябва да бъде запълнен с предаване – актуално предаване, документален филм или нещо такова. Това дава възможност за много голям избор на съдържание. Между другото, това съм го развил до известна степен в концепцията, която се надявам да бъде публикувана скоро на сайта на СЕМ. И там по-подробно съм обяснил. Тоест БНТ 2, ако стане информационен канал, водещото в него ще бъде твърдата структура на новинарските емисии на всеки кръгъл час. И след това всичко останало, което трябва да бъде направено като допълнение, след това подлежи на анализ с бъдещия програмен директор, с когото да обсъдим как точно да запълним схемата на канала, така че той да има този профил и да бъде достатъчно атрактивен отвъд емисиите си на всеки кръгъл час. Като това, което съм подчертал в концепцията, че трябва да се случи, е, че ключовите новинарски емисии на БНТ 1 ще бъдат силно каствани и на БНТ 2. Разбирайте „По света и у нас“ в осем часа, късната емисия, емисията на обед и така нататък.

По отношение на културата, в политематичния канал БНТ 1 има необятни възможности за излъчване на културни предавания. Като културата е изключително общо понятие. Ние трябва да дефинираме културата, да дефинираме сегментите на това понятие и съответно да търсим тези предавания, които да бъдат атрактивни с възможност за последваща реализация в УЕБ, които да бъдат излъчвани в политематичния БНТ 1. Аз не съм привърженик на идеята важни неща като култура, в която и да е нейна дефиниция, да бъдат слагани в нишов канал с ограничена гледаемост, защото те са важни. По същия начин стоят нещата с образованието, но при образованието има важната подробност, че то касае деца, една огромна част от които, най-вероятно всички, нямат навика и на практика не гледат линейна телевизия. Тоест децата ние трябва да ги търсим в телевизията чрез техните родители. Ние трябва да направим така, че родителите на децата, независимо от възрастта им – малки дечица, ученици начална фаза, тийнейджъри и така нататък, родителите на тези деца трябва да знаят, че за техните деца има подходящо съдържание на определена платформа на определено място и в определени часове в седмицата има съдържание, което е подходящо за гледане заедно. Защото, ако родителите успеят да приобщят децата към това съдържание, това е единственият начин те да го гледат. Аз не знам на колко години са Вашите деца, но аз съм начален учител,

преподавам на деца от първи до шести клас. Нито едно дете не гледа линейна телевизия. 150 деца имам ученици. Нито едно дете не гледа линейна телевизия. Телевизия гледат техните родители, не всички. Всички деца, дори и най-мъничките, боравят изключително умело с тези устройства, включително и до степен такава, че успяват да надхитрят родителите си. Ако нашият живот е минал с линейната телевизия и с почасовото разпределение на програмата, техният живот е съвсем различен, техният живот минава оттук и до известна степен в лаптопите, ако успеят да излъжат родителите си, че да им ги дадат. Тоест ние трябва да се настроим, говоря ние, в случая аз, почти 50-годишният, да се настроим към тази култура, която до известна степен няма нищо общо с нашите нагласи от нашето детство. Затова ние трябва да използваме телевизията като средство да привлечем децата към съдържанието, което ще сложим там, където те го търсят.

В този ред на мисли основната функция на телевизията ще продължи да бъде много дълго време създаването на усещане за значимо събитие и на общност, която гледа това събитие. Тоест, ако ние успеем да привлечем една огромна група хора или значима група хора към определено предаване, защото то е значимо, тогава тези хора ще започнат да търсят допълнение и още от това предаване в уеб. Един добър пример са Новините на живо в осем. Те се гледат и продължават да се гледат от най-различни групи на обществото, включително и по-млади хора, защото Новините на живо създават усещането за ежедневно събитие, което слага край на дневния цикъл на домакинствата. В този ред на мисли новините на запис са абсурд. Така че, ако ние успеем да направим това усещане за събитийност, само така можем да привлечем по-младите хора и особено децата.

Лиляна Трайкова: Да, но пак говорите за много новини. Сам казахте, един от въпросите беше за сутрешните блокове. Те също се напълниха с политика. Значи ставаш сутрин, стартиращ, гледаш това, даже децата къде са тук, и пак свършваме с новините. И понеже казахте, че там е най-насочено, даже с представата Ви като си отвориш страницата на БНТ да видиш кой е директорът на новините. Новините ли е фокусът, където...

Венелин Петков: Не само, но новините са гръбнакът на всяка една компания от този тип.

Лиляна Трайкова: Така е.

Венелин Петков: Оттам трябва да се започне. И по тази причина аз съм акцентирал върху новините. БНТ също може да бъде фактор в забавните предавания, но тук трябва да говорим с определени условности. Понеже частните телевизии имат огромен ресурс, който е хвърлен в забавленията, ние трябва много добре да прецизираме какво излъчваме там и как подхождаме към концепцията за забавления. И неслучайно съм сложил втория си акцент върху български продукции и филми.

Соня Момчилова: Времето ни изтече.

Венелин Петков: Един български сериал веднага ще привлече аудитория.

Лиляна Трайкова: Извинявам се, само за регионалните центрове, защото нищо не чух по този въпрос. Благодаря Ви.

Венелин Петков: Регионалните центрове са един безценен ресурс на БНТ. Нслучайно не съм ги разглеждал в концепцията в детайли, защото аз не съм запознат в детайли с тяхната дейност. В момента това, което виждам като зрител, е, че дейността на регионалните центрове се свежда в създаването на нишови предавания, с които до голяма степен се запълва ефира на БНТ 2. А всъщност регионалните центрове са една възможност да бъде запълнена празнотата в България на регионалните медии, защото в България, ако трябва да си признаем, на практика регионални медии няма, всичко е в най-добрия случай заместител. Тоест функцията на регионалните центрове на БНТ може да бъде разглеждана в тази посока, но неслучайно не съм разработвал детайли, понеже аз не познавам в детайли тази част от работата на БНТ и не бих искал да коментирам неща, за които все още нямам представа.

Соня Момчилова: Изслушването приключи. Има 20 минути, които са отредени за въпроси на медии, които са в залата, така че можете да зададете въпросите, колеги от БНТ 1.

Иван Такев: Не може ли да е в рамките на изслушването, ако не нарушавам Вашия регламент?

Соня Момчилова: Това е Вашето време, което е регламентирано също – времето, което сте ни отредили за изслушването и което се излъчва в ефира. Заповядайте, задайте въпрос. Просто не съм убедена, че Вашите колеги ще го излъчат. Това е Ваше решение.

Иван Такев: Не държа да бъде излъчвано, просто е важно да се... Добър ден, господин Петков! Приятно ми е. Просто ми направи впечатление и получих няколко есемеса като омбудсман на телевизията. Казахте нещо, което предизвика доста сериозен въпрос. Вие казахте на уважаемия СЕМ, че сте подчинен, генералният директор е подчинен на Народното събрание и на СЕМ. По силата на кой законов текст важи това?

Венелин Петков: Не съм казал, че е подчинен. Управителят на държавната телевизия се избира от СЕМ и на практика органът, с когото...

Иван Такев: Аз много добре знам кой на кого е подчинен, но понеже във Вашия наратив се чу това нещо, което е направило впечатление на аудиторията, ме помолиха да задам този въпрос.

Венелин Петков: Аз отговарям. Нека да отговоря на въпроса, аз нямам никакъв проблем с този въпрос. Проблемът е в това, че аз не съм казал, че е подчинен, а че не може да бъде властелин и самодържец на една държавна организация, защото, ако това се случи, това означава абсолютно нарушение на всички демократични принципи, на базата на които е избрал въпросният управител. Използвам думата „управител“, защото генералният директор е един управител на компания, назначен от нейните собственици. Това е духът на Закона. Управителят на всяка компания е длъжен да изпълнява функциите, с които е бил избран, и е длъжен да се съобразява с това, че е назначен от собствениците да изпълнява тези функции. СЕМ е представителят на собствениците на тази компания. По същия начин Народното събрание е най-висшият орган, който представлява собствениците на тази компания. В този смисъл е и моят наратив, както Вие се изразихте.

Иван Такев: Наративът Ви явно е повлиян от търговските медии – управител, компания, държава и така нататък. Ние говорим за обществена телевизия, която е на обществото, и нейната мисия е много ясно разписана. По повод финансиране и управление на обществената медия няма що сега да си обясняваме, но така казано: назначен, компания на държавата не кореспондира с обществената мисия на телевизията.

И да Ви попитам нещо, понеже стана дума за новините, предполагам, че като шеф на новините, да започнем от медийната среда, все пак вие бяхте доста сериозен фактор до 2013 г. в bTV, Вие бяхте част от формирането на медийната среда и дори бяхте ръководител на феномена Бареков, който раждаше всяка сутрин по една новина в сутрешния блок.

Венелин Петков: Тук веднага ще Ви прекъсна и да Ви кажа, че не е вярно. Много Ви моля да си проверявате информацията преди да изнасяте такива данни, защото носите отговорност. Вие сте омбудсман, а не...

Иван Такев: Добре, съпоставяйки биографиите Ви, аз съм участвал при Бареков, Вие бяхте ръководител на „Новини, спорт“ и така нататък. Нали така?

Венелин Петков: Не е така. Господин Бареков напусна bTV далеч преди аз да стана ръководител на въпросната редакция. Далеч. Даже не помня коя година. Години преди аз да...

Иван Такев: Добре. Съжалявам за неточността, аз реших, че има съвпадение, но мен ме интересуваше...

Венелин Петков: Искам само да Ви кажа, понеже Вие говорите неща, които просто не са верни и Ви моля, когато кажете нещо да сте убеден, че това, което кажете...

Иван Такев: Добре, господин Петков, поднасям извиненията си за неточността. Мен ме интересува...

Венелин Петков: Защото ефирът е публичен, не знам...

Иван Такев: Да, да, разбира се. Понеже говорим...

Венелин Петков: Аз не мога да позволя да се говорят такива неща по мой адрес.

Иван Такев: Добре.

Соня Момчилова: Излъчването е прекратено.

Соня Момчилова: Продължаваме с нашия трети участник в надпреварата за поста генерален директор на Българската национална телевизия – Красимир Ангелов.

Господин Ангелов, имате 15 минути, за да ни представите Вашите идеи, след което ще Ви зададем въпроси. Всеки от нас има по 5 минути, за да формулира въпросите си, Вие съответно ще разполагате с 20 минути за отговор. После служителите в БНТ ще имат възможността да разговарят с Вас. И, ако имате желание, бихте могли да отговорите на въпросите на медиите, които присъстват в залата, след като всичко въпроси.

Заповядайте с изложението си.

Красимир Ангелов: Благодаря.

Госпожо Председател, уважаеми членове на Съвета за електронни медии, това е мое второ явяване в конкурс за генерален директор. Първото беше преди повече от 10 години. Тогава бях мотивиран от това да мога да използвам натрупания творчески опит след близо 18 години стаж като кореспондент на Българската национална телевизия, а сега вече за втори път смятам да приложа и натрупания управленски опит като ръководител на една от регионалните станции на Българското национално радио – най-младата и вероятно засега най-бързо развиващата се, защото към този момент ние вече сме в челото по аудитория сред трите регионални радиостанции от общо 9 на Българското национално радио. Само ще вметна това, че в края на миналата година радио Кърджали, въпреки малкия си екип от 20 човека, беше на трето място в национален мащаб сред радиостанциите, които разпространяват новини и информация. На първо място беше „Хоризонт“, след това нормално – Дарик, след това, изненадващо дори и за мен, беше радио Кърджали.

Защо БНТ? Защото бях казал и преди десет години, това е първата любов и тя не хваща ръжда. На мен това ми е специалността – телевизионна журналистика. Това съм завършил, това съм работил, там е отишла младостта ми и най-хубавите мигове от живота ми. Смятам, че Българската национална телевизия е една институция, която заслужава достойно бъдеще, но е изправена в момента пред много сериозни предизвикателства, които аз бих казал, че те са три. На първо място, това са технологичните промени, които сравнявам като революция, примерно, сравнима с тази, която е настъпила след откриването на хартията. Това е една дигитална революция, която ще предизвика промени във всички стандартни класически медии. Ние виждаме как тя се отрази на вестниците. В момента тенденциите в световен мащаб, а и в Европа са за отлив на аудитория от линейните телевизии и все по-голямо търсене на тяхната продукция, но вече на дигитални платформи. Това реално е пътят и на обществените медии в България. Това е предизвикателство не само за БНТ, това е и за Българското национално радио. Без присъствие в дигиталната среда ние сме обречени постепенно на затихване, на изчезване, така че трябва да намерим добрия синхрон между тези две сфери – присъствие в дигиталната среда и в същото време изпълнение на нашите функции като линейни медии на Националното радио и Националната телевизия. Големият проблем тук обаче е финансирането, защото следях вчера дебатите, част от участващите изказаха своите мнения. Да, това действително е така. В България обществените медии се финансират за излъчването на линейна програма, но не и за присъствието им в дигитална среда. И това, което се прави, е в голяма степен на базата на ентузиазъм на хората, които работят, и на техния опит да отговорят на изискванията на времето. Това ще трябва да доведе до промени в законодателството. Имаше един доста силен импулс, но от една година той затихна. Доколкото знам в момента има един проектозакон за промяна на Закона за радиото и телевизията, който отлежава, и не знам каква е съдбата му. Основно за нас като хора, които

работят в тази сфера, е промяна на начина на финансиране на обществените медии и всички мечтаем това да бъде една константа, която да е процент или от brutния вътрешен продукт, или от данъчните приходи. Знаем обаче, че има съображения от страна на Европейския съюз и по-голямата част от страните – около 20 страни от Европейския съюз използват един фонд, в който се събират вноски на принципа на данъчните изчисления, тоест това си е един вид данък, който се акумулира там, но който е безкрайно важен, защото всеки ръководител на национално радио или на национална телевизия – обществена медия имам предвид, би искал да има увереност в бюджета, с който ще разполага за тази и евентуално за следващата или по-следващата година, за да е сигурен и уверен в своите действия и за да не може да бъде атакуван политически. Това е най-важното в цялата тази философия.

От друга страна, БНТ се нуждае от проветряване. Има един принцип на всеки три години трябва да се преглеждат програмните схеми, трябва да се преглеждат концепциите на отделните предавания. Това в БНТ отдавна не е вършено. Мисля, че последните големи промени бяха по времето на Вяра Анкова, след което има промени, но не са толкова всеобхватни.

И оттам допираме до големия проблем – липсата на финансиране, което много обясняват с изтичането на средства, или пък с недостатъчно ефективното ръководене на бюджета, бюджетирането на Националната телевизия. Вие сами знаете, че уж управлението е прозрачно, но не всички данни са изложени, така че ако вие ми гласувате доверие и аз стана генерален директор на Българската национална телевизия, първото нещо, с което ще започна, това ще бъде одит – одит на ситуацията и най-вероятно това ще стане през Сметната палата. Отсега искам да Ви кажа, че нещата няма да са никак добре, защото ние в Националното радио имахме този проблем – Сметната палата не признава повторенията като продукция, която трябва да бъде финансирана по сега действащия принцип на час програма, и там има много тежки дебати. И ако се наложи БНТ да връща пари за тези повторения, които се правят в момента, просто не виждам как ще издържи, ако така реши Сметната палата. Вероятно има и много други неща, които ще излязат при този одит, но той трябва да се направи, за да бъдем честни преди всичко пред хората, които са ни гласували тези средства, които са ни дали, защото това са обществени средства. Обществени средства, които въпреки недоимъка, въпреки техния недостиг, аз не помня някога те да са стигали за Националната телевизия, но те по възможност трябва да се управляват така, че телевизията да може да изпълнява своите обществени функции. И най-важното, което е, през последните няколко години сякаш телевизията загуби своя облик на безпристрастна, на обективна медия или по-скоро се появиха съмнения в това, за разлика от Българското национално радио. Да, знам, че наскоро излязоха данните на Института „Ройтерс“, които класират на второ място БНТ, но въпреки всичко аз мисля, че много важна задача на Националната телевизия е да върне доверието на аудиторията в себе си, на българския зрител.

Като програмна политика за виждам един цялостен преглед на всичко това, което се прави. На мен поне ми се струва, че там имаме сериозни проблеми с програмирането и с планирането на нещата. Има много голям ресурс, който не се използва, и смятам той да бъде ефективно използван, първо, чрез създаване на система за планиране на работата, второ, чрез създаване на национален нюзрум, който да може да координира действията на различните програми и регионални телевизионни центрове, като едно от моите намерения е и възстановяване на кореспондентската мрежа в страната с оглед на това да има много по-голямо регионално покритие. Имаше навремето такава приказка: Телевизията не е телевизия на жълтите павета, тя е национална телевизия и трябва да има информация за всички хора в страната, за всички региони. Знам, че всичко това, което трябва да се случи, ще бъде свързано с доста голям отпор от хората, които работят в БНТ не заради друго, а просто защото ще им бъде нарушен собственият комфорт, на който се радват в момента, но така или иначе там трябва да се работи и трябва да има промени. Очаквам какво ще ме питате затова отсега ви отговарям – тези промени ще бъдат извършени на базата на анализ, непрекъснат анализ във

всяка дейност и съответно ще се работи за оптимизация на различните звена и на дейността на хората в Националната телевизия, но без съкращения, защото в момента големият проблем на Националната телевизия са ниските заплати, които взимат хората, и вече се усеща много сериозна липса на кадри. Така че борбата ще бъде за всеки един човек, който е останал в Националната телевизия, да можем да го задържим, да можем да използваме неговата експертиза. Разбира се, може да се наложи да бъдат разместени, да бъдат преместени, но лично аз ще се боря за всеки един служител на Българската национална телевизия. За съкращение и дума не бива да става, още повече че така, както гледам, има над 100 свободни щатни места, които ще позволят малко и да се поразширят нещата и дейността на Българската национална телевизия.

Технологичното развитие, честно казано, там не е най-силната ми страна, но това, което виждам аз в момента, е, че трябва да бъде завършен преходът към High Definition, поне това, което аз четох в отчета на Българската национална телевизия. Друг е въпросът, че мултиплексът излъчва на SD сигнал, а High Definition в близко време, доколкото знам, няма да има средства да се плати, защото там спектърът е много по-широк и се изискват повече пари, но така или иначе ние трябва да вървим с темпо, което ни налага технологичната революция, и да мислим за 5D поколението, което в момента настъпва. Аз ще Ви дам един пример – когато започвах в Националната телевизия като кореспондент, едно събитие се отразяваше пряко с ПТС, с който вървяха между 40 и 50 човека. Даже виждам сега това, което ни отразява – един от генераторите на ток е точно един от старите на ПТС-ите, на военен ЗИЛ, ако не се лъжа Урал беше, след това се е преминало към SNG-та, а сега тази работа спокойно може да се върши с една раничка за предаване на сигнал. Тоест тези 40 човека в момента могат да бъдат сведени до двама. И това ще ни позволи, поне на мен така ми се иска, да създадем една репортерска телевизия, поне на БНТ 1 да бъде такава – острието, информационният лидер, общественият лидер, защото това е най-важната функция на обществената телевизия да информира хората, да ги захранва с точна и проверена информация. Развитието на технологиите ни дава възможност да направим точно това със съществуващите в момента ресурси, колкото и да са недостатъчни те.

Как виждам развитието на каналите? Информационен канал БНТ 1. БНТ 2 – повече развлечения, повече култура, повече детски предавания, спорт. БНТ 3 за мен трябва да бъде осмислено, защото 80% чужда продукция, 10% външна не е добре за канал на Българската национална телевизия. В същото време трябва и да се преосмисли доколко изпълнява обществената функция продукцията, която се излъчва, и колко струва тя на Националната телевизия, защото знаем, че в момента се плаща на час и ако не се лъжа за тази година беше 2127 лв. на час. Ако ние харчим повече за чужда продукция – защо, кому е необходима? Там в момента нямам решение. Казвам само, че ще бъде извършен много сериозен анализ дали е необходим този канал. И БНТ 4 задължително трябва да го има, разбира се. Там трябва да помислим дали може да слезем от сателита, защото това са много пари, които се харчат за сателит, а в същото време навигациите на аудиторията се променят и все повече хора получават информацията през интернет и през мобилните си телефони. Това е тенденция в целия свят, включително и на нашите сънародници, които са в чужбина. Оттам можем да спестим един доста сериозен ресурс.

Соня Момчилова: Съжалявам, че Ви прекъсвам. Ориентирайте се към финал.

Красимир Ангелов: Промяна, но добре обмислена и на базата на анализ за защита на всеки един служител на Българската национална телевизия – това смятам да правя аз, ако ми гласувате доверие да бъда генерален директор на Националната телевизия.

Соня Момчилова: Благодаря Ви.

Госпожо Велкова, започваме с Вас.

Пролет Велкова: Благодаря Ви, за това изложение. Съжалявам, че не Ви стигна време да кажете всичко, което искате, но надявам се през нашите въпроси да успеете да го направите.

Понеже централно място в концепцията Ви е създаването на национална репортерска мрежа, какво казвате, че определени групи, общности, аудитории не биват представени...

Красимир Ангелов: Цели региони не са представени. Кой е последният репортаж, който сте гледали от Кърджали?

Пролет Велкова: Да, да, чувам това, но бих искала да Ви попитам какви теми от тези региони, какви теми, които интересуват тези общности, според Вас са най-слабо застъпени, къде е дефицитът в това отношение – тематичният дефицит? Какво липсва? Защото наистина виждам, че има смисъл в това, което казвате, че по някакъв начин регионите трябва да присъстват. Въпросът е с каква тематика? Какви обществени групи също отсъстват според Вас? И как може това да бъде компенсирано?

Красимир Ангелов: Регионите отсъстват с проблемите си и темите в дневния ред ги налага самият живот. Ето, примерно, на идване слушам как Кърджали за пореден път е на последно място по брой на джипита в страната. И, примерно, има цели общини, които се обслужват от едно джипи, което, ако се разболее, какво правят останалите хора? Ако някой получи инфаркт, какво се случва? Това е една от темите. Примерно, друга тема – малко хора знаят, че Кърджали е на трето място в страната по строеж на нови жилища? Защо? Градът не расте, регионът не расте, напротив – намалява. Защо? Какъв е проблемът? Това не засяга само Кърджали, това засяга цялата страна. Ето, Вие виждате едно предаване 60 минути, което върви след обяд, каква гледаемост има. Защо? Защото хората виждат себе си. Но целият този ресурс, който има БНТ, чрез телевизионните си центрове да осъществява картина директно от местата, да дава теми, които са важни за хората, да бъде концентрирано само в едно място, а да не бъде разпръснато нормално в другите предавания, за мен е излишен лукс. И не само излишен лукс, а това не позволява да се мултиплицира трудът на журналистите. Ще Ви дам пример – моят екип отива до дадено събитие, прави репортажи за новини, прави репортажи за сутрешния или следобедния информационен знак и прави по-широк репортаж или интервю за специализирано предаване. БНТ това не го прави в момента. Не може да си го позволи. Защо? Защото е липсва планиране – това, което аз смятам да направя, и това, което може да бъде реализирано чрез националния нюзрум. БНР, който върви в тази посока. Ето, в този момент аз мога да вляза в пощата си и да знам какво правят колегите във Видин, в Бургас, във Варна, в Благоевград и да минем на една такава мини коопroduкция. Примерно, ти правиш проблеми с трафика на Дунав мост, добре, аз ще направя репортаж за проблеми с трафика Маказа и нещата се получават – те са доволни, ние сме доволни, вдига се качеството на програмата. Това БНТ го няма, там е фрагментирано. И затова аз казах, че съм писал в концепцията си, което всъщност ще бъде може би най-голямото предизвикателство пред мен, при осмисляне на продуцентския принцип. БНР го беше въвело, по времето на Александър Велев се върнахме към редакционната структура и нищо трагично не се случи, мисля, че нещата се подобриха.

Пролет Велкова: Тоест смятате, че редакционната структура е за предпочитане от гледна точка на идеите Ви и намеренията Ви.

Красимир Ангелов: Поне практиката това показва. За мен продуцентският принцип е успешен за външни продукции, които са сами по себе си, но когато трябва да правиш една медия с една обща философия, с една обща програмна политика, редакционният принцип е по-добър според мен.

Пролет Велкова: Аз споделям този дефицит, на който Вие слагате акцент, а именно това, че големи географски райони, пак ще кажа – хора, общности и групи, някак си не са представени в Националната телевизия, а това би трябвало да не е така, защото обществената мисия на медията го изисква. Това регионално съдържание според Вас къде трябва да бъде разположено – дали в някакви самостоятелни слотове, дали в общата програма, дали в новините или и?

Красимир Ангелов: Равномерно навсякъде. За мен не е добър подходът да се обособяват – селските репортажи дайте да ги набутаме там и да вървят, да отчетем, че има нещо. Не,

равномерно навсякъде в зависимост от проблематиката, в зависимост от тематиката на всяко предаване винаги ще се намери какво да се направи, да се отрази и да се пусне.

Пролет Велкова: Да Ви попитам и по отношение на дигиталното съдържание – така казвате и разбирам, че това не е силната Ви област на компетентност, и все пак самостоятелна платформа ли да има БНТ, където да предлага това дигитално съдържание, или да се използват утвърдени канали като YouTube, както в момента се случва? По този въпрос, вече втори ден, Вие сте следили, има различни мнения.

Красимир Ангелов: Не, не успях да следя, имах и други ангажименти. Не е съвсем добре. Моето лично мнение е, че най-добрият вариант е да е самостоятелна платформа, или пък евентуално да се върви към работа за една обща, която да се ползва и от БНР, и от БНТ, и от БТА по възможност, защото другият вариант е ние да произвеждаме съдържание, от което да печелят вече съществуващите платформи, примерно YouTube. Ние имахме един не особено приятен опит. Опитяхме се, направихме канал в YouTube, оттам ни предложиха да ни дават реклами и се появиха едни реклами, от които ни настръхна косата, и просто спряхме. Просто спряхме, защото най-малко можеха да кореспондират с обществена медия.

Пролет Велкова: Относно принципа на финансиране – казвате или процент от brutния вътрешен продукт, или от данъчните приходи. Тъй като това също е полемична тема и със сигурност тя стои пред едно евентуално бъдещо ново законодателство, имате ли убеденост, че тези два подхода ще са в интерес на БНТ, при положение че и brutния вътрешен продукт, и данъчните приходи са променлива величина?

Красимир Ангелов: Важното е да има сигурност, за да може ръководителят да е уверен в това, което прави. Ако аз имам бюджет 80 милиона, аз се съобразявам тази година и ръководя работата на БНТ, така че тя да се справи с 80 милиона. Ако обществото изпадне в криза, имаме срив и бюджетът ми за следващата година е 70 милиона, аз ще направя всичко възможно да се справя със 70 милиона, но е факт, че аз ще знам какво има, ще мога да правя някакво планиране, което е изключително важно, примерно, при технологичното обновление. Там се залагат неща, които вървят напред две, три, четири, пет години. Когато аз знам горе-долу с какво разполагам, а не съм зависим от прищевките на управляващата партия или на финансовия министър, тогава нещата ще вървят. А в случая какво се получава? Да, плаща се на час и ако слушаш – ето 20 милиона отгоре, като не слушаш – ето 700 хиляди ви ги махаме. Това се случи миналата година.

Пролет Велкова: Аз Ви благодаря за отговорите. Може би по-нататък, ако има допълнителни въпроси, ще Ви ги задам.

Соня Момчилова: Госпожа Велева, заповядайте!

Симона Велева: Здравейте! Благодаря Ви. Аз ще Ви задавам кратки въпроси и ще съм благодарна на кратки и бързи отговори. От 2011 г. вече не сте в телевизията, а сте в радиото. Мислите ли, че имате необходимия поглед за развитието на телевизията, включително технологично, бидейки извън нея в последните години?

Красимир Ангелов: Да, аз непрекъснато поддържам връзки с хора, които работят в БНТ. Аз самият доскоро се изкушавах и от време на време правих репортажи за Националната телевизия, така че в общи линии съм наясно какво се случва там. И не само технологично.

Симона Велева: Казвате, че липсва по-скоро финансиране и ще направите одит. Според Вас 80 милиона не са ли доста сериозен бюджет, в който да влезете?

Красимир Ангелов: Зависи какво искаме да направим.

Симона Велева: Какво искате да направите?

Красимир Ангелов: Ако ще правим обществен лидер, мисля, че ще успеем да се справим в рамките на тези 80 милиона. Моята задача ще бъде да спра течовете, но не да намалявам бюджета.

Симона Велева: Как ще спрете течовете? Първо с одит на Сметната палата?

Красимир Ангелов: Не само Сметната палата.

Симона Велева: Ще правите външен одит?

Красимир Ангелов: Вътрешен одит, първо, защото това в идва в помощ на самото ръководство на телевизията, тоест там не идва и не се налагат директно санкции, а там се подсказва – имате грешка в това, не така, направете го така. Трябва да осмислим политиката цялостно, първо, за определяне на бюджета на телевизията – къде, какво, как. Второ, как се разходва трябва да видим.

Симона Велева: Ще Ви направя един коментар, понеже се изкушавам и вчера стана дума. Говорите за брутен вътрешен продукт.

Красимир Ангелов: Това е един от вариантите.

Симона Велева: Това противоречи на съобщението на Комисията, че би било анонсирано като държавна помощ.

Красимир Ангелов: Да, да, знам. Прочетох решението. Чел съм решението, макар че то е двойко, защото там касае минутите, които се плащат като реклама за Националната телевизия, но да, добре. Не е моментът да спорим сега, така е.

Симона Велева: Министерството на финансите засега по тази позиция е доста твърдо. Казвате, че няма да правите съкращения. В Маркетинговия отдел има 48 човека. Според Вас това малко ли е, много ли е? Бихте ли ги запазили? По данни от одита на АДФИ.

Красимир Ангелов: Веднага ще Ви кажа – ще взема решение след анализ на работата, но трябва да Ви кажа, че нещата със собствените приходи на БНТ не стоят добре. Сега може да Ви изглежда комично, но погледнах вчера таблицата за финансовия отчет. Приходите на всички телевизионни центрове са колкото приходите на радио Кърджали. А радио Кърджали е в най-бедния район на страната. 10 хиляди лева, извинявайте.

Симона Велева: Да, има проблеми с приходите.

Много ми е интересен въпросът, който поставихте, и той може би е един от фундаменталните въпроси – как регионалните новини да намерят място в централните новини. Аз също следя „България в 60 минути“ и последния месец го гледам почти всеки ден. Според мен това предаване е доста добро и обхваща целия спектър от новини, когато става дума за покриване на новини в цялата страна. Има, разбира се, истории за кученца и котенца, най-общо казано, но има и много сериозни новини, които безспорно са от интерес за мен, въпреки че не съм в тази части на страната. Как ще гарантирате обаче спрямо това, което заявихте, че ще има интерес към тези новини? Защото Вие казвате: ако има презастрояване в Кърджали и това е национален проблем, зрителят ще си превключи ли канала, защото не го интересува, понеже да речем е във Варна? Този баланс как ще го намерите? И това ще отстъпи ли спрямо някои централни, както казвате, жълтопаветни новини?

Красимир Ангелов: Не, защо трябва да има конфликт между двете? Не, според мен те се допълват. Всичко е проблем на мислене на хората, които правят новините. Първо, тези, които ги планират. И второ, на тези, които ги реализират. Защото, примерно, ако в моята младост имаше емисии от половин час новини, от които 25 бяха от провинцията и едва 5 от София, в момента аз не помня откога не съм видял един цял репортаж от Варна, или от Бургас, говорим за големи градове. Там е винаги новини отгук синхронче, оттам синхронче, ами дайте тук покрити бланк и дотам.

Симона Велева: Това не е ли в БНТ 2?

Красимир Ангелов: Не, БНТ 1 е.

Симона Велева: Питам Ви тези новини не са ли в БНТ 2? Аз Ви питам, защото там имат място.

Красимир Ангелов: За мен не е добър вариант всичко регионално да се изсипва в БНТ 2. Не работи.

Симона Велева: А какво ще оставите?

Красимир Ангелов: Той ще си е нормален културен информационен портал за филми, за изкуство.

Симона Велева: Ще го промените ли спрямо сега?

Красимир Ангелов: Да, разбира се.

Симона Велева: Как?

Красимир Ангелов: Казах Ви.

Симона Велева: С какво? Какво ще смените конкретно?

Красимир Ангелов: По принцип там се правят едни предавания, които са от регионалните центрове, като просто се изсипват. За мен този подход не е добър. Журналистическият продукт, който се произвежда от регионалните центрове, трябва да намира място в други общи предавания.

Симона Велева: Разбирам, но...

Красимир Ангелов: Там ще бъде насочено, там аз ще насоча преди всичко филми, култура, детски предавания. Между другото много голям е детските предавания в БНТ. Спорт, който е важен. Разбирате ли – програмирането е една философия, там трябва да се изчислява, там трябва да се пресмята. Не можеш да кажеш взимам това и онова.

Симона Велева: Тоест ще смените профила. Само уточняващо – ще смените профила на БНТ 2?

Красимир Ангелов: Да. Казваме така.

Симона Велева: Ще го направите политематичен, защото ще сложите и спорт, и детски предавания?

Красимир Ангелов: Точно така, но на базата на информация, която ние ще получим от социологически проучвания на аудиторията. Защото в момента аз имам чувството, че в БНТ се работи на сляпо, докато при нас в Националното радио доскоро ние имахме информация всеки месец какъв е рейтингът, каква е гледаемостта и това ни позволяваше ние да правим едно добро планиране. Слава богу сега очакваме от този месец това отново да започне със социологическите проучвания, тоест така наречената пийпълметрия.

Симона Велева: Значи ако в БНТ 1 сложите повече регионални новини, в БНТ 2 сложите детски предавания, спорт и повече филми, както и предавания за култура, какво ще направите с БНТ 3 и 4?

Красимир Ангелов: Аз Ви казах – БНТ 3, там нека да бъде направен анализ дали си струва да съществува при този...

Симона Велева: Тоест бихте го закрили изцяло и бихте работили по...

Красимир Ангелов: Не мога сега да Ви кажа. Ще бъде анализ.

Симона Велева: Добре, а БНТ 4?

Красимир Ангелов: Четири си продължава така, както е най-доброто за българите в чужбина, само че там ще помислим дали може да се свали от сателит, дали ще ни позволят.

Симона Велева: Добре. И последният ми въпрос към Вас е: кажете ми три предимства, които мислите, че имате спрямо всички останали кандидати, които Ви правят най-добър за поста генерален директор на БНТ?

Красимир Ангелов: Това ми прилича на лексикон, момичетата го попълваха до 12-и клас.

Симона Велева: Мисля, че е важен въпрос – какво Ви прави по-конкурентен и какво Ви прави най-добрият кандидат?

Красимир Ангелов: Опит, инат и мерак.

Соня Момчилова: Госпожо Наплатанова, Вие сте.

Габриела Наплатанова: Аз да продължа, защото имах същия въпрос, но ще Ви попитам така: защо решихте да се кандидатируете за позицията генерален директор на БНТ? И може ли да обосновеете три основни проблема, които посочвате като промяна на информационните продукти, с които се произвежда, програмно обновление, технологично развитие? Как, в какви вектори ще решавате тези въпроси?

Красимир Ангелов: За мен, първо, Ви казах разширяване на географията на телевизията и връщане на визията в телевизията. Визията в телевизията – знаете какво означава.

Габриела Наплатанова: По-малко говорещи глави.

Красимир Ангелов: По-малко бръснарници, нали така беше терминът? Честно да Ви кажа аз имам две студиа и двете са оборудвани с камери за стрийминг. Моите видеооператори,

които са и звукорежисьори, спокойно си пият кафето и ги командват дистанционно. Те горедолу вадят същия продукт. Трябва да Ви кажа, и това не е проблем на операторите в никакъв случай. Това е проблем на философията на правене на предаване. За мен трябва да има визия, трябва да има картина, за да бъде привлекателна тази медия за хората. Първият проблем. Въпреки това аз имам малък син, който виждам как се развива. Това нас ще ни ограничи в една аудитория в рамките на 30 години и нагоре, защото новата аудитория вече възприема нещата по съвсем друг начин. Да, всичките са с телефони, ама аз досега не съм видял да гледат филм по телефона, те вървят към кратки форми от типа на TikTok – 2, 3, 5 10 минути. Ние трябва да се съобразим с това и да ги правим.

Говорим за детски предавания. Трябва да ви кажа, че има два много успешни филма на Националната телевизия – „Островът на сините птици“ и „Аз и Роналдо“. По 50 пъти съм ги гледал, вярвайте ми. Наизуст ги знам вече, но когато е хубава продукцията детето седи, гледа и ме вика, казва: „Тате, ела да гледаме заедно“. Значи можем да работим, но трябва да мислим. Трябва да включим най-важното, което има човекът – багажа в главата си. И да търсим наистина, аз ги наричам иновативни подходи, така че да правим качествена продукцията, която ни гарантира по-голяма аудитория. Защото извечната дилема количество или обществена функция – ами и двете.

Габриела Наплатанова: А рейтинги гледали ли сте скоро?

Красимир Ангелов: Аз, честно казано, в момента не вярвам на рейтингите в България. Една фирма ги прави.

Габриела Наплатанова: Да, но все пак дават някакво отстояние на основните играчи.

Красимир Ангелов: Сигурна ли сте?

Габриела Наплатанова: Да. Не само на една от компаниите.

Красимир Ангелов: Моите наблюдения са същите. БНТ доста сериозно изостава и затова има нужда от проветрение.

Габриела Наплатанова: Каква система за целеви награди предвиждате за служителите? Това, ако можете да разясните?

Красимир Ангелов: Аз това го изживях два пъти. Дойде Лили Попова от БНР и спря хонорарите в БНТ. И беше една голяма драма. След това дойде един наш генерален директор от Щатите, послуша Сметната палата и спря хонорарите в БНР. Тоест там някакво дежавю се получи втори път. Имаме там една система за допълнително финансово стимулиране на базата на оценка на трудовото представяне на служителите, само че при разговори със синдикатите се постигна споразумение, с риск да ви излъжа, но мисля, че 80% е на калпак и прекият ръководител влияе на около 20% от ДМС-то съобразно дали е доволен от един служител или не е доволен. Аз съм съгласен, че с хонорарите там имаше доста сериозни отклонения, обаче все пак един човек, който ми е направил 50 репортажа за месец взимаше една сума, а друг, който е направил пет репортажа, друга сума. Доста се различаваха. Сега този, който работи, взима с 20 лв. повече от този, който не работи. Ами защо да работи? Тоест засегнато е най-важното – системата за мотивиране на служителите. Човек е склонен да си мисли, че заплатата ти си длъжен да му я даваш. Оттам нататък, как беше тази приказка, „Ден да мине, самун да загине“. За мен е нужно, приемаме, че няма да има хонорари, но трябва да има система от целеви награди за хората, които се справят най-добре.

Габриела Наплатанова: С никакви атестации ли ще бъде обвързано, или?

Красимир Ангелов: По-скоро с решение на редколегията за най-добро представяне, примерно. Ще го обмислим заедно с колегите журналисти – най-добър репортаж на седмицата, или на месеца, или на годината.

Габриела Наплатанова: Добре. И да Ви попитам какво е това специално звено за мониторинг?

Красимир Ангелов: Това е вътрешен мониторинг за съдържанието. Навремето имаше такова в Националната телевизия, сега не знам дали съществува.

Габриела Наплатанова: Не знам. Вие ми кажете.

Красимир Ангелов: Това са просто хора, които наблюдават продукцията, която се изработва.

Габриела Наплатанова: Като качество ли?

Красимир Ангелов: Да, като качество – да, точно. И като съдържание, разбира се. Съгласете се, че ръководството не може да стои 24 часа и да гледа всичко, което се излъчва, но може на системата на проверка да се поръча мониторинг на еди-кое си предаване от този до този брой и да видим какво се случва там от експерти.

Симона Велева: БНР има вътрешен мониторинг.

Красимир Ангелов: Който е много полезен между другото, изключително полезен.

Габриела Наплатанова: Искан последно да Ви питам: имате ли представа, все пак сте запознат с кореспондентската работа, колко би струвало да се доразвие тази кореспондентска мрежа, за която искате да се наложи?

Красимир Ангелов: Навремето подходът беше във всеки окръжен град, областен – кореспондент. Смятам, че това вече пък е излишно. Трябва да се направи един анализ и, примерно, да се направят групи с възможности за преки включвания, които да покриват две, три, може би и четири области. Зависи. Ако сметнем заплатите на трима души с осигуровки плюс техника, смятам, че там вървим някъде към 50-60 хиляди за старт. И евентуално годишна поддръжка може би е пак там някъде – 40-50 хиляди. Но трябва да се направи сметка каква продукция ще произведат те и това, отново повтарям, е на базата на планирането, което ще бъде реализирано в Националната телевизия и работата с националния нюзрум. Вие сте била на терен, знаете, отивате и Ви казват: „Дай 30 секунди“. Да, но могат да Ви кажат: „Дай 10 минути“, или „За това предаване искам половин час, намери събеседници“. Всичко е въпрос на планиране и на мислене.

Габриела Наплатанова: Доре. Много Ви благодаря.

Соня Момчилова: Госпожа Георгиева.

Галина Георгиева: Благодаря, госпожо Председател.

Благодаря Ви, господин Ангелов. Колегите изчерпаха моите въпроси, добих представа за Вашата визия и нямам към Вас въпроси. Благодаря.

Соня Момчилова: Аз имам. Казвате, че залагате на нови предавания за култура, история, фолклор и спорт, като ще търсите нови нетрадиционни форми. Разкажете. Особеният поглед в какво ще се изразява?

Красимир Ангелов: Нетрадиционният поглед. Аз ще Ви кажа, примерно, една идея, стара идея. Използвам и момента, че тук е един от бившите водещи на „История БГ“ Горан Благоев. Много хубаво предаване, лично за мен като човек, който е изкушен от историята, го чакам и го следя, но за масовата публика е скучновато. И ми идва на идея това, че в момента, а и тази година, не заради културния министър, но обикновено всяка година в България поне на 15-20 места има археологически разкопки. Какъв е проблемът през сезона, в който няма разкопки, това предаване да има и лек състезателен характер, да се сформират отбори, които пък през лятото да участват в тези разкопки на различни места и да се превърне това предаване през летния сезон в едно реалити шоу, което ще има и познавателна стойност. Ето, днес те са открили една монета от времето на Иван-Асен II и се разказва кой е Иван-Асен II. На хората ще им е любопитно и ще гледат. Идея само. Дай боже, може и да я направят. Много е важно човек да е различен. Пак ще цитирам радиото. Имах проблем – изведнъж един колега, който се занимаваше със спорт, напусна, друг пък се пенсионира и аз останах без спортно предаване, нямам спортно предаване, а трябва да покрия лицензията. И тогава ни дойде на ума, направихме общо с радио Пловдив, направихме така, че моят водещ е в Кърджали, но сякаш е в студиото в Пловдив през командера и се получи страхотно предаване, защото там има местен национализъм, патриотизъм – така да го нарека, Локо играе в Арда, този от Пловдив казва: „Леле, леле, как ще ви надупчим!“, нашият казва: „Да, бе да, ще стане!“ и се слуша. И се оказва, че е много слушаемо, едно от най-рейтинговите.

Соня Момчилова: Добре, но как ще уцелите баланса между обществената мисия на БНТ и прекалената зрелищност, търсенето на атрактивност?

Красимир Ангелов: Това е вече вътрешен усет на хората, които работят.

Соня Момчилова: Познавате ли такива? Ще ги привлечете ли?

Красимир Ангелов: Аз мисля, че голяма част от хората в Националната телевизия са такива. Много голяма част.

Соня Момчилова: Добре. А в органограмата, в начина, по който сте описали ръководните функции в БНТ, липсва управителен съвет.

Красимир Ангелов: Изпуснал съм го. Изпуснал съм го – прощавайте!

Соня Момчилова: Четем внимателно.

Красимир Ангелов: Прощавайте. Мой проблем е. Просто, когато правих концепцията, три пъти се ваксинирах за ковид и точно тогава...

Соня Момчилова: Аз така се зарадвах на този...

Красимир Ангелов: Не, трябва да има управителен съвет. Няма как – трябва да променим Закона, за да го няма.

Соня Момчилова: Шегувам се.

Красимир Ангелов: В общи линии това, което аз в момента предлагам и е по-различно от съществуващото в момента в БНТ, е засилването на правомощията на Програмна дирекция, на програмния директор и започването на създаването на програмен съвет с редовни заседания може би всяка седмица, така че да има философия и логика в планирането и реализирането на програмите в Националната телевизия.

Соня Момчилова: И заключителен въпрос: защо все пак ще изоставите върнатата си любов в радиото, което така добре се развива, за да се върнете към телевизията?

Красимир Ангелов: Не съм убеден, че ще го изоставя. В крайна сметка генералният директор на БНТ има мандат. След това се връщам отново там при моите хора.

Соня Момчилова: Няма да го изоставите дефинитивно. Доре. Това ме радва. Благодаря Ви. Въпроси от БНТ? Няма.

Благодаря за участието Ви. Ако има въпроси, отвън репортерите ще Ви ги зададат.

Красимир Ангелов: Благодаря Ви.

Соня Момчилова: А ние продължаваме след минути с последния участник в тази фаза от надпреварата.

Соня Момчилова: Светлана Божилова е последният претендент за поста директор на Българската национална телевизия. Предстои да изслушаме и видим нейната презентация. Имате 15 минути, госпожо Божилова, след което ще преминем на режим на въпроси от наша страна – 20 минути е времето, което имате за отговор, 5 минути имаме съответно всеки един от нас, за формулира въпросите си. След това ще дадем възможност на колегите от Българската национална телевизия, ако имат въпроси към Вас. Това е. Заповядайте, слушаме Ви.

Светлана Божилова: Благодаря.

Искам да започна с това, че аз съм един от острите критици на програмната политика и управлението на Българската национална телевизия в последните години и това е публичен факт. Ето защо се опитах да сверя часовника си с Одита на Европейския съюз за радио и телевизия, чийто доклад е 2020, а иначе е направен през ноември 2019 г., и той е дори значително по-остър по отношение на организация, управление, програмна политика, създаване на мултимедийни платформи, намиране на аудитория – активна, детска, младежка, дори от това, което аз съм говорила. Затова си разреших да именувам, ако мога така да кажа: „БНТ и обществото“, защото цялата ми концепция е пронизана от това как присъства обществото и в управлението и организацията на медията, и при формиране на програмната

политика чрез поредици от изследвания, които би трябвало обществената телевизия да прави регулярно, и на практика и чрез финансирането, защото финансирането, макар и индиректно, идва от данъкоплатците и те трябва да знаят как се разходват тези средства.

Затова започвам с едно обобщение на обществената мисия на Българската национална телевизия. Тя е описана в закона, обогатява се непрекъснато. Сега се очаква ревизия, свързана с цифровизация и мултимедийни платформи, мултимедийни услуги в обществената телевизия. За съжаление, експертите на Европейския съюз за радио и телевизия казват, че години делят Българската национална телевизия от мултимедийна организация.

Защо съм обобщила тези три, те са много повече, елемента от обществената мисия до тези три? Защото за мен е много важно да се подчертае, че Българската национална телевизия трябва да бъде форум за диалог и дебат, да осъществява (няма я в нашия закон тази дефиниция от една резолюция на Съвета на Европа за обществено радиоразпръскване), да създава социално сцепление между различните социални групи, защото обществото ни е изключително фрагментирано. Ето защо съм извадила този акцент, независимо че не по този начин присъства в сега действащия закон.

Освен това слушах аз своите колеги кандидати и някак в периферията остана много значим факт, че Българската национална телевизия, освен информационен институт с дискуссионни, разследващи, аналитични предавания е културен и образователен институт – това е изключително важно. И че не се случва тази функция на Българската национална телевизия в полето на образованието и културата, не означава, че тя трябва да бъде загърбена или по някакъв начин зачеркната.

Освен това имаше един период, в който доста медийни експерти говореха, че развлечението, развлекателната функция едва ли не трябва да отиде в периферията на обществената мисия, но практиките на европейските обществени телевизии показват особено RAI и France Television колко важно е качествено развлечение. То може да бъде от състезание до „Улицата“ на Теди Москов. Ето повод да кажа за Ефир 2 и Нери Терзиева, която даде път на Теди Москов. Може да се стигне до Виенската филхармония и концерта, в различни жанрови форми. Казвам това, защото близо шест години съм работила във „Фестивали и празнични програми“ тази тема ми е достатъчно близка.

В този контекст тези обобщени три функции минават – Вие виждате там – през проблемите на обществената телевизия у нас. Възрастна аудитория – аз самата съм възрастна, макар че работя с млади хора, не може 60+, дори да е високообразована, това да е основната. Виждате – след малко ще превключа – какъв голям дял е тази възрастна аудитория. Не че трябва да бъде пренебрегната, но няма таргетиране към младежката, детската, активната аудитория. И, колеги, това става – Вие по-добре от мен знаете – единствено и само не по презумпция на индивидуалния прочит на кандидатите, а на сериозни социологически изследвания, които, за съжаление, не само аз го казвам, но и в самия одит не съществуват. Пийпълметрията, аз съм написала, няма да повтарям в концепцията, тя следи за моментно състояние и за избор от това, което в момента е на телевизионния пазар, но няма това, което е присъщо на всяка обществена телевизия – стратегическо развитие и анализи. Ако се погледне управлението обществените телевизии – от BBC, ARD, RAI, винаги има в управителния съвет журналист или специалист, който се занимава с това и респективно в надзорния орган, защото всички имат надзорни органи под различна форма по различен начин конституирани, тъй като трябва да има ефективност на наблюдението по целесъобразност, не по законосъобразност само, както се случва често.

Тук искам да прочета много накратко нещо от одита и няма повече да се връщам към него. Там пише: „БНТ трябва да промени перспективата си и да постави аудиторията в центъра на мисленето си, да разбере какви са навиците и очакванията на съществуваща и потенциална аудитория и с оглед на това да дефинира съдържанието на каналите“, включително и на тези платформи и подкасти, за които говорим, и които много трудно се случват по много причини, за които се надявам, че след това ще говорим.

Вие сте видели в концепцията – аз изброявам над 12 дефицити, които много е тъжно да го кажа, че това, което съм писала, се припокрива със седем изключително добри експерти на Европейския съюз за радио и телевизия. Аз ще Ви помоля да поискате от господин Емил Кошлуков този одит, защото той е отправна точка, на който и да бъде избран към бъдещата дейност. Оттук насетне вече казах: няма такъв департамент „Стратегическо развитие и следване на аудиторията“. После за програмата ще говоря. Много е странно, че на три години това го няма в нито една – разрешавам си да го кажа така категорично – европейска обществена телевизия на три години да се променят форматите на каналите. Трябва да има устойчивост, трябва да има развитие на тези канали и в този контекст, дори в одита пише: „или да се следват добрите европейски практики“. Защото има много припокриване от гледна точка на този букет от канали, които притежават обществените телевизии. Едновременно с това много внимателно да се изследват потребностите и интересите на аудиторията. Това е също много голям дефицит. Дефицит е и отсъствието на дискусии и предавания. Един „Референдум“ не стига, той е с един от най-високите рейтинги. Аз съм планирала в своята концепция една дискусийна линия – всеки ден от седмицата, посветен на различна тематика. Защото аудиторията има нужда – и Вие по-добре от мен знаете – да съпоставя гледни точки, да се търси решение, а не само да се сблъскват остро различни позиции. И, примерно, Вяра Анкова, отивайки в Нова направи „Пресечна точка“ в едно мъртво време, а сега се вижда, че сега има глад от експертно говорене, от говорене от лидери на общественото мнение по важни актуални теми на деня.

Едновременно с това няма автоцензура и журналистите да работят свободно. Трябва да има ясен регламент за поведението на журналистите в различни професионални ситуации и роли. Аз съм предвидила, ако бъда избрана – 128 страници е Гидът за професионално поведение от BBC. Мисля, че той дава тази рамка за права и отговорности на журналистите и никога не трябва да има намеса преди това. Вие по-добре от мен знаете – след това може да се коментира, иначе другото е цензура или пък даваме поле на автоцензура.

В тези дефицити, за да премина към каналите, говоря за филмопроизводство, за външни продукции, че няма ясни критерии за бюджетиране и за селектиране на тези проекти. При програмата, ако ми стигне времето, ще говоря малко повече. Аз съм планирала, извинявайте, че казвам няколко пъти „аз“, всъщност три канала плюс този, който е интегрален – БНТ 4. Смятам, че БНТ 2 би трябвало да остане и да се развива в полето на култура, образование и младежки политики. Това, че няма гледаемост, че е лош висшият мениджмънт – аз не искам да обвинявам по никакъв начин колегите, в БНТ работят много добри журналисти и специалисти в различни роли, проблемът е висшият мениджмънт и начинът, по който се организира и управлява медията.

Направила съм с оглед европейските практики един информационно-аналитичен канал. Повечето от Вас си спомнят какво пазарене беше със спортния канал при избора на господин Емил Кошлуков, обаче този информационно-аналитичен канал не показва събитията на 30 минути новини, той дава анализи и коментари с основен акцент Балканите. Ние имаме нужда от разбирателство, да разбираме и гледната точка на другия, колкото и да не я приемаме и да е несъвместима, примерно с визията на определени социални групи.

БНТ 1 остава политематична, за да не повтарям, можете да видите, с полета за разследваща журналистика и дискусийни форми. За съжаление, разследваща журналистика в БНТ отстъпва дори на фона на другите големи медии – bTV и Нова, и би трябвало да работи с „Прозрачност без граници“, с BIRD.BG, който е част от световен, европейски, международен консорциум за база данни и с други правозащитни организации, за да не ги изброявам. Разбира се, вечерта би трябвало като семейна телевизия да е посветена на качествено развлечение на филмова програма и дори не съм го написала, но съм го казвала в статии – хубаво е след „По света и у нас“ да има, както в BBC фейлетонна форма или както във France 2 куклено шоу с политици и важни личности не само от деня, които са пародирани. Това е пречистващ смях. Стефан Коларо, който правеше много дълго време по France 2 тази

програма, просто тя хвърчеше нагоре. Смятам, че няма качествена сатира в този смисъл и развлекателни предавания. Примерно, аз съм работила в Музикална редакция, а такава няма. Детска – няма, има по един човек. Младежка – няма. А в зората на демокрацията има „Час по всичко“. Аз го казах на синдикатите. „Час по всичко“ е уникален формат за деца. Някои от Вас са по-млади и не го знаят. Или „Вариантът“, който в зората на демокрацията даваше хоризонт на младите хора в тези процеси.

Само ми казвайте колко време ми остава.

Соня Момчилова: Изтича.

Светлана Божилова: Изтича, добре.

Ето, БНТ 3, който е информационно-аналитичният канал, го виждате.

Програмна политика и приоритети.

За технологичното развитие, колеги, много е тежко положението. Аз просто това, което видях и чух при срещата със синдикатите, говори, че трябва сериозна инвестиция в технологичното преоборудване.

Всъщност, най-важното, моля за „Организация и управление“ и „Редакционна независимост“ да кажа. Не знам, прехвърлих ли го. Аз планирам създаване на Обществен съвет, който да осъществява надзор над програмата – 25 души от различни области: културни, научни институти, правозащитни, екологични организации, синдикати, браншови. Те могат да се съберат и да излъчат по един представител. Това е моделът в Германия, дори в момента има такъв проект, който е подготвен. Те да се събират на сесии и да говорят за програмни дефицити. Това е изключително важно. Това е форма на участие на обществото като надзор над програмата.

В Управителния съвет, може би ще ме попитате след това, има няколко души с различни професионални роли. Няма в нашия закон и, за съжаление, във вътрешните устройствени актове. Дайте поне да ги мина, ето, „Организация и управление за Обществения съвет“.

Галина Георгиева: Госпожо Божилова, не се притеснявайте. Всеки един от членовете, задавайки своите въпроси, ще Ви даде възможност да минете през своите слайдове.

Светлана Божилова: Добре. Благодаря от сърце! Само казвам, че май го прескочих като файл – за Обществения съвет, за Програмния съвет, за организация и управление, която е остро критикувана в одита.

И последно, само едно изречение, моля да ме извините – за бюджетирането. Много спешно трябва да се намери решение за надзорен орган в областта на бюджета и на двете обществени медии, които наистина да регулират процеса от гледна точка на целесъобразност и аз съм го написала. Всъщност Вие ще ме попитате за бюджетиране на предаванията – не 7800 часа средно от всеки един канал, а в зависимост от сложността на предаванията. Това е първото нещо, което заедно с Обществения съвет – програмния, ще направя, ако бъде избран. Благодаря и простете, че прескочих времето.

Соня Момчилова: Благодаря Ви. Ще наваксаме.

Госпожа Велева е първа с въпросите.

Симона Велева: Здравейте, доцент Божилова. Благодаря Ви за тази презентация. Аз съм чела някои от Вашите книги. Някои от тях са добре известни в академичните среди и безспорно Вашият академичен опит е доста солиден.

Вие същевременно сте била директор на телевизия „Алма Матер“. Аз ще Ви задавам кратки въпроси и ще съм Ви благодарна на кратки отговори.

Кажете ми: имате толкова добри и хубави идеи, обаче когато човек – вярно, в момента не сте, но сте била 10 години, търся информация за Алма Матер“, защо няма нищо в публичното пространство? Защо няма работещ сайт? Защо човек, който иска да гледа някои от продукциите на „Алма Матер“, не може да го получи. В крайна сметка има лицензия, издадена 2009 г., и то, за да бъде „Алма Матер“ политематичен канал с национален обхват.

Светлана Божилова: С фокус върху образование, култура и младежки политики. Аз останах изненадана, че сайтът на телевизия „Алма Матер“, който трябваше в Регистър.бг да бъде

възобновен, възстановен – нали, всяка година се плаща, изведнъж е изчезнал. Има YouTube канал, в който са качени...

Симона Велева: Видях този канал,, но той е много беден, почти нищо няма в него.

Светлана Божилова: Има над 200 и няколко предавания. Не знам какво сте гледали. Ние излъчвахме 4 или 5 програмни линии в ефира на Българската национална телевизия.

Симона Велева: Кое е най-запомнящото се? Кой Ви е най-успешният проект там?

Светлана Божилова: „Ателие“. „Ателие“ е създадено по модел на режисьора Николай Василев от студенти от НАТФИЗ и Софийския университет, излъчвахме го 10 години всяка седмица, има го на сайта на Българската национална телевизия, над 130 предавания.

Симона Велева: А защо вече я няма телевизията? Излъчвани ли са тези предавания по телевизията?

Светлана Божилова: Излъчвани са в Българската национална телевизия, тъй като ние нямахме технологични ресурси. Едва сега по проекта „Наследство.бг“ получихме към студийния комплекс излъчвателя с монтажни станции и на практика аз много се радвам, че след четири години дискусии ще тръгне излъчване на студентска програма, макар и почасово като начало и се сбъдва мечтата на студентите да имат своя територия за творческо мислене и иновации. Като искам да кажа за „Ателие“, че с портфолио на „Ателие“ – питате ме и аз казвам – режисьорът Андрей Илиевски, той е с българско и македонско гражданство, влезе в Кралската филмова академия, а другият режисьор Петър Вълчев има над 12 награди от наши и международни фестивали в полето на културата и изкуството.

В изминалите близо четири години, за съжаление, нямаше абсолютно никаква продукция и никой не положи усилия това, което е създадено, да бъде систематизирано и публично представено.

Симона Велева: Аз гледам тук – в YouTube съм в момента, в този канал, за който казахте, и последните продукции, изключая няколко лекции, които са били публични, са отпреди 5, 6, 10 години. Тоест, няма нищо актуално. Не е ли жалко, че така е загубено това знание?

Светлана Божилова: Би трябвало да има плейлисти на „Ателие“, на „Куку Презареждане“, на „Ние“.

Симона Велева: И на „Куку презареждане“ са отпреди 10 години.

Светлана Божилова: На Европейската студентска телевизионна мрежа.

Симона Велева: Вие сте продуцент на над 360 документални фирма?

Светлана Божилова: Да.

Симона Велева: Кой е най-последният Ви? Откога е последният Ви документален филм?

Светлана Божилова: Последните документални филми, които излъчихме в БНТ 2 и БНТ 4 бяха под шапката на „Ателие“ – „Вива Академия за образование и наука“.

Симона Велева: Коя година?

Светлана Божилова: Това е когато аз приключих – 2018 г.

Симона Велева: А преди това имате 360, така ли?

Светлана Божилова: Да.

Симона Велева: А кои са най-силните Ви заглавия, които човек може да гледа, и ако се поинтересува да види?

Светлана Божилова: Много са силни от „Европейска студентска телевизионна мрежа“. От „Ателие“ ми е трудно, защото те са над 200 предавания.

Симона Велева: Все пак да кажете едно. Нали, все пак 360 документални филма е много сериозен труд и предавания. Кое ще кажете Ви, че е най-доброто досега, с което най-много се гордеете?

Светлана Божилова: „Клас № 8“ на проф. Пламен Марков за студентите му, пак преди 4 години. И заедно с Фондацията „Заедно в час“ направихме една поредица „Влез в час“, която беше излъчена в обществената телевизия със САЩ със съдействието на фондацията. Те са в стил „Реалити“ и мога спокойно да кажа, че са много талантливи студентите, които са ги направили. Би трябвало и това да го има.

Симона Велева: В „Сто процента будни“ искате да има слот за гражданско образование. Кажете ми: според Вас това няма ли да натовари сутрешния блок и тук в „Сто процента будни“ ли му е мястото на подобен слот или по-скоро в БНТ 2? Как си го представяте? Тук вчера и днес говорихме за това, че сутрешните блокове са с тежко съдържание поначало, че трябва да са по-...

Светлана Божилова: Аз съм го написала това. При положение че се създава информационно-аналитичен канал би трябвало в сутрешния блок на БНТ темите да бъдат свързани с жизнения свят, с всекидневните проблеми на българските граждани във всички сфери на социалния живот.

А що се отнася до „Сто процента будни“, гражданското образование – разрешете ми да споделя – е огромен дефицит. И тук не става въпрос за дидактика, а става въпрос за това, че дори децата, младите хора не знаят, не познават правата си.

Симона Велева: Това го разбирам напълно. Просто моля за кратки отговори.

Светлана Божилова: Ами, там съм написала. Те много добре развиват впрочем темите за научни светове.

Симона Велева: Благодаря. Кажете ми как виждате БНТ в дигиталната сфера и въобще как мислите да развиете платформите на БНТ? И пак един въпрос към Вашия опит, свързан с „Алма Матер“. В крайна сметка „Алма Матер“ е телевизията на студентите и тя трябва да достига до всички млади хора. Каналът има 2000 последователи в YouTube, който е основният източник, откъдето човек може да почерпи информация за него. Как го виждате това? Защо не е бил развит и какъв е Вашият опит? Как мислите, че можете да развиете платформите на БНТ в дигиталната сфера, така че да достигат до всеки един гражданин на България и в чужбина?

Светлана Божилова: Първо, аз съм казала там, където е за програмната политика, че би трябвало освен изследвания, да има маркетингане, трябва да има много активно самопромоционална политика, свързана с бранда.

Симона Велева: Как си я представяте?

Светлана Божилова: Защото това е изключително важно. Младите хора гледат мобилните си платформи, гледат в интернет и е много важно това маркетингане.

Симона Велева: Как, как?

Светлана Божилова: Ако ме питате за мултимедийни платформи, има няколко подкаста. Аз дори съм написала в концепцията си примери от други обществени телевизии как 2012 г. ВВС свали по кабел и сателит и наземно детски канал и младежки, те смятат, че след 18 години не трябва да има специализирани канали и го остави онлайн като платформа. Но понеже ме питате за подкасти и начина, по който те се структурират, но трябва да се знае какво, кога, как искат да гледат младите хора от тийнейджъри, през 4 години се променя динамиката на тази младежка аудитория, вкусовете, интересите и потребностите, няма как да бъдат направени истински мултимедийни платформи, да кажем, като „Germany gold“ или примера, който съм дала във Финландия, докато ние нямаме, за съжаление, мултиплекс. Това е една изключително болезнена там.

Симона Велева: Нека да уточня – ако утре станете генерален директор на БНТ, какви конкретни промени ще направите в Маркетинговия отдел, така че БНТ да има по-добро присъствие, специално във Фейсбук, Инстаграм и TikTok.

Светлана Божилова: Първото нещо, което ще направя, тъй като познавам вкусовете и интересите на младите хора, е да направя изследване – изследванията не са от 4+, както в големите пийпълметрични изследвания, да се види какво искат да гледат, какви игри могат да бъдат предложени, какви любопитни, интересни образователни предавания могат да бъдат атрактивно и интересно поднесени, какво правят с бюджета на свободното си време. Тоест това е една рамка на изследване, след което ще се направи де факто това структуриране на съответните подкасти.

Симона Велева: Не, не. Не говорим тук за подкасти. Тук Ви говоря специално за Фейсбук, Инстаграм и TikTok – за тези три платформи, в които сега БНТ има присъствие. Ще Ви цитирам отново страницата на БНТ във Фейсбук я следват 125 хиляди души, за сравнение bTV я следват 550 хиляди души. Какви конкретни стъпки след вашето изследване ще направите, за да подобрите страницата на БНТ във Фейсбук? Оставете ги другите две.

Светлана Божилова: Не само Фейсбук, включително и TikTok.

Симона Велева: Как? Те не са вързани, различни политики трябва да имат.

Светлана Божилова: Те са различни, безспорно, както и Инстаграм.

Симона Велева: Във Фейсбук какво ще направите – конкретни стъпки?

Светлана Божилова: Първо, ще се потърсят млади лица, които са харесвани със своите предавания, имат елемент на идентичност и на харесване и чрез тях всъщност ще бъдат създадени определени програмни линии в различни сфери.

Симона Велева: Тоест, ще правите нови предавания вътре в БНТ?

Светлана Божилова: Не.

Симона Велева: Какво ще правите?

Светлана Божилова: Ако ме питате в този контекст, съществува една връзка между – давам френската телевизия, която познавам добре, там има подкасти за...

Симона Велева: Не, не говорим за подкасти.

Светлана Божилова: Не, момент, само да кажа! Има излъчване по кабел и сателит, има и подкасти, има и всъщност социални мрежи с всичките тези, изредени от Вас характеристики. Те преливат непрекъснато едно в друго. Въпрос на програмна стратегия и на визия как това ще се случва и всъщност всичко ще зависи от резултатите, които се получават.

Освен това, аз смятам, че Българската национална телевизия не трябва да следва единствено и само – няма значение дали е Фейсбук, TikTok, дали е YouTube, вкусовете, които съществуват. Трябва да се опита да създава вкусове.

Симона Велева: Аз Ви разбирам. Въпросът ми беше: как? Не какво, а как? Специално за тази една платформа. Добре, финален въпрос искам да Ви задам: ако станете генерален директор на БНТ, кажете ми кое предаване или в кой часови пояс, коя част от програмното съдържание на БНТ 1 бихте променили и защо?

Светлана Божилова: Аз вече съм написала в концепцията, че бих променила тематичните акценти и начина на интерпретация и на политическия живот в сутрешния блок, наука, образование, изкуствен интелект, гражданско в „100% будни“. Смятам, че „Култура БГ“ или „Денят започва с култура“ съм записала дори, че трябва да се увеличи и след новините часовият пояс, независимо каква е аудиторията, това дава друг културен хоризонт. Написала съм, че между 16,00 и 18,00 ч. ще има разследваща журналистика и дискуссионни форми. Вие ме питате какво бих променила?

Симона Велева: От сегашната програмна схема, да.

Светлана Божилова: Ако говоря за Канал 1, бих търсила еволюция в съществуващите форми, като този програмен отрязък 16,00 – 18,00 ч. – 19,00 ч...

Симона Велева: „България в 60 минути“.

Светлана Божилова: ...трябва да бъде развит.

Що се отнася до БНТ 2 и БНТ 3, аз просто съм предоставила концепция, която...

Симона Велева: За БНТ 1 Ви попитах.

И последният ми въпрос е свързан с гарантирането на финансовата прозрачност, тук сте захванала и във Вашата концепция: как ще гарантирате прозрачност, регулярна прозрачност? Тук бих искала да Ви направя препратка към отчетите на „Алма Матер“ телевизия. Аз си свалих отчетите за последните 6 – 7 години и ми прави, че в тях има едно-единствено перо и то е „Издържка“. Независимо каква е сумата, тя варира. Единственото, което виждам в тази екселска таблица, качена естествено на сайта на Софийския университет, е само „Издържка“ и там е цялата сума, която е округнена. Тоест, не виждаме никаква разбивка по пера. Вие,

ако станете генерален директор, как ще направите така, че финансирането на БНТ да е изцяло прозрачно от гледна точка на отчетност пред обществото?

Светлана Божилова: Не само това. Впрочем аз не знам какво точно е качено, защото няколко години не съм в Студентската телевизия, но инвестицията в материална инфраструктура, която сме направили, е близо 3 милиона. Освен това Европейската студентска телевизионна мрежа, с която си партнирахме с Оксфорд, Лондон, Париж, Торино, Майнц, тя е допълнително перо и средство. Разбира се, правили сме и предавания, които са, както „Влез в час“, с помощта на външни дотации и спонсори, но бюджетът на тази телевизия, всъщност тя съществува, благодарение на любовта и ентузиазма на студентите, започна от 45 хил. лв., за да стигне близо 200 хил. лв. Смятам, че това е също форма на развитие и на доказване. А цялата материална инфраструктура от студийния комплекс, ние сме спечелили два проекта за техническа инфраструктура от Министерството на образованието и науката и по „Наука и образование за интелигентен растеж“. Самото студио беше дарение.

Симона Велева: Аз Ви питам за отчета специално на бюджета на Българската национална телевизия, ако станете генерален директор, как ще гарантирате прозрачността на отчетените средства?

Светлана Божилова: По пера бюджетни се прави такъв отчет.

Симона Велева: Ще промените ли начина, по който се прави в момента, извинете?

Светлана Божилова: Бих го разбила на много повече пера, защото гледах много внимателно и АДФИ, и досега съществуващите отчети, включително и касовите месечни отчети, смятам, че трябва да бъдат...

Симона Велева: Защо на „Алма Матер“ не са разбити? Нали Ви казвам: аз ги свалих за последните 7 – 8 години и всичките са окрупнени напълно.

Светлана Божилова: Това е вече въпрос на счетоводство на Софийския университет, който...

Симона Велева: Няма ли да бъде и въпрос на счетоводство на Българската национална телевизия?

Светлана Божилова: Счетоводството на Софийския университет е нещо различно от докладите и отчетите, които аз съм давала.

Симона Велева: Да, но все пак като ръководител, колкото се може повече прозрачност.

Светлана Божилова: Освен това ние не сме първостепенен разпоредител. Това е нещо съвсем различно.

Симона Велева: Добре, благодаря Ви.

Светлана Божилова: И аз благодаря.

Соня Момчилова: Госпожо Наплатанова, заповядайте.

Габриела Наплатанова: Поздравления за задълбочения академичен анализ на това, което се случва в БНТ.

Исках да Ви попитам: защо според Вас е опасна пирамидалната структура на БНТ? Бихте ли се обосновали?

Светлана Божилова: Да, веднага. Това е тема, по която много съм работила и съм говорила. Управителният съвет е по силата на Закона за радио и телевизия. Там няма институцията Програмен съвет. Вие виждате, че аз съм поставила в една хоризонтална структура и съм подчертала значимата роля на Програмния съвет, в който освен директорите и програмния директор, има и външни специалисти в областта на телевизионната комуникация. Сега всичко е наистина – Вие избирате директора, а директорът прави бюджетните комисии, директорът обявява конкурси или не за програмните директори, което само по себе си всъщност създава тази структура. В Одида на Европейския съюз за радио и телевизия, който се надявам ще видите, е написано, че освен тази вертикална структура, за която аз много преди това съм говорила, има голяма раздробеност на звената и липсата на функционална обвързаност между тях, което е голям, как да кажа, недостатък. А ако ме питате за

пирамидалната структура, аз винаги съм била привърженик генералният директор, както и членовете на Управителния съвет, да се избират с квалифицирано мнозинство и председателят. Но това вече е въпрос на законови промени – председателят на Управителния съвет да е различен от генералния директор, каквато е обществената практика в обществените телевизии. Така че на различни равнища.

Симона Велева: От кого да се избира, извинявайте?

Габриела Наплатанова: От кого да се избира Програмният съвет?

Светлана Божилова: Не, аз казвам – в момента е такава ситуацията.

Симона Велева: Извинявайте, просто не чух.

Светлана Божилова: В момента е такава ситуацията. Аз съм предвидила преглед на цялата вътрешна организация и устройствени актове с EBU и колеги от BBC и ARD, за да се намери, не да се пренесе механично всъщност определен опит, а да се намери най-адекватната форма в български условия.

Габриела Наплатанова: Това ли имате предвид и като намерение да направите нови длъжностни характеристики, включително за служителите?

Светлана Божилова: Да, трябва да се направи преглед на всички длъжностни характеристики. Аз Ви казвам за BBC и различните професионални роли и в различни професионални ситуации как да действат журналистите. Ние в момента сме в трудна ситуация всички медии по време на войната. А там ясно са разписани стандарти и начини, по които това да се отразява. И няма тогава да има спор защо по този начин, с такива информационни източници е отразено, как се анализират процесите в геополитически план и у нас. Просто много по-лесно ще се работи.

Габриела Наплатанова: Да, благодаря Ви. Много е резонен този пример, който давате. Исках да Ви поздравя и за идеята да се правят съвместни разследвания с журналистически консорциуми, включително и международни такива. Но не трябва ли БНТ да развива своя собствена журналистическа мощ? Тук и преждеговорившите доста говореха за отстъпление от журналистиката.

Светлана Божилова: Аз съм го написала в концепцията, че разследващата журналистика трябва да бъде на друг режим от новините и актуалните предавания в дирекцията. Те трябва да работят в друг режим с друг финансов ресурс, под защита, особено ако се правят разследвания за висши етажи на властта, каквито у нас почти няма, ако трябва да бъдем честни, за разлика от други европейски обществени телевизии. Всъщност обществената телевизия е мястото, в което трябва да се развива тази разследваща журналистика, няма значение дали е под прикритие, дали е с тайни източници на информация. Съвсем наскоро четох, че в Германия се стига до съд и журналистите на ZDF не казват своите източници на информация, а самата медия плаща огромна сума, но защитава, защото всички факти са верни, но не показва кои са тези източници на информация. Защото Вие по-добре от мен знаете, че в европейските медийни практики има препоръки за работа и защита на източниците на информация от журналистите. То се отнася и за всички. Ето, едни от учредителите на „Алма Матер“ са Мария Цънцарова и Росен Цветков в 2008 г. и много други талантиливи млади хора, които работиха за кауза и никой не е получавал възнаграждения. Така че началото беше много трудно, но аз искрено се надявам, че оттук нататък ще тръгне вече. Какво казва Маршъл Маклуън? Средството е телевизия. Когато има този ресурс, когато макар и с минимален бюджет, но по европейски проекти, както сме го правили досега, могат да идват средства, ще има пространство за младите хора да правят своите експерименти и свободно да изразяват позицията си.

Габриела Наплатанова: Да, някои от предишните кандидати всъщност казаха, че БНТ 4 би могло да е платформа за журналистически стажове в БНТ и да се реализират млади хора. Поправете ме, ако бъркам, но не виждам къде отреждате мястото на спорта в БНТ? И това ми е последният въпрос.

Светлана Божилова: За спорта, тъй като знаете от АДФИ това, което се е случило по времето на Константин Каменаров, тук обаче искам да кажа, че списък на значими спортни и културни събития всяка страна трябва да дава в Съвета на Европа в Официалния бюлетин, защото те са в полето на безплатния достъп и националното покритие. И едва след това се дава на кабел и сателит. Не знам докъде са стигнали излъчванията, тъй като БНТ е ангажирана, мисля, че до 2025 г., въпреки че една голяма част от тези събития не са и излъчени, доколкото разбирам, въпреки милионите инвестиции. В този контекст е изключително важно, ако има ефективна реклама и маркетинг, законът разрешава при значими, ако те са вписани от вас като регулатор, аз съм била в такава група, която е работила в Постоянния комитет по трансгранична телевизия за спортни права, тогава БНТ минава в режима на търговските медии – когато това са значими спортни и културни събития, както в началото казах за Виенската филхармония.

Безспорно в момента, тъй като не е пред мен, 33% е оригиналната програма на БНТ 3, а останалите са спортни събития от различни спортове плюс коментари. Аз смятам, че постепенно трябва да се променят съотношенията 60:40 според мен, защото това са най-скъпите права, нищо, че е било купен в пакет за олимпиади, световни първенства. Тоест, много по-важен е регионализмът. Впрочем аз в информационно-аналитичния канал, вие сте видели, съм сложила регионален прозорец. Регионализмът е водещ в европейските обществени телевизии. Те излъчват на национално равнище интегрална програма, както е ARD, както е France 3 на национално равнище. Дори е толкова демократично в ARD, че те си менят часовете пояси, тъй като и там има рестриктивно приходи от реклама, за да бъдат равнопоставени.

Нашите регионални станции... Сега Вие ме поправете – когато бях член на Националния съвет за радио и телевизия, ние дадохме лицензия за 6 часа излъчване в регионален мащаб и отделно да имат своите предавания в различните програми. Мястото за регионализма аз го виждам в информационно-аналитичния канал. И сега регионалните центрове създават програма за култура в БНТ 2, само че не исках, разполагам с база данни за първите две седмици на май месец. Толкова е ниска гледаемостта и това се дължи, повярвайте ме, не само на журналисти, на качеството на самите предавания – някои от тях са добри. Изключително лош мениджмънт. Аз си спомням, понеже ме питахте много активно за телевизия „Алма Матер“, ние излъчвахме 5 програмни линии, при това седмични, с изключително малък бюджет. Ами дискусияното ни предаване „Ние“ в „Ателие“, което се излъчваше в БНТ 4 и БНТ 2 в уикенда, имаше 1,2 – 1,3 рейтинг. Аз виждам сега 0,002, което е абсолютно... Но пак Ви казвам: всичко е въпрос на програмиране, на мениджмънт, на познаване на аудиторията. За съжаление, аудиторията я няма във фокуса на управлението в момента на БНТ.

Габриела Наплатанова: Разбрах. Това Ви е основната мисъл – да има стратегическо звено, което да проучи нуждите на аудиторията. Много Ви благодаря. Благодаря Ви.

Соня Момчилова: Благодаря и аз.

Госпожа Георгиева.

Галина Георгиева: Благодаря.

Благодаря за Вашето представяне и за Вашата презентация. За мен беше важно да чуя критичния поглед и Вашата визия. Бих искала да продължим регионалната политика – това, което споменахте и сега. За мен е важно да чуя и как ще гарантирате независимостта на Обществения съвет, кой ще го избере, кой ще гарантира неговата независимост? За мен не е ясно и кой ще намери решение за този Надзорен съвет, който искате да извършва контрол и съблюдаване по...

Светлана Божилова: Бюджетирането.

Галина Георгиева: Да. Съветът за електронни медии ли да продължи да избира генералния директор?

Светлана Божилова: Много станаха, добре.

Започвам подред. Практиката на обществените съвети като надзорен орган от името на обществото върху програмата не е като сегашните консултативни обществени съвети, които са пиар, аз съм го написала, на съответния генерален директор.

Галина Георгиева: Искам да се задълбочим.

Светлана Божилова: Това, като се изброят, аз дори съм записала: до 31 юли се изброят институциите, които сами предлагат своите представители, а тези институции – граждански структури, те би трябвало да представляват значими социални групи.

Сега веднага Ви казвам, защото работя с млади хора в момента като преподавател – Националният младежки форум има 176 младежки организации. Има много екологични организации, защото това е в полето наистина на реализацията на младите хора да направят нещо добро. Ще се съберат тези организации и ще си излъчат свой представител. По същия начин е и за браншовите организации, по същия начин е и за културните, научни институти, включително творчески организации.

Ето, веднага казвам: има Асоциация на журналистите – европейска, има и Съюз на журналистите, да се съберат и да намерят най-добрия свой представител. В този смисъл конституирането, аз съм го дала в проекта, който ръководих, „Обществени медии в Югоизточна Европа“, даже имаше бележки от Вернер Унхорс, който оглавяваше Правния отдел. Като се направи този списък, както в Германия са над 112 организации, те сами делегират на своите представители права за програмен надзор. Тогава вече аз съм написала омбудсманът е нещо като секретар, който събира колегията и на три месеца – това е практика, най-демократичният модел е германският – те се събират и всеки от гледна точка на своите занимания, на своето поле на дейност казва: в областта на социалната политика липсват, примерно, не стигнахме до там, но в БНТ няма тематични задълбочени предавания. БНТ следва логиката на блоковите предавания в търговските оператори, които са прекрасни, то е коктейла, енигма на водещия и през него вървят някакви актуални събития. Обаче в информационно-аналитичния трябва да има интерпретативна, аналитична журналистика. Трябва да има тематични предавания във всички сфери, които задълбочено да анализират процесите. Кой, ако не обществената телевизия, ще прави това?

Понеже не си записвах, помагайте ми – казах за Обществения съвет, после?

Галина Георгиева: Да. Кой да намери решение за надзорния орган? Кой да стои зад това решение?

Светлана Божилова: Аз намирам, въпреки че в момента уважаван от мен колега е разработила проект за закон за обществени медии, въобще в медийната експертиза има две крила. Едното смята, че трябва да има реформа да е в рамките на този действащ закон, който безспорно трябва да се огледа, да се намерят дефицитите и решенията, а друга част от експертната общност смята, че трябва да има самостоятелен такъв закон, в който, както във всички обществени телевизии, да има оперативно ръководство, управителен съвет и надзорен, който да изпълнява функции по надзор във всичко. Ето например сега аз това казвам, че при организация и управление Управителният съвет сам си пише вътрешно-устройствените актове, сам си ги контролира. Дори това не е записано в Закона, защото ако СЕМ подписва договори за възлагане на управление, би трябвало да се произнася и по тези вътрешно-устройствени актове.

Що се отнася до...

Галина Георгиева: Вие към кое крило сте? Отделихте ги.

Светлана Божилова: Ако трябва да бъде честна,...

Галина Георгиева: Надявам се.

Светлана Божилова: ... понеже съм франкофон, този вариант, който е сега действащ, макар доста по-подробен и по-демократичен на свободно слово, вървеше в тази логика – с един общ закон. Но примерно, когато 1998 г. се прави експертиза на сега действащия закон и после за хармонизацията евроекспертите казаха: „Ама това са свръх правомощия“ – хем лицензират, хем наблюдават спазване на закона, хем пък избират и генерални директори, и

управителни съвети. Така беше в началото. Сега смятам, че е по-добре да има самостоятелен устройствен закон за обществените медии. Но понеже и в своята концепция аз се опирам на съществуващата рамка, смятам наистина, че трябва СЕМ дали ще бъде със свой акт, да направи както е Фонд „Радио и телевизия“, но това да е 5-членна комисия, в която да има Ваш представител, да има представители на някои от финансовите държавни институции – това е безспорно, след като по този начин се бюджетира и няма такси, може да има и един представител на „Прозрачност без граници“, който наистина би могъл да има граждански поглед, и безспорно на БНР и БНТ. Това не означава, че бюджетите са заедно. Това просто означава сериозен контрол, за който колегата ме попита, върху разходването на средствата. И Ви давам само един пример. През 2010 г. в Българската национална телевизия имаше изключително – тогава се явявахме с Радомир Чолаков и с Люба Кулезич, беше избрана Вяра Анкова – много силна съпротива по отношение на бюджетирание на предавания. Защото се появява една бюджетна комисия, то е законосъобразно, и решава – едно предаване е 158 хил. лв., а друго е 8000. Затова говоря, че трябва да има лимитирани граници и да няма разлики между външни и вътрешни продукции. Апропо, Вие сега ме питате за филмопроизводството. Освен че съм дала предложения на Люба Кулезич да има портфейл от имена в литература, кино, продуцентство, които с жребий да бъдат избирани в комисиите. И нещо много важно – давате ми възможност да го кажа: филмовата програма е трудно конвертируема за продаване в глобален и в паневропейски план. По линия на „Творческа Европа“ съм присъствала на пазара в Кан. Простете ми, ако „Под прикритие“, което следваше наистина добри практики на телевизионни сериали в bTV и в Нова, беше продадено в 167 територии, нямаше да има толкова минимални средства и постъпления, и отгоре на всичко екипът да съди за авторски права.

В момента това, което е избрано – аз не познавам добре проектите, но бюджетиранието е горедолу два пъти по-голямо от това, което чувам от колеги, и чета в bTV и в Нова. Това според мен е разточителство. Но по-важното, което искам да кажа – радвам се, че Мирон и Андрей, които са наши възпитаници, направиха прекрасния „Сблъсък“, ще направят най-сетне, като „С деца на море“, един сатиричен, приятен игрови сериал – надявам се, не познавам концепцията. Но 10% филмопроизводство – няма документалистика! Има един-двама, но по-важно е друго: България може да излезе, сигурна съм в това, като евроексперт, може да излезе на световната и европейската сцена единствено и само със своето културно историческо наследство. Къде са поредиците за златните съкровище, за траките, за археологическите паметници, та дори и за легендите за Орфей? Къде е екологията и природните богатства? Ако се направят и се финансират, разбира се, от БНТ такива поредици и сериали, те биха били успешни. Не само биха представили България добре, но биха били и печеливши.

Симона Велева: Само, колеги, да кажа, извинявайте, понеже не адресирахте – действително според мен пътят, тук нали се отвори въпросът за законодателната рамка, е за устройствен закон за БНТ и БНР, споделям и аз Вашето виждане.

Светлана Божилова: Помагайте ми: какво беше още? Не си записвах и аз, емоционално...

Галина Георгиева: Да, колегата само да ми каже дали имам още една минутка.

Говорихте в началото на своето изложение за устойчивост на телевизионните канали. Обвързвате ли ги с продължителността на мандата на генералния директор? Споменахте, че на всеки три години ние наблюдаваме една промяна в програмната схема.

Светлана Божилова: Ами трябва да Ви кажа, че това не бива да се случва. Аз го казах: ако се погледне целият букет от програми – специализирани и политематични, в големите обществени телевизии, ами те 20 – 25 години могат да развиват нови форми, да кажем, допълнителни за кабел и сателит. Разбира се, ако ме питате за цифровизацията – една болна тема, по която правя разследвания и пиша книга за телевизионния пазар в България, бих казала още много неща, но естествено отговорът ми – извинете ме за обстоятелственото говорене – е устойчивост, предвидимост, за да могат да се развиват, за има този диалог с

аудиторията, а не просто да са презумпция на индивидуалните вкусове на един или друг генерален директор.

Галина Георгиева: Благодаря Ви, госпожо Божилова.

Светлана Божилова: И аз благодаря.

Соня Момчилова: Госпожа Велкова.

Пролет Велкова: За мен беше наистина ценно да чуя Вашето представяне. Мисля, че то има и подчертан и образователен елемент. Допускам, че тези изслушвания ще бъдат качени, така че да могат да бъдат виждани и от аудитория, която днес не се е включила в излъчването и не наблюдава. Мисля, че това, което ни разказахте днес, може да бъде полезно и за студенти, за млади журналисти, за журналисти и изобщо за много заинтересовани страни от въпросите, които предложихте днес да коментираме.

Повечето от въпросите, които аз имах да Ви задам, по някакъв начин бяха отговорени през питанията на колегите, но ми се иска да се спрем малко на този акцент – вътрешните правила за работа по аналогия на тези, които са налични в ВВС, сложихте силен акцент върху този момент, какво би се променило и какъв е смисълът да ги има? С какво БНТ ще стане по-авторитетна, по-професионална?

Светлана Божилова: Първо, журналистите ще бъдат по свободни да работят върху репортажи, коментари и анализи. Апропо, ако трябва да бъде честна, аналитичната журналистика на практика не присъства в БНТ. Аналитична журналистика не се създава единствено и само чрез диалогови форми. Не знам защо така се случи през годините.

Пролет Велкова: Как тя ще работи за свободата на...

Светлана Божилова: ...на изразяване? Но понеже ме питате за тези правила, веднага бих Ви дала пример от практиките на френската обществена телевизия. Там при коментара и анализа има правила, аз говоря за ВВС, но те много си приличат, че всеки журналист е задължен преди да аргументира своята позиция с различни типове безспорно аргументация, да представи две или три най-значими гледни точки, на фона на които – това е обществената медия – на фона на които да изрази своята позиция. Освен това бих дала по-голяма свобода на редколегиите и на екипите при работа. И пак Ви казвам: винаги намеса след това, не преди това.

Освен това дневният ред на новините, не знам дали Ви прави впечатление, той много си прилича в трите медии, което говори, че всяка медия, говорим за БНТ, не познава добре аудиторията си. Те взаимно си влияят, няма проблемни репортажи, няма репортажи, които са открития на самите журналисти или са значително по-малко, отколкото рутинните ситуативни репортажи, което е диагноза.

И понеже говоря за дневния ред, има една скала, която студентите още във втори курс учат, как се избират събитията – винаги доминанта са онези събития, които непосредствено докосват всекидневното битие, въобще хоризонта на работа и след това идват онези събития, които са с различни дълготрайни последствия. Просто има скала, за общността, защото говорим за България. В този контекст трябва да кажа – винаги съм питала колегите си, защо БНТ, говоря за информационно-аналитичен, няма предавания за Балканите? Ние по-малко знаем за себе си, за нашите съседи, отколкото в геополитически план.

Пролет Велкова: Добре, въпросът ми беше за правилата. Покрай него разгърнахте и друго свое виждане, което е ценно. Искане ми се да Ви задам един въпрос, който много често задават зрителите. Всички сме попадали на него и той е: „Новините са токсични, аз се разболявам от тях, не искам да ги гледам, бягам от тях и по този начин оставам неинформиран“. Неинформираният човек, знаем, прави неинформирани избори в живота си и последиците нататък са ясни. Как отговаряте на един такъв зрителски, да кажем така – флустрация от новините, които носят предимно негативно въздействие?

Светлана Божилова: Благодаря за въпроса. Ако живеем в болно време с много проблеми, безспорно и с такава негативна конотация ще има новини. Но едновременно с това този свят, нашият свят съществува, благодарение и на градивното във всички сфери на социалния

живот, така че трябва да се търси и едната, и другата гледна точка. Съществува правило, че негативните новини са по-гледани. Няма такова нещо! Всичко зависи от начина, по който се интерпретират и отразяват събитията и новините. Те могат да докосват емоционалната чувствителност на хората много повече дори в позитивните новини, отколкото отрицателните.

Освен това има едно преекспониране на екшън събитията. Аз не мога да си представя, че всеки ден се раждат много деца, но има, разбира се, и отклонения, девиантно поведение. В този свят журналистът трябва да търси разумния баланс между едните и другите новини. Затова говоря за проблемни репортажи. Това е мястото всъщност на редакционните политики на обществената телевизия.

Понеже говорих много за регионализма, всичко и София – центризм. Ние не знаем как живеят хората във Видин – знаем, че е тежко, Белоградчик или Кърджали. Очевидно трябва да се намери друг подход и поглед към всички събития, които остават на територията на България.

Пролет Велкова: Не се познаваме често. Да.

Светлана Божилова: Само нещо, ако ми разрешите.

Пролет Велкова: Да, разбира се.

Светлана Божилова: Понеже Балканите са много болна тема и аз смятам, че тя е неизговорена с всички позитивни и негативни, ако мога така да кажа, конотации. Но в навечерието на 9 май беше показан „Quo vadis, Аида?“ за Сребреница и за етническото прочистване, ами ние не сме знаели какво се случва. Разбира се, от друга страна, не е хубаво да се оневинява, независимо какво е насилието и къде е, и че трябва да се спазват наистина човешки права и демократични стандарти.

Пролет Велкова: Още нещо ми се иска да Ви попитам. Сложихте силен акцент върху това – селектирано съдържание в резултат на селектирани проучвания на аудиторията. Не знам дали точно формулирах, но това е по същество, което смятате, че е важно да се направи и въз основа на тези проучвания да се предлага съдържание за различните обществени групи.

Светлана Божилова: Да, това, което и колегата ме попита.

Пролет Велкова: Да, ценно е, мисля, че има огромен дефицит в БНТ.

Светлана Божилова: Аз мога да Ви кажа какви са практиките.

Пролет Велкова: Но кажете ми въз основа на какви данни Вие предлагате тези профили на трите канала, да не изреждам, БНТ 2 – младежка тематика: образование и култура, БНТ 3 – информационно-аналитичен анализ и коментари, БНТ 4 – за чужбина, и така нататък? Въз основа на какви данни стигнахте до извода, че точно това трябва да бъде програмното съдържание?

Светлана Божилова: Да, благодаря много.

Видях и при другите колеги, че има дублиране в тази типология. В началото започнах – БНТ е информационен институт и едновременно с това е културен и образователен. Това са основни, как да кажа, в основната мисия структурни панели ш не може да ги няма. Освен това, практиките, както и написано в Одита, добрите практики на европейските обществени телевизии всъщност правят такива информационно-аналитични канали, както има и в ВВС втори канал, и France 24, който много често е цитиран и са използвани около войната в момента в Украйна. Така че информационно-аналитичният е присъщ на обществената мисия. Там е мястото за анализи, интерпретации ш по-задълбочено разглеждане на събитията. Аз го разгледах в контекста на Балканския регион. За образование и култура – просто това е изключително необходимо и там трябва много ясна стратегия, в която да работят и организации, и социални психолози, и Министерството на образованието, и Министерството на културата, и много други университети и културни институти. Затова говоря за стратегии. Никой не е самодостатъчен и трябва – затова казвам – всички усилия и капацитет на обществото да бъдат използвани за формулиране на тези приоритети и букет от програми, които подготвя обществената телевизия.

Пролет Велкова: Благодаря Ви.

Соня Момчилова: Госпожо Божилова, аз няма да пропусна възможността да Ви попитам за Вашето мнение, защото Вие сте от малцината компетентни експерти по темата цифровизация. Как премина този експеримент – ще го нарека – у нас? Защото започват да се чуват все повече гласове от Европейския съюз, че сбъркахме някъде. А знаем, че почти 15 милиона заплащат държавата и данъкоплатецът, за да се излъчват програмите на БНТ на мултиплекс.

Светлана Божилова: Благодаря Ви.

Даже аз съм написала, че откакто е приватизирана „Виваком“ – това, което НУРТС, това, което се плаща, е повече, отколкото държавата е дала за съответната продажба. За съжаление, разследващата журналистика и разследващите органи не се занимават с тези проблеми. Там са потънали към 600 милиона на европейските данъкоплатци и на българските. Но много е, как да кажа, много е важно в момента и съм го написала ми се струва Министерството на транспорта и съобщенията, вие, КРС и БНТ да потърсят решения – ако стане наземно цифрово разпространение за мултиплекса и тези платформи, за които съм дала пример с Финландия, където едната платформа е свързана с култура, достъп до библиотеки, до правителства, другата е за образование, квалификации. Исмо Солво преди две години ми каза, че посещаемостта в тези платформи е по-голяма, отколкото в някои от каналите, нали, букетът от програми в обществената телевизия. Това е стратегически въпрос, свързан според мен с националната сигурност.

Ами погледнете bTV си има телекомуникационен оператор, Нова телевизия има – говорим за платформи, за подкасти, за развитие на различни възможности за интернет комуникация на детска и младежка аудитория. Къде е БНТ? Защо няма? Значи трябва да се намери. Държавата трябва да намери решение.

Понеже ме питате и чух в диалог с други колеги за разпространяване на програми, кабел и сателит, в 2010 г. Белгия и Германия казаха, че няма да правят наземно цифрово разпространение на национално равнище – едната е билингвистична, а другата е с провинции, защото е 100% кабелизирана, но имат наземно цифрово с регионални мултиплекси, които пък дават възможност наистина за създаване на платформи в различни сфери и за достъп, и за интерактивна комуникация. Ето, Германия, понеже е въпрос на държавна политика и благодаря за въпроса, направи Germany gold с държавна инвестиция и на RTL и оставиха отворен код и за обществените телевизии. Това е политика, която трябва да бъде решавана на държавно равнище.

А иначе цифровизацията в България просто пропадна, парите отидоха в българските олигарси. Аз много пъти съм говорила и писала и си нося раните и белезите от това. Много внимателно трябва да се решат сега проблемите с цифровото излъчване, наземното цифрово излъчване.

Едновременно с това, госпожо Момчилова, ние говорим какви пари дава БНТ за разпространение. А какви пари дава БНТ за програми, които никой не гледа?! То е още по-сериозен въпрос и сериозен проблем, но това е в компетентността на КРС, СЕМ, министерствата, институциите. Аз съм убедена, че ако се намери решение, дори Европейската банка за възстановяване и развитие би помогнала. Това е въпрос на политика, но не и както при Цветан Василев да се приватизира обществено богатство.

Впрочем, когато бях в НСРТ се говореше за четвърта честота, която военните ще отстъпят. Има възможности. Аз съм радетел от гледна точка – нали, интернет е хубав, всички тези платформи, които са, аз съм радетел наистина за мултиплекс, който да има, или най-малкото телекомуникационен оператор, както имат другите две големи телевизии конкуренти.

Соня Момчилова: Благодаря Ви.

Амбицирани сме да работим по този въпрос, независимо от това кой ще бъде новият или кой ще бъде директорът на Българската национална телевизия.

Моята кариера започва преди повече от 35 години със студентско предаване. Тогава много скандално, много арогантно понякога, вулгарно, преминаващо добрия тон, с изключително голяма гледаемост и оформящо общественото мнение. Като човек, който работи сега с младите, подготвя новата смяна, така да се кае, готови ли са те за предизвикателството да работят по нов начин в медиите? И по-конкретно в българската обществена телевизия?

Светлана Божилова: Българската обществена телевизия направи една телевизионна академия, в която са и част от студентите, но някак си те са в полето на присъдружието при реализацията на предаванията. Помним „Куку“, но тогава телевизията беше една и цялата телевизия работеше и помагаше да се роди феноменът „Куку“. Сега има много канали, много възможности, но аз съм убедена, че това, което съм могла да направя със скромния си опит, защото аз съм на основен трудов договор като преподавател и всъщност цялата работа около студентската телевизия беше, за да мога да помогна на младите хора да правят тези предавания при едни много трудни и тежки условия. Ние започнахме от нулата и затова се радвам, че скоро новите студенти ще имат своето лице. Затова в БНТ 2 съм сложила младежки политики. Трябва да има часови зони и за студентски предавания, независимо от това, че студентската телевизия може да започне да излъчва самостоятелно.

Соня Момчилова: Понеже споменахте, че трябва да се проучат, да се изучат, да се изследват вкусовете на младите хора, опасността е точно тази – да бъде преминат добрият тон, да се влезе в прекалена комерсиализация, в конформизъм, живеем в доста консумерийско време, е много сериозна, предвид това, че доста от развлекателните програми – в търговските медии имам предвид, от програмите, които привличат интереса, заживяват свой живот след това в интернет и в социалните мрежи, превалят добрия тон. Според Вас има ли рецепта за това – да отговорим на чл. 2, ал. 2 от Закона, че всеки аудиовизуален продукт има три задачи?

Светлана Божилова: Благодаря за този въпрос.

Младите хора, с които работя и в университета, са достатъчно чувствителни и отговорни и ще оспорят тази Ваша теза, която има своята логика в медийния пазар у нас, с едно изследване, което направихме преди 4 години, когато спечелихме този проект за 1 млн. 118 хил. лв., за да изградим технологичен комплекс в осем университетски града. Знаете ли какво казаха, понеже говорим за студенти, за млади хора, не само журналистика, а работещи и учещи в различни сфери, и социално, и научно познание? Ами беше много странно, че този тип формати, за които Вие говорихте, не излязоха на преден план. На преден план излязоха в стила national, което е така по-задълбочена интерпретация на документални поредици от Discovery. Искаха документални поредици за пътешествия, за опознаване на други светове. Ето аз покрай този проект „Европейска студентска телевизионна мрежа“ се убедих, че нашите студенти са изключително свободомислещи и талантиливи. Няма значение, че общувахме с Оксфорд, Париж и Лондон. Оказа се, че те са по-свободомислещи и нестандартни в своята визия, стига да имат възможност и достъп до националния ефир.

Но, примерно, аз имах една такава малко странна практика. Когато тръгна, нали, „Куку“ е феномен, само че това е друга чувствителност – в зората на демокрацията с друг подход, изведнъж се оказа, те са сега автори в различни шоута, най-вече в търговските оператори, в сценаристите, писатели, книги написаха, ами тяхното чувство за хумор и затова аз сбърках, че е „Куку Презареждане“, а те после решиха да е „Общезитието“ по Европейска мрежа, е черен хумор, малко в стил Монти Пайтън. Друга чувствителност. Вие знаете ли, аз много се удивлявам, нали, аз самата съм възрастна, как на няколко години се променят вкусовете и чувствителността на младите хора, светогледът и въобще хоризонтът. И това трябва да се познава, това трябва да бъде обект на много не просто на статистически данни, а сериозни и социално-психологически изследвания, които дават профила на различните аудитории.

Даже в БНТ 2 аз съм казала, че там трябва да има и за елитите, примерно Искра Ангелова както правеше „Нощни птици“ с определени послания, и масова култура. Това е индивидуализация, както научно се казва, на посланията и на активни образовани граждани,

които пък имат друг вкус. Всичко е в ръцете наистина на стратегическо развитие и изследване на аудиторията.

И последно, ако ми разрешите, искам да кажа, понеже живеем в трудни времена в момента и наистина обществената телевизия трябва да е място на единение, на социално сцепление и търсене на решения, а не на противопоставяне, бях изключително удивена по време на НСРТ, когато се създаваше мониторингът във Френския аудио-визуален съвет, как обществената телевизия, Вие сте натоварени с функцията за надзор и мониторинг, правеше и даже съм го написала, свой вътрешен мониторинг и ми дадоха 400 страници да гледам годишен отчет. Разбира се, той може да бъде реализиран и от студенти магистри в различни университети, така че този мониторинг също дава възможност за интерпретации и изследване на ставащото като медийна практика в обществените медии.

Соня Момчилова: Много бързо се надявам да ми отговорите, защото това сигурно вълнува и служителите в БНТ: как ще еманципирате телевизията от политиците?

Светлана Божилова: Проблемът за независимостта на медиите от корпоративни политически интереси е проблем и на СЕМ, и на управлението на БНТ. Затова, да ме простят генералните директори със своя принос в БНТ и в БНТ, когато ти си на върха на пирамидата, е много по-лесно да се оказва въздействие, отколкото ако има една по-сложна хоризонтална субординация между отделните структурни звена. Даже, следвайки логиката на обществената мисия и понеже ме питаха синдикатите на срещата, за редактори или за продуценти трябва да има центрове – култура, образование, информация, в които да работят, защото при многопрограмно развитие те трябва взаимно не просто да координират чисто фактологично, да решават концепциите за развитие. Всичко е въпрос и на вътрешна организация, и на смелост и гражданска позиция на членовете... Не ме питахте за членовете не ме питахте за членовете на Управителния съвет.

Соня Момчилова: Има още една година на стария Управителен съвет, така че няма смисъл да Ви задаваме този въпрос сега. По закон е така.

Благодаря Ви много. Превалихме даже времето.

Въпроси на БНТ 1 няма, така че се възползвахме от тяхното време.

Успех!

Светлана Божилова: Благодаря много.

Соня Момчилова: И до утре, уважаеми зрители! Благодарим Ви, че бяхме заедно! Утре в 11,00 ч.

Соня Момчилова
Председател на СЕМ

Пролет Велкова

Габриела
Наплатанова

Симона Велева

Галина Георгиева

Нина Иванова
стенограф